

PIĄTEK-NIEDZIELA
126-28|01|2024|

GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ROBERT SZEWCZYK: PIERWSZY KANDYDAT NA PREZYDENTA OLSZTYNA

#RobertSzewczyk

SPORT CODZIENNE

WIELKOSZLEMOWA
SZANSA JANA |28

INDYKPOL AZS
ZAGRAŁ Z ZAKSĄ |29

W DUBAJU PRAWIE
JAK W RAJU |30

ISSN 0137-9127

SIOSTRY KATARZYŃKI
PROSZĄ O POMOC |3

POGNALI ICH
NA PEWNĄ ŚMIERĆ |9

PISZ RĘCZNIE,
BĘDZIEŚ MĄDRZEJSZY |11

GODNOŚĆ, CZYLI ISTOTA
CZŁOWIECZEŃSTWA |12

REKLAMA

W DZISIEJSZYM
WYDANIU ZNAJDZIECIE

**SPECJALNY
DODATEK**

#FundUsze
NaZmiany

Fundusze Europejskie

KALENDARIUM TYGODNIA

Poselskie zamieszanie

Trwa spór pomiędzy koalicją a opozycją dotyczący statusu ułaskawionych we wtorek przez prezydenta Mariusza Kamińskiego i Macieja Wąsika. Ci pierwsi twierdzą, że nie są już posłami. Nie mogą więc nie tylko głosować, ale też przebywać bez specjalnej przepustki na terenie Sejmu. PiS uważa dokładnie odwrotnie. Wczoraj obaj politycy PiS-u nie próbowali wejść do Sejmu. — Na pewno się pojawimy, panie Hołownia, w najbliższych dniach, ale na naszych warunkach, nie na warunkach pana — zwrócił się Kamiński do marszałka Sejmu w czasie rozmowy na portalu wpolsce.pl. — My nie jesteśmy bytymi posłami, mamy legitymacje poselskie, mamy orzeczenie Sądu Najwyższego, PKW nie wygasła naszych mandatów — dodał. — Warunki przebywania w Sejmie ustala nie były poset Kamiński, ani nie żaden inny były poset, tylko ustala je marszałek Sejmu, więc jeżeli będziemy spotykali się w Sejmie, to na warunkach, które określa marszałek Sejmu — stwierdził z kolei marszałek Szymon Hołownia.

Rolnicy wyjechali na drogi

W Polsce i w naszym regionie na drogach protestowali wczoraj rolnicy związani głównie ze związkiem „Samoobrona”. W naszym regionie było kilkanaście takich protestów. W Polsce prawie 200. — Przede wszystkim chodzi nam o import produktów rolnospożywczych z Ukrainy oraz o nakładanie na nas kolejnych wymagań środowiskowych, które wynikają z unijnego Zielonego Ładu. Unia narzuca nam wysokie standardy jakości i polscy rolnicy je wypełniają, mimo że wiąże się to z dużymi kosztami — mówi Marek Kuźniowski, członek zarządu Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej.

1,1 MLD EURO

WYDA NATO NA DOSTAWY AMUNICJI
ARTYLERYJSKIEJ 155 MM. CZĘŚĆ POCISKÓW
TRAFI DO UKRAINY.

Rząd zapowiedział, że kwestii importu produktów rolnych z Ukrainy strona polska będzie dążyć do tego, by ukraińskie produkty można było sprzedawać w Polsce tylko za zgodą polskich instytucji.

Jarosław Kaczyński: nowy rząd i następnie wybory

— Mamy sytuację nadzwyczajną i konstytucja właściwie przestała praktycznie obowiązywać. Wyjściem jest okres przejściowy, oczywiście z nowym rządem i następnie wybory. Inaczej tego się nie da rozwiązać — powiedział w czwartek w Sejmie prezes PiS Jarosław Kaczyński.

Dopytywany, o jakiego rodzaju rozwiązania chodzi, Kaczyński stwierdził, że „mamy sytuację nadzwyczajną i konstytucja właściwie przestała praktycznie obowiązywać”.

— W związku z tym można zastosować różne metody — mówił. Pytany, w jakim sensie konstytucja przestała obowiązywać, powiedział, że „po prostu jest łamana”.

Donald Tusk: Ukraina walczy teraz o bezpieczeństwo całego świata

— Cała Ukraina walczy teraz o bezpieczeństwo całego świata; drodzy przyjaciele, na pewno nie zostaniecie sami — tak podsumował premier Donald Tusk swoją wizytę w Kijowie.

— Nie ma dzisiaj bardziej wiarygodnego polityka na świecie

działającego na rzecz pokoju niż prezydent Zełenski. To dlatego Kijów jest pierwszą stolicą, którą odwiedziłem z oficjalną wizytą. Cała Ukraina walczy teraz o bezpieczeństwo całego świata — podkreślił premier.

— Zadeklarowałem panu prezydentowi, że nadal będę robił wszystko, co w mojej mocy, aby zwiększyć szansę Ukrainy na zwycięstwo w tej wojnie, także na forum Unii Europejskiej. Porozumieliśmy się z panem prezydentem w sprawie roli Polski, która będzie starała się pomóc we wszystkich aspektach procesu akcesyjnego, tak aby pełne członkostwo Ukrainy w Unii Europejskiej stało się możliwie szybko faktem — napisał Donald Tusk.

Premier podkreślił, że z wielkim zadowoleniem przyjął deklarację Zełenskiego o wspólnych przedsięwzięciach w zakresie produkcji broni i amunicji. — Uzyskaliśmy także wzajemne zrozumienie co do sytuacji na granicy. Strona ukraińska dziś jasno potwierdziła, że jej celem jest znalezienie wspólnych rozwiązań podczas naszych dwustronnych rozmów — napisał Donald Tusk, który przypomniał, że pełnomocnikiem rządu do spraw odbudowy Ukrainy zostanie Paweł Kowal. Zapowiedział, że Polska z udziałem polskiego biznesu będzie chciała aktywnie zaangażować się w proces odbudowy Ukrainy.

Prezydent mówi: „nie” weryfikacji sędziów

— Jestem otwarty na negocjacje ws. zmian w wymiarze sprawiedliwości, ale jest „warunek brzegowy”; nie pozwolę na żadną weryfikację sędziów powołanych w okresie 8,5 roku mojej prezydentury — podkreślił prezydent Andrzej Duda, wedle którego blokowanie KPO było związane z próbą wymuszenia

zmiany władzy w Polsce.

I dodał: — To są ludzie, którzy przeszli przez całe postępowanie poprzedzające wstąpienie do stanu sędziowskiego czy też awans. Zostali powołani zgodnie z przepisami, złożyli ślubowania przed prezydentem, odebrali nominacje. Nie pozwolę weryfikować i prześladować tych ludzi.

— Jest grupa polityków prawników, a właściwie sędziów-polityków i prawników-polityków, która chciałaby zwykłej zwierzęcej zemsty politycznej na tych ludziach, nigdy na to nie pozwolę — zauważył prezydent, który podkreślił, że sędziowie muszą zachować pełną niezależność i pełną niezawisłość.

— Co do KPO, to nie mam wątpliwości, o co chodziło z blokowaniem pieniędzy z KPO. To było czysto politycznym działaniem. To była próba wymuszenia zmiany władz w Polsce i obecne wydarzenia to potwierdzają — dodał prezydent.

Premier Izraela: będziemy walczyć do całkowitego zwycięstwa

Premier Izraela Benjamin Netanjahu zapowiedział, że armia będzie walczyć „do całkowitego zwycięstwa” w wojnie z palestyńskim Hamasem. Szef rządu zareagował w ten sposób na informację o śmierci 21 żołnierzy izraelskich w poniedziałkowej eksplozji w Strefie Gazy.

We wpisie na platformie X Netanjahu zapewnił, że „w imię naszych bohaterów (...) nie zaprzestaniemy walki aż do osiągnięcia całkowitego zwycięstwa” — przekazała agencja AP.

Premier przyznał, że Izrael przeżywa „jeden z najcięższych dni od wybuchu wojny” 7 października 2023 roku.

We wtorek armia izraelska powiadomiła, że 21 żołnierzy zginęło dzień wcześniej w eksplozji w Strefie Gazy, kiedy bojownicy Hamasu z granatników ostrzelali dwa budynki zaminowane przez żołnierzy. Associated Press ocenia, że to największa jednorazowa strata w ludziach armii izraelskiej od początku obecnej wojny.

Lekko wzrosło bezrobocie

Stopa bezrobocia w grudniu 2023 r. wyniosła 5,1 proc. wobec 5,0 proc. miesiąc wcześniej — podał Główny Urząd Statystyczny. Jak podał GUS, liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 788,2 tys. wobec 773,4 tys. osób miesiąc wcześniej. Z kolei z raportu firmy Coface wynika, że w ciągu ostatniego roku 4701 polskich przedsiębiorstw ogłosiło upadłość. Wzrost upadłości dotyczy wszystkich branż, z wyjątkiem rolnictwa. Zgodnie z wynikami raportu Coface roczna liczba niewypłacalnych firm wzrasta nieprzerwanie od 2016 roku, kiedy to wyniosła 760.

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 OlsztynREDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzadz@gazetaolsztynska.plZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor HrywnaREDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Igor Hrywna
Barbara Barczuk

wydawca@gazetaolsztynska.pl

sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
514 800 549GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.plCENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 499 539REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.plREKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.plPRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

Nasze zgromadzenie zostało założone tutaj na Warmii blisko 450 lat temu. Kilka dni temu w liturgii była wspominana nasza założycielka, błogosławiona Regina Protmann. W poniedziałek obchodziliśmy rocznicę śmierci pierwszych sióstr męczenniczek. Nasze współsiostry nie opuściły chorych, którym posługiwały w obecnym szpitalu miejskim w Olsztynie, kiedy wkroczyła armia radziecka. Przyplaciły to męczeńską śmiercią — wylicza siostra Klara, ekonomka domu zakonnego katarzynek w Braniewie.

ŻYWA HISTORIA WARMII

Siostry kontynuują dzieło błogosławionej siostry Reginy, ich założycielki. Żyją zgodnie z hasłem: „Jak Bóg Chce”, które realizują przez nauczanie, posługę pielęgniarską i dbanie o kościoły. Kiedyś było nie do wyobrażenia, żeby w jakimś wiosce czy miasteczku warmińskim nie było katarzynek. Zgromadzenie jest więc żywą historią tego terenu od blisko pół tysiąca lat. Zostało założone w 1571 roku właśnie w Braniewie.

— Błogosławiona Regina Protmann, na obecną chwilę, jest jedyną błogosławioną pochodzącą z naszej diecezji — przypomina siostra Klara. — My kontynuujemy jej dzieło. Tutaj w Braniewie jest główny dom prowincjalny naszego zakonu — dodaje.

Siostry w tej chwili posługują na przykład przy katedrze w Olsztynie. Mają swoją siedzibę przy ulicy Staszica. Prowadzą też liczne dzieła pomocowe na terenie całej diecezji.

— Razem z Caritasem prowadzimy dom samotnej matki w Gutkowie — przypomina siostra Klara.

WSPÓŁCZESNOŚĆ

Siostry prowadzą także Dom Pomocy Społecznej w Bisztynku. Placówka otacza opieką 80 niepełnosprawnych kobiet. DPS w Bisztynku to także miejsce zatrudnienia dla ponad 40-osobowego personelu, a więc i duży zakład pracy. DPS będzie niebawem obchodził swoje 50-lecie. W placówce opiekę znajdują osoby dorosłe. W tej chwili najstarsza z nich ma blisko 70 lat. Katarzynyki prowadzą również domy

for archiwum prywatne

SIOSTRY KATARZYŃKI PROSZĄ O POMOC

LOS SIÓSTR KATARZYNEK OD 450 LAT JEST WPISANY W HISTORIĘ WARMII. ICH ZAŁOŻYCIELKA, KTÓRĄ JAN PAWEŁ II OGŁOSIŁ BŁOGOSŁAWIONĄ, JEST STĄD. TRWA PROCES BEATYFIKACYJNY KATARZYNEK ZAMORDOWANYCH PRZEZ ŻOŁNIERZY RADZIECKICH. SIOSTRY NIEZMIENNIE ŻYJĄ DLA INNYCH, OPIEKUJĄ SIĘ BIEDNYMI I CHORYMI. TERAZ SAME POTRZEBUJĄ NASZEJ POMOCY.

dziecka, ośrodki dla dzieci i młodzieży oraz przedszkole.

— Jesteśmy zgromadzeniem międzynarodowym, a przecież tu w Braniewie wszystko się zaczęło. Stąd siostry poszły do Brazylii, do Afryki. Z Braniewa rozeszliśmy się na cały świat. Warto przypomnieć, że właśnie Braniewo było kiedyś pierwszą stolicą Warmii i siedzibą biskupa. Jesteśmy też pierwszym zakonem kontemplacyjno-czynnym — mówi nam siostra Klara. — W czasach, kiedy żyła błogosławiona Regina Protmann, były tylko zakony klauzurowe. Błogosławiona Regina chciała bardzo wyjść do potrzebujących, którzy umierali pod jej oknami podczas licznych epidemii, które nawiedzały miasto. I tak powstały

zgromadzenia kontemplacyjno-czynne, czyli takie jak nasze, gdzie łączymy modlitwę z pracą na zewnątrz tam, gdzie jesteśmy potrzebne — dodaje.

SIOSTRY ZBIERAJĄ NA REMONT

W tej chwili w Braniewie są 32 siostry, a w Polsce jest ich 122. W klasztorze katarzynek, zgodnie ze swoim powołaniem, pomagają potrzebującym. Jest tu wydzielone specjalne pomieszczenie, w którym nocleg znajdują osoby np. zatrzymane przez straż graniczną lub inne służby, które nie mają się gdzie podziać. Braniewska siedziba sióstr katarzynek jest też ważnym punktem pomocy dla bezdomnych.

Mogą tu otrzymać nie tylko ciepły posiłek, ale także

warmińskiej. Tę rolę spełnia do dziś. W czasie II wojny światowej w klasztorze znajdował się oddział zakaźny dla dzieci i szpital polowy oraz przytułek dla uchodźców.

— Własnym sumptem udało nam się naprawić trzy kominy. Staramy się, jak możemy, ale bez pomocy ofiarodawców nie damy rady wykonać potrzebnych prac. Koszt napraw to około 300 tys. zł. To dlatego zwracamy się z wielką prośbą o wsparcie nas — mówi siostra

Siostry katarzynyki proszą o pomoc w remoncie klasztoru w Braniewie

umyć się, otrzymać świeżą odzież czy paczki żywnościowe. Klasztor jest miejscem, gdzie zatrzymują się pielgrzymi podążający szlakiem Św. Jakuba. Odbijają się tu także różnego rodzaju wydarzenia kulturalne, historyczne i sportowe, w którym uczestniczą nie tylko okoliczni mieszkańcy. Niestety budynek, który jest żywą historią regionu i Zakonu Sióstr Katarzynek, wymaga pilnego remontu.

— Klasztor ma bardzo dużą kubaturę, a dach przecieka w kilku miejscach. I to do tego stopnia, że naprawy wymagają szkody na niższych kondygnacjach — mówi ekonomka katarzynek z Braniewa.

ZBIÓRKA NA ZRZUTCE

Klasztor został wybudowany w latach 1904-1906 i jest wpisany do rejestru zabytków. Pierwotnie służył jako dom formacyjny. W czasie I wojny światowej jako szpital polowy. Był też miejscem schronienia dla uchodźców. Od 1932 roku stał się siedzibą zarządu generalnego Zgromadzenia, a od 1935 roku — siedzibą zarządu prowincji

Klara. — Można to zrobić za pomocą wpłaty na zrzutkę, którą założyliśmy w Internecie, albo poprzez bezpośrednią wpłatę na nasze konto — dodaje siostra katarzynyka.

Zrzutka na rzecz Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny w Braniewie została udostępniona już ponad tysiąc razy. Ma jednak zrealizowane jedynie 6 proc. z założonych 300 tys. zł zbiórki. W tej chwili 148 wspierających wpłaciło łącznie 19 040 zł. Do zakończenia akcji jeszcze 157 dni.

SIOSTRY ZAPRASZAJĄ

— Jesteśmy każdemu bardzo wdzięczne za każdą wpłatę. To dla nas wielka i bardzo potrzebna pomoc. My odwzajemnimy się naszą modlitwą i ofiarą Eucharystyczną — mówi siostra z Braniewa. — Zapewnijmy razem bezpieczeństwo wszystkim, którzy chronią się w naszym klasztorze. Niech ten piękny zabytek Braniewa i kolebka Zgromadzenia nie ulegną zniszczeniu — apeluje.

Siostra Klara bardzo mocno podkreśla, że współczesne katarzynyki z Braniewa, podobnie jak bł. Regina, są otwarte na

wszystkich ludzi. — Dlatego zapraszamy do odwiedzin naszego klasztoru. Pozdrawiamy serdecznie i dziękujemy za wszelkie dobro — mówi braniewska katarzynyka.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

s.kryscinski@gazetaolsztynska.pl

Trwa proces beatyfikacyjny 16 sióstr Zgromadzenia Sióstr Świętej Katarzyny, które zostały zamordowane przez żołnierzy Armii Radzieckiej. Pracowały jako pielęgniarki w Olsztynie, Kętrzynie, Lidzbarku Warmińskim, Ornecie, Dobrym Mieście, Klewkach i Braniewie. Na początku 1945 roku Rosjanie rozpoczęli ofensywę w Prusach Wschodnich. Tutejsza ludność się ewakuowała, ale siostry katarzynyki nie chciały opuszczać swoich podopiecznych. Zostały one zamordowane w ciągu kilku miesięcy 1945 roku. Były bite i gwałcone, zastrzelone bądź zaszytletowane, ginęły też śmiercią głodową na zestaniu. Ich śmierć miała miejsce od 22 stycznia do 25 listopada 1945 roku. Dwa lata temu na terenie dawnego cmentarza przyszpitalnego przy ulicy Mariańskiej w Olsztynie pracownicy IPN odkryli szczątki sióstr zamordowanych w tym szpitalu.

Regina Protmann urodziła się w 1552 roku w Braniewie. Według przekazów historycznych wyróżniała się urodą, bystrością umysłu, mądrością i roztropnością. Była wrażliwa na potrzeby i cierpienia bliźnich. Kiedy na Warmii wybuchła dżuma, dziewiętnastoletnia Regina z towarzyszkami, które pociągnęła za sobą, rozpoczęła pracę charytatywną. Żyła w wielkim ubóstwie. Opiekowała się chorymi po domach. Uczyla dzieci zasad chrześcijańskiego życia oraz podstaw czytania i pisania. W 1583 roku założyła nowe zgromadzenie zakonne i przy pomocy swego spowiednika napisała regułę, zatwierdzoną przez biskupa warmińskiego Marcina Kromera. Nową wspólnotę zakonną powierzyła św. Katarzynie Aleksandryjskiej, patronce kościoła parafialnego w Braniewie. Siostrami katarzynykom, bo tak je nazywano, jako główne zadanie wskazała posługę chorym, zarówno w domach prywatnych, jak i w przytułkach, oraz wychowanie dzieci i młodzieży. Zmarła 18 stycznia 1613 roku. Została beatyfikowana przez Jana Pawła II.

TYM RAZEM WSPOMOĞĄ NASZE PŁUCA

PREZYDENT ANDRZEJ DUDA WŁĄCZYŁ SIĘ W TEGOROCZNĄ ZBIÓRKĘ WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY. PRZEKAZAŁ NA AUKCJĘ ZESTAW FILIŻANEK. Z KOLEI PREMIER DONALD TUSK PRZEKAZAŁ DLA WOŚP OŁÓWEK GENERAŁA WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO.

32. już finał WOŚP odbędzie się w niedzielę 28 stycznia. Celem zbiórki jest zakup sprzętu do diagnozowania, monitorowania i rehabilitacji chorób płuc pacjentów na oddziałach pulmonologicznych dla dzieci i dorosłych.

Już od kilku dni trwają aukcje, z których dochód zostanie przeznaczony na wsparcie chorych. Prezydent Andrzej Duda i pierwsza dama Agata Kornhauser-Duda jak co roku włączyli się w tegoroczną zbiórkę Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Andrzej Duda przekazał na

ten cel zestaw filiżanek do espresso, a jego małżonka — złotą wieczorową suknię wyszywaną cekinami. Premier Donald Tusk przekazał na aukcję Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy automatyczny ołówek generała Władysława Sikorskiego i książkę nim podpisaną. Generał

REKLAMA

Prezydent Olsztyna

Na podstawie uchwały LXVI/1028/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 29 listopada 2023 r.

Prezydent Olsztyna

ogłasza rozpoczęcie naboru uzupełniającego do Komitetu Rewitalizacji Miasta Olsztyna.

- Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy Gminnego programu rewitalizacji miasta Olsztyna 2030+ z organami Miasta Olsztyna w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wobec Prezydenta Olsztyna w zakresie wdrażania gminnego programu rewitalizacji i oceny przebiegu procesu rewitalizacji w mieście.
- Członkiem Komitetu nie może być:
 - osoba niepełnoletnia;
 - osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo z winy umyślnej lub wobec której sąd orzekł środek karny w postaci utraty praw publicznych.
- Nabór uzupełniający prowadzony jest na obszarze gminy Olsztyn.
- Nabór uzupełniający prowadzony jest w dniach od 24 stycznia 2024 r. do 7 lutego 2024 r.
- W ramach naboru uzupełniającego wyłonionych zostanie:
 - nie więcej niż 2 przedstawicieli mieszkańców obszaru rewitalizacji – **kandydat musi przedstawić poparcie 20 pełnoletnich mieszkańców obszaru rewitalizacji**,
 - nie więcej niż 1 przedstawiciel mieszkańców Olsztyna spoza obszaru rewitalizacji – **kandydat musi przedstawić poparcie 20 pełnoletnich mieszkańców Olsztyna**,
 - nie więcej niż 4 przedstawicieli właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i/lub podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji – **kandydat musi przedstawić poparcie 20 właścicieli/użytkowników wieczystych nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji**,
 - nie więcej niż 1 przedstawiciel podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze Olsztyna, działających na obszarze rewitalizacji – **kandydat musi przedstawić poparcie 5 przedsiębiorców**,
 - nie więcej niż 4 przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność społeczną/organizacji pozarządowych na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych – **kandydat musi przedstawić poparcie 5 organizacji pozarządowych**.
- Wzór formularza zgłoszeniowego stanowi załącznik nr 2 do ogłoszenia.
- Wzór listy poparcia stanowi załącznik nr 3 do ogłoszenia.
- Formularze zgłoszeniowe wraz z listami poparcia kandydatów należy złożyć w formie papierowej **do dnia 7 lutego 2024 r.:**
 - drogą korespondencyjną na adres: Wydział Strategii i Funduszy Europejskich, Urząd Miasta Olsztyna, pl. Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn,
 - osobiście w kancelarii ogólnej Urzędu Miasta Olsztyna, pl. Jana Pawła II 1, pok. 20, w godzinach 8.00-16.00 – w poniedziałki oraz w godzinach 7.30-15.30 – od wtorku do piątku.
- Formularze zgłoszeniowe i listy poparcia złożone w innej formie niż na załączonych wzorach lub po upływie terminu wyznaczonego w pkt 8 pozostaną bez rozpatrzenia.
- Ewentualne pytania dotyczące naboru należy kierować na adres: funduszeuropejskie@olsztyn.eu lub telefonicznie pod numerem 89 523 61 20 lub 89 527 31 11 w. 249.

PREZYDENT OLSZTYNA
/-/ Piotr Grzymowicz

Regulamin Komitetu Rewitalizacji Miasta Olsztyna oraz wzory dokumentów (formularz zgłoszeniowy, lista poparcia) dostępne w Urzędzie Miasta Olsztyna, Wydziale Strategii i Funduszy Europejskich (ratusz, pok. 211) oraz na stronie <https://olsztyn.eu/gospodarka/rewitalizacja/komitet-rewitalizacji.html>.

7324otbr-a-M

Sikorski ołówek ten otrzymał w trakcie podróży do Stanów Zjednoczonych od przewodniczącego Kongresu Polonii Amerykańskiej. Tusk powiedział, że na ołówku widnieje dedykacja: „Wodzowi Narodu, Leon Walkowicz 1940”. — Ołówek ten otrzymałem na przechowanie od mojego ojca chrzestnego, który był jednym z kierowców generała — wyjaśnił premier.

Przedmioty na aukcję wystawiło wielu celebrytów, sportowców czy aktorów. Jedną z najpopularniejszych licytacji związanych ze światem sportu jest czerwona sukienka tenisistki Igi Świątek, w której ta wystąpiła podczas sesji zdjęciowej przed październikowym WTA Finals w meksykańskim Cancun.

Marcin Kuchciński, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego, wystawił z kolei na licytację niezwykle kosztulkę. — Zachęcam Was do licytacji koszulki — i to nie byle jakiej koszulki, bo z autografami naszych reprezentantów i reprezentantów, w tym mistrzyni olimpijskiej Natalii Kaczmarek, mistrza olimpijskiego Karola Zalewskiego i mistrzyni Europy w maratonie Aleksandry Lisowskiej — napisał na Facebooku.

Szpecially ciekawie zapowiada się licytacja w Ostródzie, gdzie można stać się Honorowym Patronem Mostu WOŚP. Ubiegać się mogą o niego zarówno osoby prywatne, jak i firmy. Zwycięzca licytacji będzie miał prawo do podania własnego imienia, nazwy firmy czy imienia swojej dziewczyny lub chłopaka. Ta informacja pojawi się na tablicy i będzie wisieć do przyszłego roku,

W CIĄGU
31 FINAŁÓW
WOŚP ZEBRAŁA
BLISKO 2 MLD ZŁ
I KUPIŁA 71,5 TYS.
URZĄDZEŃ.

do kolejnej edycji WOŚP. W Ostródzie można też wylicytować tytuł Honorowego Kapitana Żeglugi Ostródzko-Elbląskiej 2024. Tym mianem tym zwycięzca będzie mógł się szczycić także przez rok.

W niedzielę na olsztyńskie ulice wyruszy prawie 400 wolontariuszy WOŚP. — Do uczestnictwa w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy nikogo nie trzeba zachęcać. Wszyscy się już jej nie mogą doczekać. Dostajemy zapytania od wielu osób, czy zbiórka już się rozpoczęła. Jeden z naszych sloganów, czyli „Dobro Wraca”, sam w sobie może zachęcać wiele osób. Oprócz tego jest to już nasza polska tradycja, której towarzyszy wiele zabaw, i trwa już od wielu lat — podkreśla Iwona Młynarczyk, szefowa sztabu WOŚP ze Związku Stowarzyszeń „Razem w Olsztynie”. I dodaje: — Mamy przygotowanych mnóstwo atrakcji. Nasz sztab organizuje imprezy towarzyszące w Galerii Warmińskiej, Aurze, hali „Urania”, na Starym Mieście i nad jeziorem Ukiel. W „Uranii” odbędzie się również koncert finałowy. Nasze imprezy mają różnoraki charakter: od malowania twarzy po koncerty, występy artystyczne i punkty naukowo-tech-

niczne. Każdy znajdzie coś dla siebie.

Na pomoc WOŚP liczą szpitale z naszego regionu. — Od WOŚP oczekujemy wsparcia w zakupie zaawansowanych systemów diagnostycznych dla układu oddechowego. Nasze potrzeby koncentrują się na technologii umożliwiającej bezpieczną diagnozę, monitorowanie i leczenie pacjentów z chorobami płuc. Szczególnie w kontekście długofalowych skutków zdrowotnych po COVID-19, których dziś jeszcze nie znamy. A chodzi tu nie tylko o nowotwory płuc, ale i o choroby śródmiąższowe — mówi Wioletta Śląska-Zyśk, dyrektor Warmińsko-Mazurskiego Centrum Chorób Płuc. I dodaje: — Dzięki takiemu wsparciu nowoczesnymi technologiami mielibyśmy szansę jeszcze bardziej poprawić skuteczność diagnostyki, leczenia i monitorowania pacjentów, zwłaszcza pod kątem nowotworów. Nowy sprzęt to skuteczna, bezpieczna i przede wszystkim szybka diagnoza, a w przypadku nowotworów każdy dzień może mieć znaczenie dla życia człowieka.

Fundacja WOŚP została założona blisko 30 lat temu przez Jurka Owsiaka. Od tej pory regularnie raz w roku organizuje zbiórkę pieniędzy. Fundacja prowadzi działalność w zakresie ochrony m.in. na rzecz ratowania życia chorych osób, szczególnie dzieci, poprawy stanu ich zdrowia, a także promocji zdrowia i profilaktyki. Cele realizowane są m.in. poprzez zakupy sprzętu dla szpitali, programy medyczne i edukacyjne.

OPRAC IGOR HRYWNA,
JANUSZ SIENICKI

źródło: dziennikarze GO/PAP

Stawiamy na człowieka, który jest pełen empatii, jest zawsze blisko ludzi i dąży do porozumienia. Stawiamy na człowieka rodzinnego: męża i ojca trzech synów, dzięki którym doskonale wie, jak wygląda Olsztyn oczami młodych. Stawiamy na człowieka, który Olsztyn ma w sercu i bardzo kocha to miasto. Szanowni państwo, kandydatem Koalicji Obywatelskiej na prezydenta Olsztyna jest Robert Szewczyk — mówił podczas oficjalnej prezentacji kandydata marszałek województwa warmińsko-mazurskiego i szef miejskich struktur PO Marcin Kuchciński.

— Olsztyn to mój dom. Tu się urodziłem i stąd są moi rodzice i moi dziadkowie. Tu się wychowywałem, tu skończyłem I LO i Uniwersytet Warmińsko-Mazurski na Wydziale Prawa i Administracji. Tu też poznałem moją żonę, z którą wspólnie wychowuję trójkę synów, i tutaj codziennie pracuję — mówił Robert Szewczyk.

I dodał: — Ten dom ma solidne fundamenty, ale musimy zadbać o to, żeby mieszkały w nim szczęśliwe rodziny. Musimy dać mieszkańcom odetchnąć. Wyobraźmy sobie sytuację, w której przez wiele miesięcy remontujemy nasz dom i godzimy się na wszystkie niedogodności z tym związane. Po jego zakończeniu chcemy po prostu cieszyć się z tego, co dokonaliśmy.

— Tak jest teraz w Olsztynie. Dajmy ludziom odetchnąć, żeby mogli cieszyć się z tego, co wypra-

Fot. Zbigniew Wozniak

KOALICJA ODKRYŁA SWOJEGO JOKERA

cowali swoją ciężką pracą i wyrzeczeniami. Cieszymy się z ukończonych inwestycji, ale pamiętajmy, że najważniejsza inwestycja jest jeszcze przed nami. W ciągu najbliższych lat musimy zainwestować w człowieka, czyli w komfort, poziom i bezpieczeństwo mieszkańców Olsztyna — podkreślił Robert Szewczyk.

KANDYDAT PO NA PREZYDENTA OLSZTYNA PRZEDSTAWIŁ TEŻ TRZY JEGO ZDANIEM NAJWAŻNIEJSZE PUNKTY SWOJEGO PROGRAMU WYBORCZEGO:

1. Pierwszym z nich jest Olsztyńskie Centrum Zdrowia Seniora, które miałoby zapewnić dostęp do wysokiej badań i profilaktyki dla najstarszych mieszkańców miasta, któ-

W CZWARTEK 25 STYCZNIA KOALICJA OBYWATELSKA OFICJALNIE ODKRYŁA SWOJEGO „JOKERA”, KTÓRYM ZAGRA W OLSZTYNIE W ZBLIŻAJĄCYCH SIĘ WYBORACH SAMORZĄDOWYCH. OFICJALNYM KANDYDATEM KO NA URZĄD PREZYDENTA OLSZTYNA ZOSTAŁ ROBERT SZEWCZYK, OBECNY PRZEWODNICZĄCY RADY MIASTA.

ry — jak podkreślił Robert Szewczyk — całe życie budowali te miasto.

2. Drugim jest szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych i lekcyjnych dla olsztyńskich uczniów. Jako Przewodniczący Rady Miasta Szewczyk w ciągu ostatniego roku skutecznie wynegocjował lekcje pływania dla uczniów olsztyńskich szkół czy zajęcia w olsztyńskich jednostkach kultury.

3. Trzeci punkt jest skierowany w stronę biznesu.

Kandydat KO zapowiedział powstanie Centrum Współpracy z Przedsiębiorcami. — Olsztyn musi zacząć być partnerem dla olsztyńskich przedsiębiorców. Musimy odpowiadać na ich potrzeby, ale też aktywnie zachęcać nowych inwestorów do tego, żeby ulokowali swój biznes właśnie w Olsztynie. To są nowe miejsca pracy, lepsze płace dla mieszkańców i silna podstawa ekonomiczna do funkcjonowania na-

— Olsztyn to mój dom. Tu się urodziłem i stąd są moi rodzice i moi dziadkowie. Tu się wychowywałem, tu skończyłem I LO i Uniwersytet Warmińsko-Mazurski na Wydziale Prawa i Administracji — mówi Robert Szewczyk

szego miasta — podkreślił Robert Szewczyk, pierwszy kandydat, który oficjalnie ogłosił swój start w wyborach samorządowych na urząd prezydenta Olsztyna.

Wcześniej w rozmowie z „Gazetą Olsztyńską” zrobił to Czesław Jerzy Małkowski, ale były prezydent nie ogłosił jeszcze swojego startu w tak oficjalny sposób, jak kandydat KO. Wszystko wskazuje na to, że o reelekcję będzie się starał również obecny prezydent Piotr Grzymowicz.

To jednak nie koniec listy. Do ogłoszenia startu szykuje się radny Mirosław Arczak z ugrupowania „Wspólny Olsztyn”. Ze swojego komitetu najprawdopodobniej wystartuje też Marcin Możdżonek. Na razie nic nie wiadomo o kandydacie PiS. Wielką niewiadomą jest też ex-senator Lidia Staroń. Kandydatką Trzeciej Drogi może być Monika Rogińska-Stanulewicz, która dwa dni temu opuściła klub radnych Czesława Jerzego Małkowskiego. Lewica obecnie rozmawia na temat wspólnych list z Koalicją Obywatelską, jednak obecnie nie wiadomo, czy umowa będzie obejmowała jedynie sejmiki województwa, czy również wybory prezydenckie w Olsztynie.

KAROL GROSZ

W INNYCH MIASTACH

Prezydent Elbląga Witold Wróblewski już jakiś czas temu oficjalnie poinformował, że nie będzie ubiegał się o ponowny wybór, ale wystartuje w wyborach do sejmiku województwa. Ogłosił też, że poprze w wyborach na fotel prezydenta miasta Michała Missana, wspólnego kandydata zjednoczonej koalicji. Kogo przeciwko niemu wystawi PiS? Czy Andrzej Śliwka będzie kandydatem PiS w wyborach na prezydenta Elbląga? — Nie umiem powiedzieć, czy będzie ktokolwiek inny — tak na to pytanie odpowiedział poseł Prawa i Sprawiedliwości z okręgu elbląskiego Leonard Krasulski w Porannych Pytaniach Radia Olsztyn. Andrzej Śliwka to były podsekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych, a teraz poseł na Sejm wybrany z okręgu elbląskiego.

W trzecim co do wielkości mieście regionu sytuacja jest o tyle jasna, że swój ponowny start potwierdził obecny prezydent Elku. — Chciałem poinformować z ogromną radością, że moja praca na rzecz elczan jest już prawie pełnoletnia, bo weszliśmy już w 18 rok zarządzania Elkiem przeze mnie i zespół, który tworzę. Jestem niezwykle dumny, że zarządzam ze współpracownikami Elkiem. Każdego dnia spotykam się z elczankami i elczanami, wstuchuję

się w opinie, w uwagi, czasem również krytyczne, i te wszystkie głosy pozwoliły podjąć mi decyzję (...), dlatego też postanowiłem zgłosić gotowość do ubiegania się w kolejnej kadencji o zaszczytny urząd Prezydenta Miasta Elk — powiedział Tomasz Andrukiewicz. Przypomnijmy, że Tomasz Andrukiewicz w poprzednich wyborach uzyskał jeden z najlepszych wyników Polsce, bo już w pierwszej turze poparto go aż 73,83 proc. wyborców.

Z kandydowania zrezygnowali natomiast burmistrz Ostródy Zbigniew Michałak i burmistrz Giżycka Wojciech Iwaszkiewicz, który jednak, podobnie jak Witold Wróblewski, chce być nadal samorządowcem. — Zamierzam kandydować do rady miasta. Chcę spędzić w radzie jedną kadencję, by służyć radą i pomocą, i będę wspierał Cezarego Piórkowskiego, który jest moim zastępcą — powiedział. Swoją start w wyborach zadeklarował już burmistrz Iławy Dawid Kopaczewski, który wystartuje z własnego komitetu wyborczego. Jego głównym kontrkandydatem ma być Michał Młotek (przewodniczący rady miasta), którego ma wystawić PO. — Czy będę startował na kolejną kadencję? Tak. Zamierzam ubiegać się o drugą kadencję, zamierzam poprosić Państwa o wsparcie i o przychylność w wyborach samorządowych. Będę zabiegał o Państwa głos — ogłosił na Facebooku Dawid Kopaczewski.

— Przez czas piastowania przeze mnie funkcji burmistrza Pisz doprowadziłem gminę do stabilnej, bezpiecznej sytuacji finansowej, co pozwala z optymizmem patrzeć w przyszłość (...). Moja decyzja, dotycząca ponownego startu w wyborach samorządowych, podyktowana jest poczuciem odpowiedzialności za gminę i zamiarem dokończenia rozpoczętych projektów — stwierdził z burmistrz Pisz Andrzej Szymborski.

Na start zdecydował się także Krzysztof Mańkowski, burmistrz Szczytna: — W wyborach samorządowych mieszkańcy oddają na wybranego kandydata i to właśnie jemu dają wiarę. Każdy wybrany samorządowiec z uwagi na charakter tych wyborów musi przez okres swojej kadencji sprostać temu kredytowi zaufania. Liczę, że jako burmistrz przez okres swojej kadencji udało mi się sprostać temu zadaniu — uzasadnił swoją decyzję.

O ponowny wybór będą się też starali burmistrz Braniewa Tomasz Sielicki i Karol Sobczak (Olecko). Wybory samorządowe odbędą się w dniach 7 i 21 kwietnia, ale do 12 lutego trzeba zawiadomić Państwową Komisję Wyborczą lub właściwego komisarza wyborczego o utworzeniu komitetu wyborczego.

OPRAC. IH

NA GAZETA OLSZTYŃSKA.PL TRWA NASZ PLEBISCYT SAMORZĄDOWIEC 2024

Mirosław Gornowicz
– ekonomista, prof. UWM,
prorok ds. rozwoju
i polityki finansowej UWM
w Olsztynie, od 2006 r.
przewodniczący Komisji
Budżetu i Finansów w Ra-
dzie Miasta Olsztyna.

OLSZTYN MA NOWĄ ELEKTROCIĘPŁOWNIĘ

Fot. Andrzej Szpryżak

Było to o tyle istotne, że inwestycje te w dużej części finansowane były ze środków unijnych, których ostateczne rozliczenie musiało nastąpić do końca 2023 r. Tymczasem równolegle do wspomnianych dwóch oddawana jest do użytku trzecia inwestycja, która ani znaczeniem, ani kosztami nie ustępuje linii tramwajowej czy Uranii, a pozostaje niejako w cieniu tych dwóch. Dzieje się tak może dlatego, że zlokalizowana została w peryferyjnej części miasta i na co dzień obserwuje ją znacznie mniejszy odsetek olsztynian. Mam tu na myśli Instalację Termicznego Przetwarzania Odpadów. Rzeczą pozytywną wydaje się więc przybliżenie tego przedsięwzięcia mieszkańcom. Z inwestycją tą wiążą się aż trzy zadania własne gmi-

ny, tj. utrzymanie czystości i porządku, unieszkodliwianie odpadów komunalnych oraz zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą.

PARADOKSALNA SYTUACJA

Należy przede wszystkim przypomnieć, że dotychczas Olsztyn był zaopatrywany w ciepło z dwóch źródeł, tj. ze zlokalizowanego w Kortowie Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, które jest spółką miejską oraz z ciepłowni Michelin. Zasilanie z dwóch źródeł przewiduje zaprojektowana i wykonana miejska sieć ciepłownicza. W 2012 r. Michelin poinformował władze miasta, że po pięciu latach zaprzestanie dostarczania ciepła do sieci miejskiej. W tej sytuacji miasto stanęło przed koniecznością zastąpienia traconego źródła

ciepła, co w praktyce oznaczało wybudowanie nowej ciepłowni. Rozpoczęły się intensywne poszukiwania rozwiązania technicznego oraz źródła finansowania. W 2016 r. wydawało się, że jesteśmy bardzo blisko celu. W wyniku prac studialnych i ekspertyz wykonanych przez najwybitniejszych w kraju specjalistów, wybrane zostało rozwiązanie, w którym głównym paliwem są odpady komunalne pozostające po odjęciu segregowanych frakcji, a produktem uzyskiwane w procesie kogeneracji ciepło i energia elektryczna. W ten sposób rozwiązanie znajdowały dwa problemy. Pierwszy polegał na znalezieniu sposobu zagospodarowania nienadającej się do recyklingu części odpadów komunalnych, która ze względu na swoją wysoką kaloryczność, zgodnie z prawem, nie może być składowana (tzw. RDF). Dotychczas odpady te za dużą opłatą ze strony miasta kierowane były do spalania w cementowniach. Rozwiązanie to było wypełnieniem jednego z postulatów zapisanych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami, który został zaakceptowany przez Ministra Klimatu i Środowiska. Drugą korzyścią z przyjętego rozwiązania było odzyskiwanie energii zawartej w odpadach i wykorzystanie jej do produkcji ciepła oraz energii elektrycznej. Zapewnione zdawało się być również finansowanie zadania. Miasto pozyskało na ten cel dotację Unii Europejskiej, a wkład własny

W OSTATNICH TYGODNIACH UWAGĘ MIESZKAŃCÓW OLSZTYNA ZDOMINOWAŁO ODDANIE DO UŻYTKU DWÓCH WIELKICH INWESTYCJI, TJ. NOWEJ LINII TRAMWAJOWEJ ORAZ HALI URANIA. TRUDNO SIĘ TEMU DZIWIĆ, BO OBIE TE INWESTYCJE BYŁY BARDZO OCZEKIWANE, A ICH REALIZACJA PRZYPADŁA NA BARDZO TRUDNY OKRES, DLATEGO WIELU MIESZKAŃCÓW OBSERWUJĄC PRZEBIEG PRAC, ZADAWAŁO SOBIE PYTANIE: CZY ZOSTANĄ ONE ZAKOŃCZONE W TERMINIE?

w znacznej części miał być zapewniony przez Polski Fundusz Rozwoju (PFR), który dysponuje środkami państwowymi wspierającymi m.in. inwestycje samorządów. Udział partnera prywatnego miał nie przekraczać 18 %, co zapewniło przewagę udziałów własności publicznej.

Projekt Olsztyna znalazł się na pierwszym miejscu listy rankingowej Komitetu Inwestycyjnego PFR zadań do finansowania. Wszystkie problemy wydawały się rozwiązywane. Musimy jednak pamiętać, że był rok 2016. Prezydent Olsztyna usłyszał, że brak jest „decyzji politycznej”, która pozwoliłaby uruchomić środki z Funduszu dla naszego miasta. W tej sytuacji trzeba było pozyskać alternatywne źródło uzupełnienia środków unijnych. Ponieważ chodziło o setki milionów złotych, miasta nie stać było i nadal nie byłoby stać na wyasygnowanie własnych środków na ten cel. Prezydent Piotr Grzymowicz podjął zakończone powodzeniem negocjacje z Michelin na temat przedłużenia dostarczania ciepła przez tego Partnera. Po wtóre rozpoczęto postępowanie przetargowe mające na celu wyłonienie partnera prywatnego, który w zamian za prawo eksploatacji instalacji przez 25 lat wniesie wkład własny i wybuduje ją. W wyniku tego postępowania wyłoniono jako partnera prywatnego spółkę Dobra Energia dla Olsztyna, z którą podpisano umowę w 2019 r. W ten sposób doszło do paradok-

salnej sytuacji, w której decyzja ówczesnych władz politycznych deklarujących przywiązanie do własności publicznej doprowadziła do pozbawienia tego charakteru ważnej inwestycji w Olsztynie.

OPTYMISTYCZNE PROGNOZY

Poprzedni sezon grzewczy był ostatnim, w którym ciepłownia Michelin dostarczała ciepło do sieci miejskiej. Aktualnie trwa rozruch miejskiej instalacji, która wespół ze zmodernizowaną ciepłownią w Kortowie ogrzewa miasto. W nowej elektrociepłowni w wyniku spalania ponad 100 tys. ton odpadów rocznie, w warunkach bardzo radykalnego wyeliminowania emisji zanieczyszczeń, produkowane jest ciepło, które może pokryć 35 % zapotrzebowania miasta oraz energia elektryczna odpowiadająca zapotrzebowaniu ponad 70 % mieszkań w Olsztynie. Powstaje pytanie: co z tej inwestycji oprócz pozyskania nowego źródła ciepła będą mieli mieszkańcy naszego miasta? Po pierwsze - fakt, że nowa instalacja będzie głównym producentem ciepła w mieście spowoduje obniżkę kosztów jego produkcji. Obniżka ta wynika głównie z zastąpienia tradycyjnych paliw spalaniem znacznie tańszej frakcji odpadów komunalnych oraz z wynikającego stąd wyeliminowania opłaty za emisję dwutlenku węgla, która jest pobierana przy spalaniu paliw kopalnych. Spadek kosztów wytwa-

rzania powinien przełożyć się na obniżkę stawek za dostarczane mieszkańcom ciepło. W ostatnich latach ceny węgla wykazywały dużą zmienność i generalnie rosły, co powodowało trudności w utrzymaniu stabilnych stawek za dostarczane ciepło. Odpady komunalne pochodzą z lokalnego rynku i koszty ich zagospodarowania są znacznie bardziej stabilne, co stanowi dodatkową korzyść z ich wykorzystania. W konsekwencji jako mieszkańcy możemy oczekiwać, że po zakończeniu rozruchu nowej instalacji, co powinno nastąpić w maju bieżącego roku, nastąpi obniżka stawek, jakie płacimy za zużywane ciepło. Według wstępnych szacunków może to być kilkuprocentowa obniżka.

LENINOWSKA ZASADA NIE POPLACA

Drugą korzyścią z uruchomienia Instalacji Termicznego Przetwarzania Odpadów jest spadek kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych. Dzięki temu, że nie trzeba już będzie wywozić RDF do cementowni, Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi mógł obniżyć cenę za przyjęcie zmieszanych odpadów komunalnych z 620 do 590 zł za tonę, co w skali roku przekłada się na oszczędność przekraczającą milion złotych. Po uwzględnieniu nadwyżki środków w systemie z 2023 r. oraz wzrostu kosztów wynikających m.in. ze wzrostu wynagrodzeń, pozwoli to na obniżkę stawki opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów, która – jak wiadomo – pobierana jest proporcjonalnie do zużycia wody. Według projektu stawka ta od lutego 2024 r. powinna obniżyć się z obecnych 11,10 do 9,80 zł na 1 metr sześcienny zużytej wody, czyli o ok. 12 %.

I na koniec jeszcze jedna refleksja. Gdyby w 2016 r. naszemu świetnemu projektowi towarzyszyła wola polityczna jego realizacji, nową instalację do przetwarzania odpadów komunalnych powinniśmy mieć co najmniej dwa lata wcześniej i co z tego wynika też od dwóch lat cieszyć się z korzyści, jakie ona przynosi. Niestety musieliśmy czekać, bo kierowano się starą leninowską zasadą prymatu polityki nad ekonomią.

KONDOLENCJE

Wyrazy głębokiego współczucia
koledze

**Mariuszowi
Toporowskiemu**

z powodu śmierci

Taty

składa kierownictwo Departamentu
Administracji i Obsługi Urzędu
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
w Olsztynie oraz koleżanki i koledzy z pracy

WARMIA I MAZURY: BALLADA O MIŁOŚCI

OLSZTYŃSKI TEATR PRZYGOTOWAŁ DLA NAS PRAWDZIWY ARTYSTYCZNO-HISTORYCZNY RARYTAS. TO NIEZWYKŁY SPEKTAKL OPARTY NA FASCYNUJĄCEJ KSIĄŻCE-REPORTAŻU BEATY SZADY „WIECZNY POCZĄTEK. WARMIA I MAZURY” W ADAPTACJI I REŻYSERII MARTY MIŁOSZEWSKIEJ. TO TRZEBA ZOBACZYĆ.

Zacznijmy od książki i przewijającego się w niej pytania: Kim byli Mazurzy, kim byli Warmiacy w 1945 roku? Tutejszymi, Niemcami, Polakami? Wszystkimi po trochu? Czy i co łączyło ich poza polskimi nazwiskami? Na te pytania wielu ludzi udzielało wielu odpowiedzi.

W swojej książce „Wieczny początek. Warmia i Mazury” (Czarne 2020) Beata Szady opowiada losy kilku Warmiaków i Mazurów. I robi to bardzo ciekawie. Jej odpowiedź na pytanie, kim byli Warmiacy, szczególnie Mazurzy w 1945 roku jest jasna – w większości czuli się Niemcami. Nawet jeżeli ich pierwszym językiem był polski.

— Na Mazurach pruskich sam miałem nieraz sposobność słyszeć, jak umundurowani hitlerowcy rozmawiali po polsku, a raz nawet słyszałem (w wiejskiej oberży pod Szczytnem) prowadzoną przez hitlerowców w języku polskim długą dysputę polityczną — pisał Jędrzej Giertych w wydanej w 1934 roku książce „Za północnym kordonem”.

Podobne zjawisko w 1945 roku zauważył Lucjusz Dura, naczelnik wydziału osiedleńczego Urzędu Pełnomocnika Rządu RP na Okręg Mazurski. — Z ludności tej pozostała dziś nieliczna garstka, u wielu wypaczyli Niemcy ich duchową konstrukcję do tego stopnia, że mówią po polsku, a uważają się za Niemców — stwierdził na pierwszym zjeździe starostów powiatowych, który odbył się w Olsztynie w lipcu 1945 roku.

Choć z kuzynami spod Ostrolęki Mazurów i Warmiaków łączył język, a Warmiaków także wiara, to dzieliła ich pamięć historyczna. Jak choćby ta „sienkiewiczowska”. Na pewno pamiętacie

państwo Kmicica, który po nawróceniu stanął po stronie Rzeczypospolitej i poszedł do Prus przywołać do porządku wiarołomnego elektora Fryderyka Wilhelma, który sprzymierzył się przeciw Polsce ze Szwedami. Otóż Kmicicowi Tatarzy zabijali lub brali w jasyr przede wszystkim mówiących wtedy tylko po polsku Mazurów.

Kiedy rozmawiamy o tym, dlaczego Warmiacy i Mazurzy odwrócili się od Polski, to padają wtedy dwa argumenty. W 1920 roku w czasie plebiscytu stało się tak za sprawą bolszewików, a w 1945 usadzonych przez nich w Polsce rodzimych komunistów. Na pewno gdyby plebiscyt odbywał się po Bitwie Warszawskiej 1920 roku, to jego wyniki byłyby inne. Na pewno wiele rzeczy potoczyłoby się inaczej, gdyby w 1945 roku na te ziemie przyszła normalna, polska władza.

Zatem kim są bohaterowie książki Beaty Szady? Właściwie to nie jestem nawet pewien, czy można ich nazywać polskimi, czy niemieckimi Warmiakami i Mazurami. Może jednak po prostu Polakami i Niemcami?

Beata Szady opisuje między innymi losy ludzi znanych z już wcześniej z innych publikacji, jak choćby Herbert Monkowski, Niemiec (niemiecki Warmiak?) z Olsztyna, który urodził się w 1934 roku, a wyjechał do Niemiec z rodziną w roku 1966. — Nam się tutaj nie wiodło źle. Ale nie było Niemiec. Była Polska, a my nie byliśmy Polakami. My chcieliśmy być Niemcami. Tymi, którymi byliśmy przez całe życie — tłumaczył autorce książki.

Monkowski nie tęsknił za Polską i Olsztynem, ale w 1980 roku zaangażował się w pomoc dla Polski. Gdy wyjeżdżał do Niemiec,

Dla Marty Miłoszewskiej praca nad spektaklem „Warmia i Mazury. Ballada o miłości” ma na wskroś osobisty wymiar

obiecał sobie, że nigdy do Polski nie wróci. Z pomocą humanitarną wrócił ponad 30 razy. Zmarł rok temu, 19 stycznia 2023 roku.

Z kolei Herbert Sobottka przyszedł na świat w 1933 roku w Giżycku jako syn Paula i Helene. Po wojnie jego rodzina nie wyjechała do Niemiec, a on w 1951 roku stał się Herbertem Sobotko. Swoje nazwisko odzyskał dopiero w 2010

roku, ale 8 lat później urzędnicy spolszczyli mu imiona rodziców na Pawła i Helenę. Jego rodzice odzyskali swoje imiona w marcu 2019 roku.

Ale sam Sobottka wyznał, że nie czuje się Niemcem. — To nie ma znaczenia, czy czuję się Polakiem, czy Niemcem — mówi Beacie Szady. — Mieszkam tu, pracuję i żyję w tym kraju. To wystarczy, żeby być Po-

Beata Szady
Wieczny początek
Warmia i Mazury

PREMIERA
SPEKTAKLU
26 STYCZNIA.
KOLEJNE
TERMINY: 27, 28,
30 I 31 STYCZNIA.

lakiem. To jest ważne, nie odczucia — przekonuje.

— Nie wiem nawet, kim jestem: Mazurką, Niemką, Polką czy w ogóle żadną. Zbyt wielki okres historii dzielił nas od was tam znad Narwi i Wisły. Po wielowie-

Warmia i Mazury” — informuje teatr.

Marta Miłoszewska powraca także do Teatru Jarczaka, gdzie przed laty pracowała, realizując spektakle „Bliżej”, „Kajko i Kokosz” oraz „Utracona część Katarzyny Blum”. Jak podkreśla reżyserka, „Warmia i Mazury. Ballada o miłości” to spektakl, którego jeszcze nie obejrzała, a za jakim tęskniła. Z książki Szady wzięła pełne czułości spojrzenie na społeczność Warmii i Mazur, jednak dalekie od cukierkowej laurki. Za autorką śledzi postawy bohaterów, ich walkę, by w nowym świecie i nieznanych warunkach znaleźć dla siebie miejsce.

kowej rozłące z wami wiele powstało różnic między nami, mimo wspólnego języka, tej samej ziemi — to wypowiedź nauczycielki, Mazurki z Elku z lat 50, którą w swojej książce „Mazurzy – społeczność pogranicza” cytuje Andrzej Sakson. Dzisiaj na Mazurach już mało kto zadaje sobie takie pytania.

POWRÓT DO LAT DZIECIŃSTWA

— Olsztyński Teatr Jarczaka nigdy nie ukrywał swych bliskich związków ze swoją Małą Ojczyzną. Teraz w naszym repertuarze pojawia się przedstawienie wprost odnoszące się do tożsamości Warmiaków i Mazurów, ich skomplikowanej historii i ciągle niełatwej współczesności. Marta Miłoszewska, rodowita Olsztynianka, powraca do swojego kraju lat dziecińczych, sięga do rodzinnych korzeni, by przenieść na scenę wysoko ocenianą reporterską książkę Beaty Szady „Wieczny początek.

Dla Miłoszewskiej praca nad spektaklem „Warmia i Mazury. Ballada o miłości” ma na wskroś osobisty wymiar. Historię regionu zajmował się dziadek artystki Władysław Ogrodziński, a Beata Szady przy pisaniu swej książki korzystała z dorobku jej ojca Wojciecha. Swoją drogą, tak się złożyło, że wróciłem teraz akurat do książki Władysława Ogrodzińskiego (1918-2022) „Piękna nieznajoma”, która jest zapisem jego trzech wypraw kajakowych Łyną na początku lat 50., aktora na swoje wydanie czekała aż do 2003 roku.

Kluczem do olsztyńskiego przedstawienia jest podtytuł: ballada o miłości. Znajdą się w nim sceny dramatyczne, coś z epiki i najczystszy ładunek liryczny. O to, by wybrzmiał właściwie, zadba autorka muzyki Mary Rumi. W obśadzie zobaczymy Marzenę Bergmann, Milenę Gauer, Mariana Czarkowskiego i Macieja Mydlaka.

IGOR HRYWNA

Donald Trump w republikańskich prawyborach idzie jak po swoje. Wygrał wsta-

nach Iowa i New Hampshire. Z wyrażną przewagą. Na placu boju pozostała tylko była gubernatorka Karoliny Południowej i była ambasadorka przy ONZ Nikki Haley. Ta ku irytacji Trumpa nie zamierza się wycofać. Wydaje się, że sprawa jest powoli rozstrzygnięta. Niektórzy komentatorzy wskazują, że Haley walczy o to, aby Trump wskazał ją jako swoją kandydatkę na urząd wiceprezydenta. Ta funkcja w obecnym rozdaniu będzie wyjątkowo

atrakcyjna, może bowiem bardzo ułatwić osobie ją zajmującej walkę prezydenturę w 2028 roku. Nie wybiegajmy jednak tak daleko w przyszłość. Ważniejsze już tu i teraz. I to jak druga kadencja Trumpa może przekładać się na sprawy Polski i Europy. Jedno co możemy powiedzieć to to, że Trump będzie bardziej nieobliczalny, niż podczas swojej pierwszej kadencji. Po pierwsze, wówczas był zaskoczony zwycięstwem.

Po drugie, w jego administracji znalazło się wielu doświadczonych republikańskich polityków, czy szerzej przedstawicieli establishmentu. Nie mieściły im się w głowie pomysły typu wyjście USA z NATO i skutecznie je torpedoowali. Ta grupa polityków zyskała miano „dorosłych w pokoju”, osób mających mitygować Trumpa. Teraz dorosłych zabraknie. Będzie Trump ze swoimi pomysłami i gronem najbliższych współpracowników.

Kryterium dopuszczenia do tej grupy to poparcie dla Trumpa we wszystkim, co myśli i głosi. Apamiętam, że wśród jego pomysłów było zawarcie pokoju między Ukrainą i Rosją w ciągu 24 godzin. Brzmi kusząco, ale każdy rozgarnięty obserwator wie, że taki pokój siłą rzeczy byłby niekorzystny dla Ukrainy, byłby zachętą dla Rosji do kolejnych agresywnych działań i tak naprawdę stanowił rozejm w dalszej rosyjskiej ekspansji na

Zachód. Tego oczywiście w Polsce nie chcemy. To jeden ze scenariuszy. A są jeszcze inne teatry polityki międzynarodowej kluczowe dla bezpieczeństwa światowego, Morze Południowochińskie, Bliższy Wschód. Trump ma swoje sympatie i antypatie w odniesieniu do każdego z tych zagadnień. Pozostaje jednak przede wszystkim wielką niewiadomą.

Marcin Kulasek
wiceminister aktywów państwowych

ZACHÓD – ROSJA, CZYLI PÓŹNY POWRÓT ROZUMU

Długo czekaliśmy, ale się doczekaliśmy. Oto niespodziewanie nastąpił cud!

Po latach „błędów i wypaczeń” Zachód ocknął się i zaczyna dostrzegać niebezpieczeństwo tam, gdzie ono naprawdę jest, czyli w Rosji. Amerykanie na czele z Bidenem, którzy równo dwa i pół roku temu zrobili szczyt USA-Rosja w Genewie, gdzie Putin ośmieszył prezydenta Stanów Zjednoczonych i ograł go na oczach świata, jak senior ogry-

wa trampkarza na boisku – teraz już, trzeba przyznać, robią jeśli nie wszystko, to przynajmniej wiele, aby zatrzymać pochód Moskwy na Zachód właśnie. Tak – nie robią wszystkiego, bo nie dali naszemu wschodniemu sąsiadowi samolotów ani rakiet dalekiego zasięgu uderzających paręset kilometrów w głąb rosyjskiego terytorium. Zatem nie robią wszystkiego, aby

Rosja przegrała, ale robią bardzo wiele, żeby nie przegrała też Ukraina. Unia Europejska, która dwa lata i dwa miesiące temu na szczycie UE-Balkany Zachodnie, podczas prezydencji Słowenii, faktycznie zablokowała poszerzenie Unii o kraje bałkańskie, takie jak Serbia, Czarnogóra czy Macedonia Północna – teraz po doświadczeniach napadci Rosji na Ukrainę

i w kontekście walki z silnymi wpływami Rosji na Bałkanach właśnie, nagle szeroko otwiera ramiona nie tylko na Belgrad, Podgoricę, Skopje, ale też nawet Tirane, Kiszyniów, Kijów i Tbilisi. Nawet Niemcy ostatnio zaczynają przestrzegać przed możliwym za parę lat atakiem Rosji na Polskę. Cóż, lepiej późno niż wcale, jak mawiamy w Polsce, lub „Lepiej późno niż

później”, jak brzmiał tytuł amerykańskiego filmu. Szkoda jednak straconych lat, które dano Moskwie, aby ta wzmocniła się i przygotowała do wojny. Gdyby słuchano Polski wcześniej... Może warto, aby USA i Europa Zachodnia słuchały nas w przyszłości? W dobrze pojętym swoim interesie.

Ryszard Czarnecki
europoseł
Prawa i Sprawiedliwości

REKLAMA

warszawa • mazowsze

wawa.info

**CZYTAJ
NOWY
PORTAL**

WARSZAWA • RADOM • PŁOCK • OSTROŁĘKA • ŁOMŻA • SIEDLCE

UMIERALI Z GŁODU, ZIMNA,
OD NIEMIECKICH KUL... 79 LAT
TEMU Z NIEMIECKIEGO OBOZU
KONCENTRACYJNEGO KL STUTTHOF
WYRUSZYŁY PIERWSZE KOLUMNY
WIĘŹNIÓW TZW. MARSZU ŚMIERCI.
MORDERCZEJ EWAKUACJI NIE
PRZEŻYŁO OKOŁO 17 TYS. LUDZI.

Był mroźny ranek 25 stycznia roku 1945. Tego dnia we wczesnych godzinach porannych teren obozu koncentracyjnego Stutthof opuściły kolumny więźniów. Łącznie było ich blisko 33 tys. osób – 11 tys. z obozu centralnego i blisko 22 tysiące z podobozów – udało się w morderczy Marsz Śmierci. Wskutek wycieńczenia, głodu, chorób, zimna oraz mordów życie straciło ok. 17 tys. spośród nich.

79. ROCZNICA MARSZU ŚMIERCI WIĘŹNIÓW KL STUTTHOF

W tym roku obchodzimy 79. rocznicę tych tragicznych wydarzeń. Uroczystości upamiętniające odbyły się w Archikatedrze Oliwskiej w Gdańsku.

Założony 2 września 1939 roku przez Niemców na terenie należącym przed wybuchem II wojny światowej do Wolnego Miasta Gdańskiego obóz Stutthof był najdłuższym działającym obozem na terenach dzisiejszej Polski. Pierwszy transport więźniów, który przybył do wyznaczonego pod przy-

szły obóz miejsca w dniu 2 września, liczył około 150 osób. Od 1942 roku do obozu koncentracyjnego Stutthof zaczęły nadchodzić transporty więźniów z różnych regionów Polski i innych okupowanych krajów europejskich oraz z innych obozów koncentracyjnych. Do 9 maja 1945 roku uwięziono w nim blisko 110 tys. więźniów. Śmierć wskutek niewolniczej pracy, głodu, epidemii oraz mordów poniosło ok. 65 tys. z nich.

Jednym z najtragiczniejszych momentów w historii obozu była ewakuacja lądowa więźniów. Do historii przeszła ona pod nazwą „Marszu Śmierci”.

Na wieść o zbliżających się wojskach Armii Czerwonej komendantura obozu podjęła decyzję o ewakuacji więźniów z KL Stutthof i jego podobozów. 25 stycznia 1945 roku z obozu centralnego wyruszyły pierwsze kolumny. Przed wymarszem więźniom rozdano pewną ilość obozowej odzieży, koców i prowiant składających się z około 500 g chleba, 120 g margaryny lub topionego sera.

Pierwsza kolumna wyru-

POGNALI ICH NA PEWNĄ ŚMIERĆ

Józef Łapiński, Wymarsz z obozu, grafika, Zbiory Muzeum Stutthof w Sztutowie

szła z obozu około godziny 6:00, następne w kolejnych godzinach. Szacuje się, że łącznie 25 i 26 stycznia ewakuacją lądową w obozie centralnym objęto ok. 11 tys. osób. W przypadku podobozów liczba ta była jeszcze większa. W morderczą wędrówkę udało się ponad 22 tys. więźniów.

Punktem docelowym ewakuacji miała być szkoła SS w Lęborku. Od początku osiągnięcie przez wycieńczonych, zagłodzonych i często chorych więźniów wydawało się niemożliwe. Komendantura założyła, że opuszczający obóz Stutthof pokonają trasę 140 kilometrów w ciągu 7 dni. Już pierwsze godziny zwerfikowały te plany. Maszerując w ogromnych zaspach śnieżnych i mrozie sięgającym niekiedy poniżej 20 stopni więźniowie umierali z wycieńczenia. Aci, którzy odstawali od kolumn, byli na miejscu mordowani przez esesmanów. Bardzo szybko zaczęło brakować także pożywienia. Racje, które więźniowie otrzymali przed wymarszem, wielu z nich zjadło od razu. Przez kolejne 3-4 dni nie mieli niczego w ustach.

WSTRZĄSAJĄCE RELACJE OCALONYCH

Sytuację panującą na trasie Marszu Śmierci doskonale oddają słowa duńskiego więźnia KL

PIERWSZYMI WIĘŹNIAMI OBOZU BYLI POLSCY DZIAŁACZE W WOLNEGO MIASTA GDAŃSKA, POMORZA ORAZ WARMII I MAZUR. BYŁ WŚRÓD FRANCISZEK BARCZ Z PODOLSZTYŃSKIEGO RÓŻNOWA, KTÓRY W LATACH 30TYCH UBIEGŁEGO WIEKU BYŁ WICEPRZEWODNICZĄCYM POLSKO-KATOLICKIEGO TOWARZYSTWA SZKOLNEGO NA WARMII. NA POCZĄTKU 1939 ZOSTAŁ ARESZTOWANY. W LISTOPADZIE 1939 ZOSTAŁ WYWIEZIONY DO OBOZU KONCENTRACYJNEGO W STUTTHOFIE I TAM W GRUDNIU ZAMORDOWANY.

Stutthof, Martina Niel-sena: — Ściemniało się, a my musieliśmy iść dalej. „Prędzej, dołączyć do czoła” – słyszeliśmy stale po bokach i z tyłu kolumny, z tym że rozkazy były podkreślane koniakami lub uderzeniami kolb w plecy. Wreszcie w jakiejś wsi umieszczono nas w nie szczelnej stodole, w której mocno wiało. Większość pchała się z całej siły, by jak najszybciej dostać się pod dach do legowiska. Znalazłem się między ostatnimi. Walczyliśmy rozpaczliwie o miejsca na słomie w zupełnej ciemności, aby tylko nie zostać na klepisku. Następnego ranka znaleźliśmy na kle-

pisku 9 zwłok. To byli ci, co przegrali walkę – wspominał.

Z kolei Jan Jarzębowski tak opisywał to, co działo się podczas ewakuacji: — Kilometr przed nami maszerowała jakaś kolumna. Widać ją było dokładnie, ponieważ teren był falisty. Widzieliśmy jej końcówkę z trudem podchodzącą pod górę i padające sylwetki tuż po wystrzałach. Po kilku minutach mijaliśmy te świeże trupy. Przed nami musiały iść jeszcze inne kolumny, ponieważ mijaliśmy i starsze trupy — relacjonował we wspomnieniach.

Dopiero na Kaszubach więźniowie mogli liczyć na

pomoc z zewnątrz – tamtejszej ludności polskiej. Historia mieszkańców tego regionu i ich zaangażowania w ratowanie – z narażeniem własnego życia i życia członków swoich rodzin – więźniów KL Stutthof to jedna z najjaśniejszych kart tych dramatycznych wydarzeń. Pomoc Kaszubów polegała nie tylko na dostarczaniu pożywienia, ale także organizowaniu ucieczek czy później ukrywaniu więźniów w swoich gospodarstwach.

— Dla większości ofiar obozu koncentracyjnego Stutthof była to pierwsza i jedyna pomoc, jakiej doświadczyli ze świata zewnętrznego — podkreśla Piotr Tarnowski, dyrektor Muzeum Stutthof w Sztutowie. — Nie może nas zatem dziwić, że pamięć o Marszu Śmierci jest najbardziej żywa w tym regionie. To często pamięć związana z osobistymi losami poszczególnych rodzin, osób, która każdego dnia pokazuje nam, że my wszyscy powinniśmy tworzyć koalicję pamięci o historii i losie więźniów KL Stutthof.

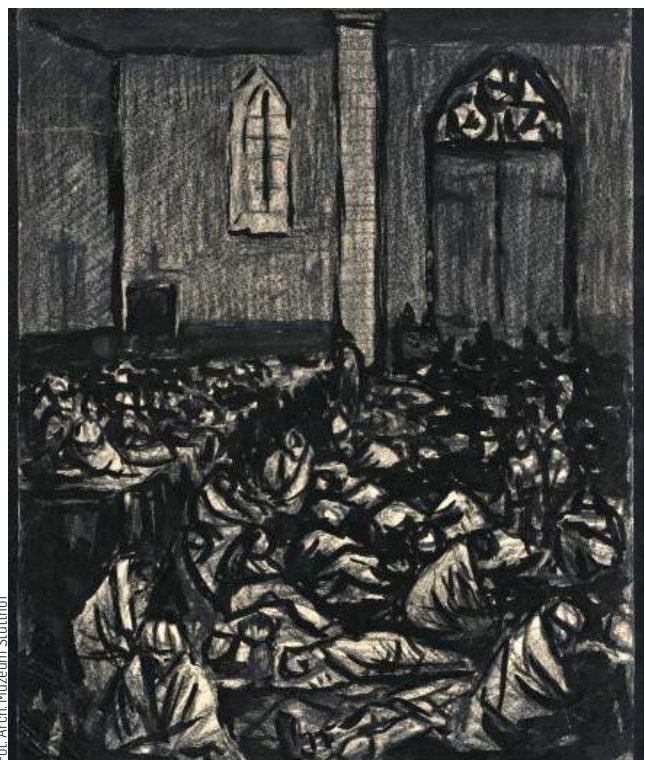
Łącznie w Marszu Śmierci wzięło udział 33 tys. więźniów z obozu centralnego Stutthof i jego podobozów. W trakcie jego trwania śmierć poniosło 17 tys. osób.

OPRAC. RAZ

Przekazani po wojnie Polsce zbrodniarze ze Stutthof sądzeni byli w Gdańsku. Przed Specjalnym Sądem Karnym w Gdańsku w dniach od 25 kwietnia do 1 czerwca 1946 roku stanął 1 esesman, 6 nadzorczyń oraz 7 więźniów funkcyjnych. Kolejny duży proces odbył się w Gdańsku przed Sadem Okręgowym w dniach 8-31 października 1947 roku. Sądono 25 członków załogi i 1 więźnia funkcyjnego. W kolejnych dwóch procesach tym samym sądem w dniach 5-10 listopada 1947 roku i 19-23 stanęło dalszych 39 esesmanów i 1 więzień funkcyjny. Z sądzonych w tych czterech procesach 23 zbrodniarzy skazano na karę śmierci (jedną osobę utaskawiono i skazano na karę dożywotniego więzienia), jednego na dożywotnie więzienie, pozostałych na kary więzienia od 7 miesięcy do 15 lat, z wyjątkiem 3 więźniów funkcyjnych, których sądy uniewinniły.

ŹRÓDŁA:

www.stutthof.org, mat.pras., IPN, Archiwum Państwowe w Gdańsku

Józef Łapiński, Nocleg w kościele w Żukowie, grafika, Zbiory Muzeum Stutthof w Sztutowie

OJCEM TEGO FILMU JEST TARANTINO

FILM „KOS” W PIĄTEK TRAFI DO POLSKICH KIN. — TARANTINO JEST OJCEM CHRZESTNYM TEGO FILMU — MÓWI REŻYSER FILMU PAWEŁ MAŚLONA. — NATOMIAST NIE JEST TO W ŻADNYM STOPNIU PRÓBA WCHODZENIA W JEGO BUTY — DODAŁ.

Uroczysta premiera filmu „Kos” odbyła się 23 stycznia w Warszawie. W wydarzeniu wzięli udział aktorzy, odtwórcy głównych ról m.in. Jacek Braciak (Tadeusz „Kos” Kościuszko), Robert Więckiewicz (Dunin), Bartosz Bielenia (Ignac), Agnieszka Grochowska (Pułkownikowa) oraz twórcy, m.in. reżyser Paweł Maślona oraz scenarzysta Michał Zieliński.

Paweł Maślona, pytany o pojawiające się porównania filmu „Kos” do filmów amerykańskiego reżysera i scenarzystę Quentina Tarantino, odpowiedział: — Wpływ Tarantino w naszym filmie jest bardzo widoczny.

— Tarantino jest ojcem chrzestnym tego filmu. Gdyby nie Tarantino, to prawdopodobnie nie byłoby tego scenariusza, bo Michał (Zieliński – PAP.PL) być może nie wpadłby na to, że można tak bezczelnie i z taką fantazją opowiadać o wielkiej historii — powie-

dział. — Inspiracja Tarantino jest w samym punkcie wyjścia tego filmu, który opowiada o polskim niewolnictwie, natomiast nie jest to w żadnym stopniu próba wchodzenia w jego buty ani próba powtórzenia tego, co on robił — podkreślił.

— Nie spodziewam się, że widz nauczy się historii z naszego filmu — dodał. — Bardziej oczekuję, że widz przeżyje jakąś filmową przygodę.

Bartosz Bielenia przyznał, że jako największe wyzwanie przy produkcji „Kosa” postrzega jazdę konną. — Konie są bardzo ważne dla mojego bohatera, więc postanowiłem spędzić z nimi jak najwięcej czasu. Jeździć, czesać, czyścić, sprzątać — powiedział.

— Moja postać jest prostym bohaterem, niezbyt emocjonalnym. Oczywiście ma trudne sceny emocjonalnie, ale dzięki partnerom filmowym, świetnym aktorom i świetnie napisanym scenom łatwo było mi się w nich odnaleźć — mó-

Bartosz Bielenia

Paweł Maślona

wił aktor. — Myślę, że ten film jest o poszukiwaniu wolności na wielu płaszczyznach, zarówno osobistej, jak i społecznej.

Agnieszka Grochowska w rozmowie z PAP.PL powiedziała, że przygotowując się do swojej roli w „Kosie”, myślała przede wszystkim o pozycji kobiety wśród mężczyzn. — Dlatego ten film jest taki ważny i aktualny, ponieważ rymuje się on bardzo dobrze z naszą współczesnością.

I dodała: — „Kos” mówi prawdę. Ten film stawia znak równości pomiędzy pańszczyzną a niewolnictwem. Oddaje on taką sprawiedliwość i prawdę tego, jak to naprawdę było — stwierdziła Grochowska. — To jest szalenie istotne — podsumowała.

FABUŁA FILMU

Wiosna 1794 roku w Polsce wrze. Do kraju wraca generał Tadeusz „Kos” Kościuszko, który planuje wznieść powstanie przeciwko Rosjanom, mobilizując do tego polską szlachtę i chłopów. Towarzyszy mu wierny przyjaciel i były niewolnik, Domingo. Tropem Kościuszki wraz z listem gończym podąża bezlitosny rosyjski rotmistrz Dunin, który za wszelką cenę chce schwycić generała, zanim ten wywoła narodową rebelię. W tym samym

czasie młody chłop Ignac, szlachecki bękart, marzy o nadaniu herbu i majątku przez swojego nieprawego rodzica Duchnowskiego, który tuż przed śmiercią uwzględni go w testamencie. Gdy ojciec umiera, chłopak musi uciekać przed swoim przyrodnym bratem Stanisławem, który nie chce dopuścić do realizacji ojcowskiej woli. Ignac kradnie testament i ma tylko dwa dni, aby stawić się z nim przed sądem i udowodnić swój tytuł szlachecki. W trakcie ucieczki Ignac spotyka na swojej drodze Domingo, a między mężczyznami tworzy się silna więź porozumienia, mimo że obaj nie znają nawzajem swojego języka. Razem trafiają do dworku Pułkownikowej, gdzie Kościuszko się ukrywa, czekając na negocjacje z magnatami. Kos jest nieufny wobec Ignaca i trzyma go wareszcie, jednak w decydującym momencie to właśnie w rękach niepozornego szlacheckiego bękartu będą leżały losy powstania. Gdy nadejdzie chwila próby, Ignac będzie musiał wybrać – czy dalej podążać za swoim herbowym marzeniem i dziedzictwem ojca, czy też przyłączyć się do „Kosa” Kościuszki i walczyć z nim o najwyższą stawkę.

Film „Kos” można oglądać w kinach od 26 stycznia. PAP

JOANNA KRUPA: MOŻE JEST DLA MNIE SZANSA

Modelka przyznaje, że przyjemnością obserwuje pary uczestniczące w programie „Razem odNowa”. Impонуje jej przede wszystkim ich chęć naprawy swoich związków. Bo mimo że borykają się z różnymi problemami, a uczucie nieco przygasło, to robią wszystko, by ich relacja przetrwała próbę czasu i była o wiele silniejsza. Joanna Krupa nie ukrywa też, że te wszystkie historie napawają ją optymizmem i pozwalają wierzyć, że dla niej również jest jeszcze szansa na znalezienie miłości swojego życia.

— Program „Razem odNowa” jest dla par, które są małżeństwem już lata

i gdzieś tam się pogubili. Tak naprawdę każda para ma inną sytuację; z nagrań najbardziej zauważyłam, że mają problemy właśnie z komunikacją, bo to są ludzie, którzy się kochają, chcą być razem, chcą walczyć o swój związek, tylko właśnie czas, dzieci i praca sprawiły, że są troszkę zagubieni, że nie wiedzą, jak odnaleźć tę iskrę, którą kiedyś mieli. Ale inspirujące jest właśnie to, że chcą bardzo walczyć nad sobą, nad związkiem — mówi Joanna Krupa.

Te pary przechodzą głęboki kryzys i rozmowa z nimi nie jest łatwa. Modelka musi się więc wykazać nie łądą wycuciem, zrozumieniem i empatią,

by nikogo nie urazić i nie zniechęcić, ale przekonać, że warto walczyć o dany związek i go pielęgnować.

— Jestem w tym programie jako taka przyjaciółka, która ich wysłucha. Mogą czuć się bezpiecznie, mogą o wszystkim ze mną porozmawiać i ja im też próbuję dawać rady ze swoich przeżyć, ze swoich związków. Ale widać, że ci ludzie naprawdę się kochają, bo obojętnie, jaki mają kryzys w związku, to chcą nad sobą pracować i walczyć. Jest więc szansa, że mogą to naprawić i być razem. I dla mnie to też jest inspiracja, że może gdzieś tam jest dla mnie jeszcze szansa, żeby być w związku, który będzie długo trwał,

gdzie dwie osoby będą o siebie walczyć — mówi.

Obserwując pary, które biorą udział w programie, Krupa nabrała pewności, że z każdej, nawet najbardziej beznadziejnej sytuacji jest jakieś dobre wyjście. Obydwe strony muszą jednak bardzo tego chcieć.

— Na początku nieraz wychodziłyśmy z Ewą z tych domów i wiedziałyśmy, że będzie ciężko. Zastanawialiśmy się, czy ta para w ogóle to przetrwa. Ale jak już widzimy ich na finałach czy po tej rozłące, jak oni się rozumieją, jak się kochają i jak tęsknili za sobą, to jest fajne. To jest też wspaniałe dla nas, bo często temat jest bardzo ciężki i nie wiemy, w którą

stronę to pójdzie. Nie tylko w Polsce, ale tak naprawdę na całym świecie nie ma związków idealnych i myślę, że po takim programie ludzie zobaczą różne pary i powiedzą: „Ojejku, przecież my też tak mamy i może nam też to pomoże, że warto o siebie walczyć albo się zgłosić do następnego sezonu” — mówi.

Modelka już za sobą dwa rozwody. Mimo to nie boi się krytyki ze strony mediów czy widzów, że choć jej samej nie udało się stworzyć długoletniego, stabilnego związku, to doradza w takich sprawach innym.

— Media mogą sobie mówić o mnie, co chcą, mogą krytykować czy nie kry-

Fot. newseria.pl

tykować. Ja jestem tutaj w programie jako przyjaciel, jako osoba, która chce słuchać uczestników i im pomagać, kibicować, ale też dawać swoje rady i troszkę się od nich uczyć. Nikt nie jest ekspertem od związków i ja tutaj w programie też nie jestem żadnym ekspertem — dodaje Joanna Krupa.

ŹRÓDŁO: NEWSERIA, OPR. BAR

PISZ RĘCZNIE, BĘDZIESZ MĄDRZEJSZY

POŁĄCZENIA MÓZGOWE SĄ ZNACZNIE BARDZIEJ ROZBUDOWANE, GDY PISZEMY RĘCZNIE, NIŻ PODCZAS PISANIA NA KŁAWIATURZE – STWIERDZILI NAUKOWCY. ICH ZDANIEM CODZIENNE ODRĘCZNE PISANIE NAWET KRÓTKICH TEKSTÓW POZYTYWIE WPŁYWA NA PAMIĘĆ, KONCENTRACJĘ I ZDOLNOŚĆ UCZENIA SIĘ.

prac. Nic dziwnego – dowody naukowe przekonują o zaletach pisania ręcznego. Kolejnych argumentów dostarczają wyniki ostatnich badań przeprowadzonych w Norwegii.

Naukowcy z Norweskiego Uniwersytetu Naukowo-Technicznego w Trondheim zbadali, jak różni się zaangażowanie sieci neuronowych w przypadku pisania ręcznego i korzystania z klawiatury.

— Podczas pisania ręcznego wzorce połączeń mózgowych są znacznie bardziej rozbudowane niż w trakcie pisania na klawiaturze — uważa prof. Audrey van der Meer, neuropsycholożka z uniwersytetu w Trondheim i współautorka pracy opublikowanej w „Frontiers in Psychology”. Badaczka dodała, że taka wzmożona aktywność mózgu ma kluczowe znaczenie dla tworzenia

się śladów pamięciowych i kodowania nowych informacji, czyli jest korzystna dla uczenia się.

Naukowcy za pomocą elektroencefalografii (EEG) przebadali 36 studentów. Młodzi ludzie pisali wskazane słowa za pomocą rysika na ekranie dotykowym lub wystukiwali je jednym palcem na klawiaturze komputera. W tym czasie 256 czujników wszytych w siatkę nakładaną na głowę rejestrowało aktywność ich mózgów. Badacze stwierdzili, że łączność różnych obszarów mózgu wzrastała, gdy uczestnicy pisali ręcznie, ale nie wtedy, gdy używali klawiatury.

— Nasze odkrycia sugerują, że informacje wizualne i ruchowe uzyskane, gdy precyzyjnie kontrolujemy ruchy dłoni podczas używania pióra, przyczyniają się do wzorców połączeń

w mózgu, które pozytywnie wpływają na proces uczenia się — tłumaczyła prof. van der Meer.

Chociaż uczestnicy używali piór cyfrowych, autorzy badania uważają, że wyniki są takie same w przypadku korzystania z długopisu i papieru.

— Wykazaliśmy, że duża aktywność mózgu jest związana ze starannym formowaniem liter i większym wykorzystaniu zmysłów

czuły, jak to jest pisać litery, które są lustrzanym odbiciem — powiedziała prof. van der Meer.

Norwescy badacze uważają, że uczniowie podczas zajęć powinni mieć możliwość jak najczęstszego korzystania z długopisów i papieru, a nie tylko z klawiatury. — Istnieją dowody na to, że studenci uczą się więcej i lepiej zapamiętują, gdy robią odręczne notatki z wykładów. Z ko-

traumatycznych pomagają pacjentom uporać się z negatywnymi emocjami, a immunolodzy – że może nawet wzmacniać system odpornościowy. Ręczne sporządzanie list spraw do załatwienia albo postanowień zdaniem badaczy bardziej sprzyja realizacji zamiarów niż zestawienia stworzone w komputerze lub aplikacji. Specjaliści zalecają, by pisać ręcznie co najmniej stronę dziennie. (PAP) **ANNA BUGAJSKA**

WEDŁUG NAJNOWSZYCH DANYCH BIBLIOTEKI NARODOWEJ JEDNĄ I WIĘCEJ KSIĄŻEK PRZECZYTAŁO W CIĄGU ROKU 41% POLAKÓW POWYŻEJ 15 ROKU ŻYCIA

podczas pisania ręcznego. Z kolei prosty ruch polegający na wielokrotnym uderzaniu w klawisz tym samym palcem jest dla mózgu mniej stymulujący — wyjaśniła neuropsycholożka.

Zdaniem naukowców ich badanie może również tłumaczyć, dlaczego dzieci, które nauczyły się pisać i czytać na urządzeniach elektronicznych, mogą mieć trudności z rozróżnieniem liter takich jak „b” i „d”. — Wynika to stąd, że dzieci dosłownie nie po-

leli korzystanie z urządzeń z klawiaturą może być bardziej praktyczne podczas pisania długiego tekstu lub eseju — przekonywała van der Meer.

Z wcześniej prowadzonych badań wynika, że pisanie ręczne poprawia też koncentrację, usprawnia czytanie ze zrozumieniem, pobudza kreatywność, pozytywnie wpływa na formułowanie myśli i przejrzyste konstruowanie tekstu. Psychoterapeuci uważają, że odręczne opisywanie sytuacji stresujących lub

SZWECJA WRACA DO TRADYCYJNEGO NAUCZANIA

Rząd szwedzki zdecydował, że wycofuje się z programu cyfryzacji szkół. Teraz w szwedzkich placówkach oświatowych nie będą używane tablety i laptopy.

Decyzja ta została podjęta po ponad 10 latach stosowania cyfrowych urządzeń w szkołach. Jak się okazało, przyniosło one rezultaty odwrotne od oczekiwanych. Eksperci wskazują, że przez zbyt dużą cyfryzację w szkołach młodzież traci zdolność do czytania i pisania. W przypadku Szwecji spowodowało to także pogorszenie wyników w nauce, wzrost uzależnienia od technologii oraz problemy z koncentracją i uwagą. Do szwedzkich szkół wracają zatem tradycyjne, drukowane podręczniki, nauka odręcznego pisania i czas na ciche czytanie.

JESTEŚMY ZADOWOLENI ZE SWOJEGO ŻYCIA

77 proc. Polaków odczuwa satysfakcję ze swojego życia. 19 proc. ocenia jej poziom jako średni, a 3 proc. jest niezadowolonych z życia. Takie są wyniki sondażu CBOS. Według autorów badania, w porównaniu z ocenami 2022 r., deklarowane ogólne zadowolenie z całego życia zmieniło się nieznacznie. Jednak ze wspomnianych 77 proc. ankietowanych tylko 22 proc. jest bardzo zadowolonych, a 55 proc. jest raczej zadowolonych.

Z sondażu wynika, że w porównaniu z rokiem poprzednim o 4 punkty procentowe wzrósł odsetek

osób bardzo zadowolonych ze swego życia. Jednocześnie o 2 punkty zmniejszyła się liczba zadowolonych w stopniu umiarkowanym.

Satysfakcję z życia jako całości nie różnicuje płeć. Mężczyźni i kobiety równie często deklarowali zadowolenie z życia. Jednocześnie z badania wynika, że odczuwanie satysfakcji z życia jest wprost proporcjonalne do oceny materialnego poziomu życia.

Wśród badanych oceniających swoją sytuację materialną jako złą, usatysfakcjonowanymi życiowo czuje się tylko 39 proc., wśród uznających ją za przeciętną – 66 proc., a wśród oce-

Z sondażu wynika, że w porównaniu z rokiem poprzednim o 4 punkty procentowe wzrósł odsetek osób bardzo zadowolonych ze swego życia.

niających ją jako dobrą – 87 proc. Najbardziej zadowolone z życia są osoby o dochodach do 1499 zł per capita.

Wyraźnie bardziej usatysfakcjonowane życiowo są osoby często biorące udział w praktykach religijnych. Z badania wynika, że satysfakcję ze swojego życia odczuwa 87 proc. osób praktykujących kilka razy w tygodniu i 79 proc. praktykujących raz w tygodniu, podczas gdy niepraktykujący są tylko w 67 proc. ogólnie zadowoleni ze swego życia.

Poza tym najbardziej zadowolone z życia są osoby mające średnie lub wyższe wykształcenie (odpowied-

nio 80 proc. i 81 proc.), mieszkające w dużych, choć nie największych miastach (100-499 tys. mieszkańców – 82 proc.) oraz w małych miastach (do 20 tys. mieszkańców – 81 proc.), a także będące w wieku 18-44 lata (80 proc.).

W grupach społeczno-zawodowych najwięcej osób usatysfakcjonowanych swoją egzystencją zanotowano wśród pracowników usług (87 proc.), kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (86 proc.), a także wśród pracowników administracyjno-biurowych (83 proc.) oraz średniego personelu i techników (81 proc.). (PAP)

DZIŚ ODPOWIEDŹ NA PYTANIE, KIM JEST CZŁOWIEK, WCALE NIE JEST PROSTA. Z JEDNEJ STRONY CZŁOWIEKA STAWIA SIĘ W CENTRUM CAŁOŚCI UNIWERSUM, CZYNI SIĘ GO AUTOREM, NIEMAL STWÓRCĄ TEGO, CO ISTNIEJE, PODKREŚLA SIĘ JEGO OMNIPOTENCJĘ, LECZ Z DRUGIEJ STRONY SYTUACJA CZŁOWIEKA W XXI WIEKU WCALE NIE JEST TAKA OCZYWISTA. MOŻNA NIM POGARDZAĆ, ZABIJAĆ W MAJESTACIE PRAWA, KLONOWAĆ, PODDAWAĆ RÓŻNYM EKSPERYMENTOM, ZAMIENIAĆ GO NA SUPERINTELEKTUALNE ROBOTY, BAWIĆ SIĘ NIM JAK ZABAWKĄ, ZMIENIAJĄC MU JEGO TOŻSAMOŚĆ, TRAKTOWAĆ GO JAK RZECZ, KTÓRĄ MOŻNA ROZPORZĄDZAĆ, HANDLOWAĆ NIM, BEZKARNIE ODBIERAĆ MU WOLNOŚĆ.

Kim zatem jest człowiek, o którym w Psalmie 8 czytamy:

*„Gdy patrzę na Twe niebo,
dzieło Twych palców,
księżyc i gwiazdy, któreś
Ty utwierdził:
czym jest człowiek, że
o nim pamiętasz,
i czym - syn człowieczy, że
nim się zajmujesz?”*

*Uczyniłeś go niewiele
mniejszym od istot
niebieskich, chwałę i cześć
go uwieńczyłeś.
Obdarzyłeś go władzą nad
działami rąk Twoich”*

Odpowiedź na to pytanie jest dziś niezwykle istotna we wszystkich obszarach życia społecznego, w wymiarze tak publicznym, jak i jednostkowym. Nie można choćby przywołać wykonywać swojego zawodu, jeśli na przykład lekarz, polityk, policjant, pracownik służby więziennej, nauczyciel, pedagog, psycholog, prawnik, ksiądz, dziennikarz, wytwórca żywności itd. nie będzie umiał odpowiedzieć na to fundamentalne pytanie również pod kątem wykonywania swojego zawodu. Istotne jest to także w relacjach międzyludzkich, np. między matką, krewnymi, przyjaciółmi a znajomymi, dziećmi, kuzynami. Słowo: bliźni dobrze oddaje, kim winien być człowiek wobec człowieka. Powinien być mu bliskim z racji na fakt wspólnej cechy człowieczeństwa, która sprawia, że wszystkich ludzi winna łączyć solidarność i braterstwo, jakkolwiek patetycznie to brzmi.

JAK ZDEFINIOWAĆ GODNOŚĆ?

Aby opisać fenomen bycia człowiekiem, proponuję sięgnąć do antropologii

filozoficznej, do teorii poznania, czy też do teologii katolickiej. W ich ramach natrafimy na ważny nurt myśli filozoficznej zwanej personalizmem. Oczywiście personalizm ma wiele odmian. W literaturze można znaleźć różne jego określenia. Jest mowa o personalizmie etycznym, chrześcijańskim, katolickim, tomistycznym, fenomenologicznym, egzystencjalnym, społeczno-ekonomicznym, co pokazuje jego interdyscyplinarność. Mnie jednak będzie interesować personalizm chrześcijański, o którym prof. Janusz Mólka napisał nawet, że ten rodzaj personalizmu może stać się „podstawą życiowego sukcesu” w szerokim sensie rozumienia tych słów. Czym zatem jest personalizm? Otóż jest to nurt, który w centrum swoich rozważań stawia człowieka, rozumianego jako osobę ludzką, w tym jego osobowość, relację z Bogiem, od którego pochodzi. Akcentuje on konieczność takiego kreowania życia społecznego, aby służyło ono dobru tej osoby oraz podkreśla nadrzędność człowieka wobec uwarunkowań społecznych. Źródła tego kierunku sięgają Arystotelesa i św. Tomasza, zaś współcześnie reprezentowany jest przez takich myślicieli jak G. Marcel, J. Maritain, E. Mounier, M. Scheler, E. Stein, K. Wojtyła, W. Granat, Cz. Bartnik. Powstaje jednak kolejne pytanie: co jest szczególnie ważne w byciu człowiekiem, dlaczego to on na tle spektrum bytowego przyjmuje tak znamienitą pozycję? Tych cech osoby ludzkiej jest kilka, jednak chciałabym w tym tekście skupić się na jednej, zdecydowanie priorytetowej, a jest nią niezbywalna godność człowie-

GODNOŚĆ, CZYLI ISTOTA CZŁOWIECZEŃSTWA

Zdzisława Kobylińska

ka, która przysługuje każdemu z nas bez względu na jakiejkolwiek cechy – wiek, płeć, niepełnosprawność, chorobę, pochodzenie, poglądy itd. – niezależnie również od naszego zachowania. Źródłem godności nie jest Konstytucja lub inny akt prawny, jak twierdzą niektórzy, ale sam fakt bycia człowiekiem (prawo naturalne). Ona jest fundamentem wszystkich praw człowieka. Gdy mówię o godności na zajęciach ze studentami, to zwykle oczekują oni ode mnie gotowej definicji, której jednak nie podaję, gdyż twierdząc, że niektóre pojęcia są niedefiniowalne, nie można ich sprowadzić do definicji, ponieważ jej się nie poddają. Wobec pewnych pojęć każda definicja byłaby niewystarczająca, nieujmująca jakiegoś ważnego aspektu, okrajałaby dane pojęcie z czegoś istotnego, co mogłoby wydawać się niepotrzebnym detailem, ale jednak odbierałoby to temu pojęciu jego doniosłość. Taką kategorią jest godność człowieka. A w zamian proszę studentów, aby sami poprzez wykonanie prostego ćwiczenia zastanowili się co zawiera się w definicji godności. Proszę ich o przywołanie sytuacji, w której czuli, że ktoś odziera ich z człowieczeństwa, gdy je narusza, gdy nie liczy się z nimi jako osobami. Ta sytuacja „odzierania” to nie innego jak nieposzanowanie ich jako ludzi, jak obnażenie ich prywatności, intymności, zabieranie dobrego imienia, nielicze-

nie się z nimi, traktowanie jako rzecz, przedmiot, a nie jako byt, który czuje, wstydi się, ma pragnienia, indywidualne potrzeby, poczucie wartości. Jeśli coś z tej rzeczywistości jest człowiekowi odebrane, jest z czegoś odarty, czuje się poniżony, zeszmaczony, podeptany, to znaczy, że została naruszona jego osobowa godność, której żadnemu człowiekowi nie wolno nigdy odbierać. Tak jak nie można odebrać mu nazwiska, które nosi. Może dlatego niektórzy, gdy proszą o podanie nazwiska, to pytają: „Jaka jest pani/pana godność?”

SŁOWA, KTÓRE ZAPAMIĘTAM DO KOŃCA ŻYCIA

Trzeba szukać we własnej biografii takich momentów, gdy zrozumienie godności człowieka odkryje się nam w całej pełni. Osobiście doniosłość fenomenu godności ludzkiej zrozumiałam dość późno, będąc już w trakcie studiów doktorskich w Rzymie. Wcześniej znalazłam doskonale te pojęcia tylko teoretycznie, także po łacinie, czy w innych językach, nie analizując ich zbyt docieklawie. Nadszedł jednak rok 1992, rok egzaminu doktorskiego. Przygotowywałam się do niego intensywnie, więc tamtego roku nie pojechałam do domu na Wielkanoc, za to przyleciałam do mnie moja śp. Mama. Mieszkaliśmy wówczas w kolegium dla studentek w centrum Rzymu, miałam duży pokój, a więc Mama zatrzymała się u mnie. W czasie świąt byłymy w tym obiekcie tylko my dwie i dwie osoby personelu. W dzień Wielkanocy w przedpołudniowej porze usłyszałyśmy dzwonek do głównych drzwi, ponieważ okno miałam od strony frontu, to wyjrzałam przez okno. Byli to dwaj kloszardzi, wyjątkowo zabiedzeni i bezradni. Znałam ich z widzenia. Wegetowali głównie w tunelu linii metra A, z której często korzystałam. Wiedziałam nawet, że pochodzą z Maroka. Tak na marginesie, to sporo wiedziałam także o różnych

innych bezdomnych, żebrakach, prostytutkach, którzy rezydowali w dzielnicy, w której mieszkalam kilka lat. Tym rzymskim biedakom poświęciłam kiedyś tekst pt. „List do ubogiego przyjaciela”. Otworzyły się drzwi. Chwila rozmowy, drzwi się zamknęły. Rozmowa dobrze nie poszła. Kolejny dzwonek. Jeden z nich nie miał sił, opierał się ciężko plecami o ścianę. Mama natychmiast kazała mi zejść na dół i zapytać, czego potrzebują. Były święta. Mało ludzi. Wszędzie pozamykane. Zbiegłam na dół. Ten wyższy, lepiej zbudowany, silniejszy, pamiętam ich sylwetki i twarze do dziś, wypowiedział do mnie te znamienne słowa, które zapamiętam do końca życia i na zawsze będę kojarzyła je z... godnością. Poproszę o trochę jedzenia „per due persone” – powiedział – „dla dwóch osób”. Te słowa krzyczały: „jestem osobą i mój przyjaciel też jest osobą taką samą jak ty”. Słowo persona to osoba, także po łacinie i od niego pochodzi pojęcie personalizm. Dla mnie był to intelektualny błysk, olśnienie. Żaden wykład, lektura, najpiękniejszy cytat nie wydał mi się tak mocny, ważki dla mnie w kwestii osoby ludzkiej i jej godności, jak słowa owego bezdomnego mężczyzny: „dla dwóch osób”. On, strzęp człowieka, podobnie jak jego towarzysz, ledwo trzymający się na nogach, brudny, zamszony, śmierdzący, odrażający, odpychający, barbone, z którym niemal żaden przechodzień nie chciałby zamienić ani słowa, jest OSOBĄ bez żadnych warunków wstępnych. Wówczas słowo to wypowiedziane po włosku, które nałożyło się na ten, zwykły, ludzki wrak nabrało dla mnie innego znaczenia. Wówczas też pojęłam, jaki ładunek aksjologiczny niesie za sobą to pojęcie, jak i godność, która jest immanentną jego częścią. Miałam ochotę objąć tych ludzi, choć skończyło się na podzieleniu z nimi jedzeniem. Nie ma bowiem osoby bez godności. Nie ma

godności bez osoby. Ci dwaj Marokańczycy na mocy aksjologicznego zmysłu stali się dla mnie żywym obrazem bliźnich, którzy, choć pozornie pozbawieni najlepszych ludzkich cech, cenionych w społeczeństwie, są obrazem wartości prawdziwego człowieczeństwa zakorzenionego w godności człowieka.

JEŚLI CZEGOŚ NIE WIDAĆ, TO NIE ZNACZY, ŻE NIE ISTNIEJE

Człowiek to nie tylko materialne indywiduum, byt cielesny, przygodny, który, o ile się dobrze mu wiedzie pod wieloma względami, to będzie poważany i szanowany społecznie. Człowiek to nie coś, czego wartość można ocenić pod względem wydumanych przez ludzi najrozmaitszych kryteriów. To ktoś, to podmiot, który jako byt rozumny, wolny, dodajmy - absolutnie wolny w przestrzeni ducha - jest świadomym i wolnym podmiotem, wyjątkowym w całym kosmosie ze względu na swą niezbywalną autoteliczną wartość godności, którą obdarzył każdego człowieka jego Stwórca. Personalizm mocno podkreśla tę rzeczywistość, gdyż ona sprawia, że każda osoba ludzka winna być respektowana przez innych na każdym etapie swojego życia od momentu zaistnienia i bez względu na okoliczności, w których się znalazła i żyje. Personalizm jest w swej najgłębszej istocie autentycznym humanizmem, którego bogata tradycja zawsze podkreślała wielkość człowieka. Jeśli zatem ktoś mówi, że żadnej godności nie ma, bo jej nie widzi, to wystarczy, gdy przyjrzy się własnemu doświadczeniu lub doświadczeniu innych, gdy naruszane jest jego lub ich człowieczeństwo, a wtedy zobaczy z całą wyrazistością i oczywistością to dobro, jakim jest osoba ludzka. Ale w tym dojrzeniu (zobaczeniu) i dojrzeniu (dojrzałości), warto pamiętać, że inni mogą nam nieco pomóc, ale nigdy nie mogą nas zastąpić.

ZDZISŁAWA KOBYLINSKA

26 stycznia - 1 lutego 2024

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

20:00

TVP

KULTURA

Pianista
Dramat, Polska, Wielka Brytania, Francja, 2002.

Wrzesień 1939 roku, 28-letni Władysław Szpilman gra w Polskim Radiu Nokturn cis-moll Fryderyka Chopina. Wybuch niszczy siedzibę rozgłośni i przerywa występ na pięć długich lat. Po wkroczeniu do Warszawy Niemcy wprowadzają rozliczne restrykcje wobec ludności żydowskiej. Prześladowania nasilają się: Szpilmanowie wraz z tysiącami innych Żydów muszą się przenieść do getta. Niemcy zaczynają wywozić transporty Żydów z getta do obozów zagłady. Przychodzi też kolej na Szpilmanów...

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 1:25

Piątek

0:20

TVP 1

Operacja Świt
Dramat wojenny, USA, 2006.

Opowieść o prawdziwej historii amerykańskiego pilota bojowego, porucznika Dietera Denglera (Christian Bale). Amerykanin niemieckiego pochodzenia będący na misji bojowej, pilot amerykańskich sił powietrznych, zostaje zestrzelony nad Laosem. Udaje mu się przeżyć groźny upadek, ale trafia w ręce partyzantki. Ma szansę być potraktowany pobłażliwie przez lokalne władze, jeżeli podpisze dokument potępiający Amerykę. Kiedy odmawia, zostaje poddany torturom, a następnie trafia do obozu więźniów wojennych. Od samego początku Dengler planuje ucieczkę.

Sobota

1:05

TVN

Everest
Thriller, przygodowy, Islandia, USA, Wielka Brytania, 2015.

Film inspirowany niezwykłymi wydarzeniami z 1996 roku. Opisuje jedną z najtragiczniejszych w historii wypraw na Mount Everest, podczas której zginęło kilkunastu wspinaczy. Film przedstawia podróż dwóch ekip na szczyt najwyższej góry świata. Po drodze przyjdzie im się zmierzyć z potężną burzą śnieżną, ekstremalnym mrozem, wichurą, ale również własnymi słabościami. Ich wieloletnia obsesja i pasja zmienią się niespodziewanie w walkę o przetrwanie.

Niedziela

21:55

TVP

KULTURA

Miss HIV
Spektakl teatralny, Polska, 2015.

Akcja sztuki zainspirowana autentycznymi wyborami Miss HIV w Botswanie może rozgrywać się wszędzie. Konkurs opisany w sztuce ma formę rozrywkowego show. Reżyser Krzysztof Czebot w swej realizacji jeszcze dobitniej akcentuje medialny charakter tego widowiska, z premedytacją obnażając kulisy telewizyjnego programu, w którym kamery widzą wszystko, bo wszystko jest tu na sprzedaż prywatność, intymność, zagubienie i nieprzewidywalność zachowań bohaterów. Kandydatki do tytułu Miss HIV poznajemy bezpośrednio przed finałową rozgrywką...

Wtorek

20:00

PULS

Niepokonani
Akcja, USA, 2010.

Rok 1940. Polski oficer - Janusz (Jim Sturgess) zostaje aresztowany i skazany na 20 lat ciężkiej pracy w obozie na Syberii. Razem z innymi zostaje wysłany do gułagu. Janusz poznaje tam rosyjskiego aktora Chabarowa (Mark Strong), który pomaga mu w przystosowaniu się do panujących na Syberii warunków. W młodym oficerze zaczyna rodzić się pomysł ucieczki. Mężczyzna zbiera grupę śmiaków, z którą opuszcza gułag. Ich celem są Indie. Jednak, aby tam dotrzeć, muszą przebyć niebezpieczne tereny. Czy wszystkim uda się dotrzeć do celu?

Środa

1:55

POLSAT

Super Tata
Dramat, komedia, USA, 1999.

Sonny Koufax (Adam Sandler) ma 32 lata i nie ma najmniejszej ochoty, by się ustatkować. Pewnego dnia do drzwi Sonny'ego puka pięcioletni Julian, który oświadcza, że jest synem Kevina (Jon Stewart), jego współlokatora, który wyjechał w podróż służbową do Chin. Sonny postanawia zaopiekować się chłopcem, głównie po to by zaimponować swojej dziewczynie, która oskarża go o brak dojrzałości. Jednak wkrótce odkrywa, że pokochał chłopca, jak własnego syna. Z pomocą uroczego prawniczki Layli (Joey Lauren Adams), staje do walki o prawo do opieki nad Julianem...

Czwartek

21:05

POLSAT

50 pierwszych randek
Komedia romantyczna, USA, 2004.

Henry Roth (Adam Sandler) spędza miło czas w towarzystwie odpoczywających na Hawajach kobiet i ani myśli o stałym związku. Jednak kiedy poznaje Lucy (Drew Barrymore), po raz pierwszy w życiu naprawdę zakochuje się i porzuca pozę playboya. Jest tylko jedna przeszkoda stojąca na drodze do pełnego szczęścia. Lucy cierpi na częste utraty pamięci i nie pamięta poprzednich dni. Henry'emu pozostaje tylko jedno - postanawia spotykać się z Lucy codziennie, mając nadzieję, że pewnego dnia dziewczyna przypomni go sobie i odwzajemni jego uczucie...

PIĄTEK • 26 stycznia

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Agrobiznes Extra
08:10 Agropogoda
08:15 Gra słów. Krzyżówka
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:35 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Kuchnia Jagiellonów - prog. kulinarny
12:05 Agrobiznes
12:25 Agropogoda - magazyn
12:30 Rok w ogrodzie Extra
12:50 Wyzwania sawanny - dok., Franc., 2021
13:55 Skoki Narciarskie - Mistrzostwa Świata w lotach, Bad Mitterndorf, Kulm - konkurs indy.
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda

TVP 2
04:30 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2020
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Natura bez granic - dok.
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:05 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Lepsza połowa - serial
18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - mag.
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:35 Szpital - program obycz.
15:40 Doradca smaku - Paszтет pieczarkowy - program kulinarny
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:55 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:25 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
19:30 Sport; Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - W życiu 45-latkę pojawia się nagle brat jej męża. Kobieta jest tym zaniepokojona, bo mężczyzna miał kontakty z półświatkiem.
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny.
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

TVN 7

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 King Kong - przyg., Nowa Zelandia, USA, Niemcy, 2005. Nowa wersja filmu o wielkiej małpie. Wspaniałe widowisko dla całej rodziny.
23:50 Góra Dantego - film katastroficzny, USA, 1997
02:05 Kuba Wojewódzki - talk-show
03:05 Dowody zbrodni - serial krym., USA
03:50 Uwaga! - program interwencyjny
04:05 Nauka jazdy - reality show
04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

TV Trwam

06:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - paradokument
18:00 Pierwsza miłość - serial informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:00 Farma - reality show
21:05 Niesamowity Spider-Man - akcja, SF, USA, 2012. Nastoletni samotnik, Peter (Andrew Garfield), całymi dniami próbuje odkryć sekret ze swojej przeszłości, a także zdobyć serce ślicznej Gwen Stacy (Emma Stone).
00:00 21 - kryminał, USA, 2008
02:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:40 O Polsce z oddali - Siostra Helen Alford - rozmowa
08:20 Szlakiem Kolberga - Alicja Majewska - reportaż
08:55 Janusz Szuber. Cień utraconego raju - dok., 2017
09:20 14 lipca - kom., Franc., 1933
11:00 Rodzina Połanieckich - serial
12:30 Janusz Szuber. Cień utraconego raju - dok.
12:55 Legendy Rocka - Folk na całym świecie - Nowojorski hip-hop - filmy dok., Wlk. Bryt., 2020
13:50 Wydarzenie aktualne
14:30 Tydzień z życia mężczyzny - obycz., Polska, 1999
16:15 Wielkie manewry - kom. dram., Włochy, Franc., 1955
18:10 Mazury - reportaż
18:50 Portrety - Claude Monet: ulotne impresje - dok., Niemcy, 2020

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul ścigają niepozorną kobietę, która jest podejrzaną o zabójstwo męża.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Lekarze na start - Zuza i Daga ostro się sprzecają o to, która jest lepszą lekarką...
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Kobra - oddział specjalny - Młoda matka przypadkowo jest świadkiem rozmowy dwóch nieznajomych. Wkrótce ona i jej córka stają się celem snajpera.
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - Grzybiarz, który wybrał się lasu na grzyby znalazł ciało mężczyzny z dziurą w głowie.

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:45 Ewa Sama piecze - program kulinarny
10:50 Zapisane w gwiazdach - program
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - Dr Michał Morawski przyjmuje 20-latkę, która zastrzeliła się oparami z produkcji kiszzonej kapusty.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Paloma - serial, Brazylia
16:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny

TV Trwam

09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem Mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:25 Głos Polski
11:35 Gosp. filary Niepodległości
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Jasna Góra. Sanktuarium Narodu
13:30 Msza św.
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Skarby Ojcowskiego domu
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte
Młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyznę
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Drogi Montini
23:05 Przegląd Tygodnika „Niedziela”

TV Trwam

09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem Mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:25 Głos Polski
11:35 Gosp. filary Niepodległości
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Jasna Góra. Sanktuarium Narodu
13:30 Msza św.
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Skarby Ojcowskiego domu
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte
Młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyznę
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Drogi Montini
23:05 Przegląd Tygodnika „Niedziela”

eprasa.pl e2c875a54c

SOBOTA • 27 stycznia

TVP 1

05:35 Balans bieli - magazyn
06:10 Siostry - serial, Polska, 2009
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie - magazyn
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:50 Ranczo - serial obyczajowy
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:45 Gwiazdy w południe - Taggart - western, Wlk. Bryt., 1964
13:15 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
13:55 Skoki Narciarskie - Mistrzostwa Świata w lotach, Bad Mitterndorf, Kulm - konkurs indywidualny
16:05 Serial fabularny
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:35 Ojciec Mateusz - serial
18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton
18:40 Jaka to melodia? - program muzyczno-rozrywkowy
19:30 Program informacyjny 19.30
19:50 Gość 19.30
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Komisarz Alex - serial krym.
21:20 Hit na sobotę - Mistrz - biograficzny, dramat, Polska, 2020
23:05 Pociąg strachu - sens., USA, Aruba, 2002
00:45 Żądło - kom. sens., USA, 1973
02:55 Przysłań - dram., Polska, 1997
04:20 Jaka to melodia?

TVP 2

04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:50 Zrzućnawani odbudowani - magazyn
12:30 Daleko od szosy - Ania - serial, 1976
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole, 2024 - teleturniej muzyczny
16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
17:20 Wędrowiec Polski - Kurpie - reportaż
17:55 Słowo na niedzielę
18:10 Lepsza połowa - serial, Polska, 2019

18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy
19:40 Sylwester Marzeń z Dwójką, 2023
20:00 The Voice Senior - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
22:20 Panorama - program informacyjny
23:00 Parker - fab., USA, 2013
01:10 Tkarzew. Zabójca z przeszłości - sens., USA, 2014. Pałający nienawiścią dawni wrogowie Paula McGuire'a, którym kiedyś wszedł w drogę, dają w końcu znać o sobie.
03:00 Gliniarz z Belleville - kom., Franc., Wlk. Bryt., 2018
05:05 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze

TVN

05:45 Uwaga! - program interwencyjny
06:00 New Looney Tunes II - animacja
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:35 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska
13:35 Na tropie dzikich zwierząt - program w mitycznym Nowym Jorku na przestrzeni ponad stu lat
14:15 Camera Cafe. Nowe parzenie - serial
15:20 Lemur zwany Rollo - kom., Wlk. Bryt., USA, 1997
17:20 Akademia policyjna III: Ponowne szkolenie - kom., USA, 1986
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Kobiety pragną bardziej - kom., USA, Niemcy, Holandia, 2009
22:50 Zimowa opowieść - film melodramat, USA, 2014. Film opowiada historię, która dzieje się w mitycznym Nowym Jorku na przestrzeni ponad stu lat
01:05 Everest - przyg., Islandia, USA, Wlk. Bryt., 2015
03:30 Rzeczy, których nie nauczyłeś ojciec - serial, Polska
04:00 Uwaga! - program interwencyjny
04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
05:05 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:55 Wallace i Gromit: Kłątwa królika - Wlk. Bryt., USA, 2005
10:40 Teściowie - serial obyczajowy
11:40 Bogaty dom - Biedny Dom
12:45 Drwale i inne opowieści Bieszczadu - serial dokumentalny
13:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi
14:40 Rolnicy. Podlasie
15:45 Dagmara szuka męża - reality show
16:45 Więzienie kobiet - program paradokumentalny
17:45 Chłopaki do wzięcia - Bartłomiej razem z tatą oglądają stare ślubne zdjęcia. Chłopak przy okazji odkrywa imponującą kolekcję fotografii jego byłych dziewczyn.

18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały
19:45 Sport; Pogoda
20:00 Sekretne życie zwierzków domowych 2 - anim., USA, 2019
22:00 Bad Boys for Life - sens., USA, Meksyk, 2020
00:45 Hotel Mumbai - dram., Australia, USA, Wlk. Bryt., Indie, Singapur, 2018. Islamscy terroryści wdierają się z bronią do najważniejszych budynków Mumbai, w tym do hotelu Taj Mahal.
03:25 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny

TVP Kultura

07:00 Powracająca melodyjka - prog. rozrywkowy, 1969
07:50 Tamte lata, tamte dni - Agnieszka Duczmal - magazyn
08:30 Rzec w kulturze - magazyn kulturalny, 2020
09:00 Wydarzenie aktualne
09:25 Barbara i Jan - serial, 1964
10:00 Serialowa nostalgia - Barbara i Jan
10:40 Rusałka - opera, 2022
13:10 Dokument tygodnia - Elmyr de Hory - największy fałszerz XX wieku - dok., Franc., 2016
14:20 C. K. Dezerterzy - kom., Polska, Węgry, 1985
17:20 Res Poloninae - O Polsce z oddali - Śladami Wielkiej Emigracji... - rozmowa
18:00 Retro kino - Królowie Słońca - film przygodowo-historyczny, USA, 1964

20:00 Bilet do kina - Gambit, czyli jak ograć króla - kom. krym., USA, 2012
21:40 Arkadyjskie piękno - reportaż
22:20 Jazz.pl - Grażyna Auguściak i Kuba Stankiewicz Trio - koncert, 2022
23:45 Operacja Piorun - sens., Wlk. Bryt., 1966
02:10 Kino nocne - Królowa aniołów - dramat, 1999
04:05 Kobra, Strzeżniński. Opowieść fantastyczna. - dokument fabularyzowany, 2018
05:20 Tamte lata, tamte dni - Agnieszka Duczmal - magazyn
05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

TV Puls

06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wydarzenia polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
07:00 Kobra - oddział specjalny - Na autostradzie dochodzi do katastrofy samolotu. Wśród pasażerów znajduje się bloger informacyjny, który został uprowadzony.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - 47-letnia Natalia straciła pracę, którą wykonywała zdalnie. Jakis czas później kobieta dostaje nową, także zdalną, ale za mniejsze pieniądze. Aby ukryć swoje problemy przed mężem Michałem, zaczyna odpowiadać regularnie lombard - zastawia różne przedmioty i udaje, że wszystko jest w porządku.

20:00 Top Gun - akcja, USA, 1986. Pilot myśliwca Maverick (Tom Cruise) służący w lotnictwie marynarki USA podczas szkolenia rywalizuje o pierwsze miejsce z Icemanem (Val Kilmer).
22:10 Pole rażenia - akcja, USA, 1993
00:15 W sieci kłamstw - akcja, Ukraina, Wlk. Bryt., 2019
02:15 Menu na miarę - program kulinarny
02:55 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
03:45 Menu na miarę - program kulinarny
04:20 Gra muzyka - widowisko rozrywkowe, Polska, 2019
05:25 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:10 Wiza na miłość: na odwrót - serial paradokumentalny
07:00 Tom i Jerry Show - anim.
07:30 DUFF - kom., USA, 2015. Bianka jest pewną siebie licealną luzarą, dopóki nie dowiaduje się, że jest też...
09:40 Ukryta prawda
14:40 Ugotowani w parach - turniej kulinarny
15:40 Pana Magorium cudowne emporium - film rodzinny, USA, Kan., 2007. Pan Magorium, ekscentryczny właściciel niezwykłego sklepu z zabawkami, kończy właśnie 243 lata...
17:30 Fred Claus, brat św. Mikołaja - kom., USA, 2007. Fred jest zupełnym przeciwieństwem swego brata Mikołaja. Nie odmawia sobie kradzieży, co doprowadza go wprost za kratki więzienne.

20:00 Ocean's Twelve: Dogrywka - sens., USA, Australia, 2004. Terry Benedict cierpi z powodu braku skradzionych mu pieniędzy. Ktoś informuje go, gdzie ukrywają się sprawcy kradzieży, Danny i jego ludzie.
22:45 Zjawy - przyg., USA, Hong Kong, Tajwan, 2015. Hugh Glass zostaje zaatakowany przez niedźwiedzia. Pozostawiony przez towarzyszy na pewną śmierć, musi walczyć o przetrwanie w bezlitosnych zimowych warunkach.
01:50 Zaginięci - serial, USA
02:50 Krwawa układanka - serial, USA
03:45 Trzy noce z duchami - paradokument
04:35 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
11:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
13:05 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy
15:00 Żony Warszawy - reality show, prawdziwe życie bajecznie bogatych warszawianek.
16:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
17:00 STOP Drogówka - serial policyjny
18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:05 Interwencja - magazyn reporterów
02:25 STOP Drogówka - serial policyjny
03:25 Disco Polo Life - magazyn muzyczny
04:25 Top 10 - Lista Przebojów - magazyn muzyczny
05:30 Teleszakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
10:00 Inf. dnia
10:10 Oblicza dziennikarstwa
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:10 Warto zauważyć...
12:50 Siódmy Sakrament
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza św.
14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela”
14:35 Słowo życia
14:40 Święty na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo?
15:00 Wysiński - historia
15:25 Polski Chleb
15:30 Wierzę w Boga
16:00 Inf. dnia
16:10 Historia PL
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Nowa Ewangelizacja
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Święty na każdy dzień
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z tel. udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:50 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyznę
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Tętno

NIEDZIELA • 28 stycznia

TVP 1

05:25 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień
08:30 Zakochaj się w Polsce
09:00 Okrasa łamie przepisy
09:30 Z głową w chmurach - obycz., Nor., Niderl., Szwecja, 2017
11:00 U Pana Boga w ogródku
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański, Watykan
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Misja Brazylii - Wspólnota ponad wszystko - rep.
13:15 Natura w Jedyne - Leśni zapylacze - dok., 2021
13:55 Skoki Narciarskie - Mistrzostwa Świata w lotach, Bad Mitterndorf, Kulm - konkurs drużynowy

16:00 Komisarz Alex - serial kryminalny
17:00 Teleexpress;
17:20 Pogoda
17:35 Ojciec Mateusz - serial
18:40 Jaka to melodia? - program muzyczno-rozrywkowy
19:30 Program informacyjny 19.30
19:50 Gość 19.30
20:05 Pogoda
20:15 Sport
20:25 Zatoka szpiegów - serial, Polska
21:25 Zakochana Jedyńka - Zniwielona: Felix Austria - dramat, Ukraina, 2020
23:20 Mistrz - dramat, Polska, 2020
01:05 Pociąg strachu - sens., USA, Aruba, 2002
02:45 Jaka to melodia?

TVP 2

05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:40 The Voice Senior - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole, 2024 - teleturniej muzyczny
16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny
17:20 Marley i ja - kom., USA, 2008. Nie mogąc zdecydować się na dziecko John kupuje swojej żonie psa.
19:25 Rodzinka.pl - serial kom.

20:05 Postaw na milion - teleturniej
21:10 Bardotki - serial biograficzny, Franc., 2023
22:20 Panorama - program informacyjny
22:45 Program rozrywkowy
23:35 Kino bez granic - Człowiek sukcesu - dramat, USA, 2009. Ben Kalmen udaje się na kontrolne badanie medyczne...
01:20 Królowa i konkwestador - serial kostiumowy
03:00 Parker - fab., USA, 2013. Zawodowy złodziej został zdradzony i postrzelony przez swych kompanów. Po powrocie do zdrowia chce zrewanżować się za niełojalność swych dawnych kolegów.

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA
06:20 Na tropie dzikich zwierząt
06:50 Kuchenne rewolucje - prog. kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - mag.
11:30 Razem odNowa - reality show
12:35 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
13:05 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
13:40 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
14:10 Alvin i wiewiórki: Wielka wyprawa - przyg., USA, 2015
16:05 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
16:35 Dom - kom., USA, 2015
18:35 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
19:00 Fakty
19:25 Sport; Pogoda
19:45 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

20:15 Czarnobyl - miniserial, USA, Wlk. Bryt.
22:00 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
23:30 Stryby i wścieklaki: Tokio Drift - sens., USA, Niemcy, 2006
01:35 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy
03:00 Szpital - Do szpitala przychodzi Monika. Dziewczyna od kilku dni ma mdłości, wymiotuje i źle się czuje. Podejrzewa, że jest w ciąży.
03:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
04:40 Okazja na dom - program edukacyjny
05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Sezon na misia 2 - anim., USA, 2008
09:30 Noc w muzeum. Tajemnicza grobowca - familijny, USA, Wlk. Bryt., 2014
11:40 Niesamowity Spider-Man - akcja, USA, 2012. Nastoletni samotnik, Peter (Andrew Garfield), całymi dniami próbuje odkryć sekret ze swojej przeszłości, a także zdobyć serce ślicznej Gwen Stacy (Emma Stone).
14:40 Sekretne życie zwierzków domowych 2 - anim., USA, 2019
16:30 Doktor Dolittle - familijny, USA, Chiny, Wlk. Bryt., 2020
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Sport; Pogoda
19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny

20:00 Wkręcenie 2 - kom., Polska, 2015. Pracując na autostradzie, Szyja poznaje agentkę gwiazd Klementynę (Małgorzata Socha). Seksowna blondynka porwuje go na kilka dni do Warszawy.
22:10 Pewnego razu w Meksyku: Desperado 2 - akcja, USA, 2003. El Mariachi to siejący postrach mściciel, podróżujący z podręcznym arsenałem w futerale od gitary.
00:35 Braven - akcja, Kan., 2016. Joe Braven robi wszystko, by ochronić swoją rodzinę przed handlarzami narkotyków.
02:30 Świat według Kiepskich
04:40 Disco Gramy
05:25 Teleszakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:55 Panna, madonna, legenda tych lat - koncert, 2011
08:00 Nabożeństwo ewangelickie w Wisławie w Wlk. Brytanii
09:05 Scena Klasyczna - Aleksandra Świąg - koncert, 2017
10:05 Rawhide - Incydent na ulicach strachu - western, USA, 1959
11:10 Od ucha do ucha - Czarny Błysk - Rozstanie - Ktoś i Coś - Rower - Lampa i słowik - Legenda Krakowska - filmy anim.
12:10 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
12:50 Gambit, czyli jak ograć króla - kom., USA, 2012
14:30 Przeżyjmy to jeszcze raz. Plakat w PRL - widowisko
15:20 Dolny Śląsk I - reportaż
16:00 Barbara i Jan - serial, 1964
17:15 Niedziela z... rolami Jacka Chmielnika, 2022

18:05 Vabank - komedia sens., Polska, 1981
20:00 Vabank II, czyli riposta - kom. sens., Polska, 1984
21:55 Teatroteka nocą - Miss HIV - spektakl teatralny, 2015
23:10 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
23:45 Więcej niż fikcja - Frida Kahlo - bogini życia - dok., Włochy, 2019
01:35 Noc krótkich filmów - Komitet - Kominiarczyk
02:10 Kino nocne - Ziemia obiecana - fab., Polska, 1974
05:05 Reżyserzy - Brian DePalma - dok., Wlk. Bryt., 2018
05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TV Puls

06:00 Dyżur - serial medyczny
06:40 Kobra - oddział specjalny - Semir prowadzi śledztwo, które kończy się eksplozją na autostradzie.
08:45 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Czerwony Kapturek - baśń, Niemcy, 2012
10:10 Starożytnie historie: przygody frywolnych Rzymian - kom., Wlk. Bryt., 2019. Pewnego razu jeden z wybrków młodego Rzymianina Attiego ogromnie rozwścieczył Cesarza Nerona. Jako karę władca wysłał Attiego do zimnej i mokrej Wielkiej Brytanii.
11:55 Dusigrosz - kom., Franc., 2016
13:40 W imię króla - akcja, USA, Kan., Niemcy, 2007
16:00 Johnny English: Reaktywacja - kom., Franc., Wlk. Bryt., 2011

18:20 Guardians: Misja superbohaterów - akcja, Rosja, 2017
20:00 American Assassin - akcja, USA, 2017. Mitch Rapp stracił w ataku terrorystycznym ukochaną. Od tej pory jego jedynym celem jest zemsta.
22:05 John Stratton - akcja, Wlk. Bryt., 2017. John Stratton to brytyjski agent sił specjalnych. Razem z partnerem Martym przemierzają kompleks laboratoryjny w Iranie, próbując przechwycić broń biochemiczną.
00:05 Proceder - thriller, Polska, 2019
02:55 Dyżur - serial medyczny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:10 Wiza na miłość: na odwrót - serial paradokumentalny
07:00 Tom i Jerry Show - film animowany
07:30 Psy i koty - film rodzinny, USA, 2001. Pewien niefrasobliwy profesor, Brody wynalazł szczepionkę, która uodparnia ludzi na alergię na psią sierść. W tej sytuacji koty mają prawo czuć się zagrożone.
09:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:15 Ugotowani w parach - turniej kulinarny
15:20 Street Dance - obycz., Wlk. Bryt., 2020. Carly jest tancerką street dance'ową. Postanawia doprowadzić swoją grupę do zwycięstwa w zawodach.
17:30 Ocean's Twelve: Dogrywka - sens., USA, Australia, 2004

20:00 Szakal - sens., USA, Wlk. Bryt., Franc., Niemcy, Japonia, 1997. Szakal to kryptonim zawodowego zabójcy (Bruce Willis), który pracuje dla rosyjskiej mafii. Zleceniodawca żąda, aby Szakal zabił jednego z najważniejszych amerykańskich polityków.
22:45 Gra - sens., USA, 1997. Nicholas Van Orton (Michael Douglas) w dzień swoich urodzin otrzymał od brata zaproszenie upoważniające do wzięcia udziału w Grze organizowanej przez firmę CRS...
01:15 Wizyta - horror, USA, 2015
03:10 Krwawa układanka - serial, USA
04:05 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Food Factory - program edukacyjny
06:30 STOP Drogówka
07:30 Bój o Colę - dok., USA, 2018
09:25 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
11:30 Mission: Impossible - Ghost Protocol - akcja, USA, 2011
14:10 Mission: Impossible - Rogue Nation - akcja, USA, Hongkong, Chiny, 2015
17:00 Żony Warszawy - reality show
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
20:00 Urowadzenie - akcja, SF, Chiny, 2019
22:00 Wyrok śmierci - sens., USA, 2007
00:20 Jedenasty września z pokładu Air Force One - dok., USA, 2018
02:05 Interwencja - magazyn reporterów
02:25 STOP Drogówka - serial policyjny
03:25 Disco Polo Life
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Teleszakupy TV Okazje

TV Trwam

09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
09:15 Manna z Nieba
09:30 Msza św.
10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela”
10:40 Urodził się w roku, 1920... Jan Paweł II w Radzyminie
11:15 Życie lasu. Ptaki
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:15 Papież Polak do Rodaków
13:00 Koncert Małej Armii Janosika
14:25 Zrozumieć wartość życia
14:40 Zamek w Korzkwi - Szlakiem Pióra
15:00 Wieś - to też Polska
16:00 Inf. dnia
16:10 Koncert żywcem
16:45 Życie wg św. Jana Pawła II
17:00 O. Rafał, kto go nie zna?
17:30 Sól Ziemi
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Moja katolicka rodzina
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyznę
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Inf. dnia
21:40 Retrospekcja
21:45 Stan Bezpieczeństwa Państwa

#Fundusze
NaZmiany

Fundusze Europejskie

NASZE 20 lat W UNII

O Funduszach Europejskich dla Warmii i Mazur przeczytasz na stronie
www.funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

FUNDUSZE EUROPEJSKIE ZMIENIAJĄ WARMIĘ I MAZURY

FUNDUSZE EUROPEJSKIE ODGRYWAJĄ KLUCZOWĄ ROLĘ W ROZWOJU REGIONÓW TAKICH JAK WARMIA I MAZURY. DZIĘKI NIM UDAŁO SIĘ REALIZOWAĆ ISTOTNE INWESTYCJE, KTÓRE PRZEKŁADAJĄ SIĘ NA WZROST JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ TYCH TERENÓW —MÓWI ANGELA MARTINEZ-SARASOLA, KIEROWNIK WYDZIAŁU POLSKIEGO W DYREKCJI GENERALNEJ DS. POLITYKI REGIONALNEJ I MIEJSKIEJ KOMISJI EUROPEJSKIEJ.

— Na przestrzeni wielu ostatnich lat Wspólnota Europejska zmieniła swoją rolę. Od wspólnoty gospodarczej, po wspólnotę społeczną, walutową. Jak ocenia pani rolę Unii Europejskiej we współczesnym świecie?

— Unia Europejska jest dziś czymś znacznie więcej niż wspólnotą gospodarczą. To unikalne połączenie 27 krajów, które współpracują na wielu płaszczyznach, od ochrony środowiska, przez politykę bezpieczeństwa, aż po prawa człowieka i promowanie demokracji. Nasza rola polega na promowaniu pokoju, stabilności i dobrobytu, zarówno wewnątrz, jak i na arenie międzynarodowej. Jesteśmy globalnym graczem, który ma wpływ na kształtowanie porządku światowego, opartego na regułach i wartościach.

— Z jakimi wyzwaniami obecnie boryka się Unia Europejska?

— Wyzwania są zróżnicowane. Mamy do czynienia z konsekwencjami zmian klimatycznych, koniecznością transformacji gospodarczej w stronę zrównoważonego rozwoju, a także z kwestiami demograficznymi i migracyjnymi. Brexit pokazał również, że integracja europejska nie jest nieodwracalna, a pandemia COVID-19 uwydatniła potrzebę solidarności i koordynacji działań na poziomie Unii. Nie możemy także ignorować zagrożeń związanych z dezinformacją i cyberbezpieczeństwem oraz koniecznością obrony praworządności.

Dodatkowo, Unia Europejska stoi przed poważnym wyzwaniem w postaci konsekwencji rosyjskiej agresji na Ukrainę, co wywołuje nie tylko humanitarne i polityczne kryzysy, ale także wpływa na bezpieczeństwo energetyczne, gospodarcze i militarne państw członkowskich. Sytuacja ta wymaga od Unii zdecydowanych działań, zarówno w zakresie wsparcia dla Ukrainy, jak i wzmacniania własnej odporności i jedności w obliczu zewnętrznych zagrożeń.

— Jaka w takim razie rysuje się przyszłość Unii Europejskiej?

— Przyszłość Unii to przede wszystkim dalsza integracja, która ma na celu umocnienie naszej odporności na różnego rodzaju kryzysy. Pracujemy nad pogłębieniem unii gospodarczej i monetarnej, wzmocnieniem wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, a także nad stworzeniem bardziej elastycznych mechanizmów reagowania na kryzysy, takich jak Europejski Zielony Ład czy instrument NextGenerationEU, który w Polsce realizowany jest w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Chcemy budować przyszłość, w której Europa jest zielona, cyfrowa i odporna na nieprzewidywane wydarzenia.

Priorytetami Unii Europejskiej

są zrównoważony rozwój, innowacyjność, efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych oraz cyfrowa transformacja. Unia Europejska dąży do osiągnięcia celów związanych z redukcją emisji gazów cieplarnianych, ochroną środowiska naturalnego oraz promocją nowych technologii cyfrowych. Jednocześnie stawia sobie za priorytet rozwój gospodarki oparty na zrównoważonych i ekologicznych rozwiązaniach, które przyczyniają się do poprawy jakości życia obywateli.

— Polityka spójności to ważny filar wsparcia dla takich regionów jak nasz. Od wielu lat z powodzeniem wykorzystujemy jej możliwości w postaci wdrażania Funduszy Europejskich. Dzięki nim m.in. podnosimy jakość pracy, styl edukacji czy naszego bezpieczeństwa. Jak ocenia pani rolę Funduszy Europejskich w rozwoju Warmii i Mazur?

— Od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej 20 lat temu z pomocą funduszy polityki spójności Unii Europejskiej regionalny PKB na mieszkanka województwa warmińsko-mazurskiego wzrósł o 11 punktów procentowych, z 39 proc. średniej unijnej w 2004 r. do 50 proc. w 2020 r.

Fundusze Europejskie odgrywają kluczową rolę w rozwoju regionów takich jak Warmia i Mazury. Dzięki nim udało się zrealizować istotne inwestycje, które przekładają

się na wzrost jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej tych terenów. W regionie Warmii i Mazur środki te pozwoliły na modernizację infrastruktury drogowej, co poprawiło dostępność i komunikację. Rozwój transportu zbiorowego w Olsztynie, w tym przebudowa układu ulicznego, zakup taboru tramwajowego oraz rozbudowa inteligentnego systemu transportowego pokazuje, jak Fundusze Europejskie wspierają inicjatywy zwiększające mobilność mieszkańców i przyczyniają się do poprawy jakości życia w regionie.

Projekty takie jak Mazurska Pętla Rowerowa, z dofinansowaniem ponad 15 mln zł, czy rozbudowa, przebudowa i remont budynku Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębkach, z dofinansowaniem ponad 76 mln zł, wskazują na dbałość o infrastrukturę turystyczną i kulturalną, co sprzyja zwiększeniu atrakcyjności Warmii i Mazur.

Warto też wspomnieć o nowo otwartej w grudniu 2023 roku hali widowiskowo-sportowej Urania w Olsztynie. Dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich w kwocie ponad 130 mln zł udało się dokonać gruntownej przebudowy i rozbudowy hali, przystosowując ją do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wyposażać w nowoczesne udogodnienia. Dzięki tej inwestycji hala może

pomieścić ponad 4000 widzów, ponadto posiada wielofunkcyjne i dostosowane do różnych dyscyplin sportowych boisko, halę rozgrzewkową oraz mniejsze sale treningowe a także kryte lodowisko. Zgodnie z dążeniem Komisji Europejskiej do promowania zrównoważonego rozwoju Urania została wyposażona w rozwiązania ekologiczne, takie jak panele fotowoltaiczne oraz grzewcze wymienniki ciepła. Wreszcie nie można zapomnieć o wsparciu potrzeb młodzieży zagrożonej marginalizacją i wykluczeniem społecznym w postaci wieloletniego dofinansowania działalności Ochotniczych Hufców Pracy.

— Jakie wartości są priorytetowe dla Unii Europejskiej? Które z nich widać w naszych, zrealizowanych już, projektach w regionie?

— Unia Europejska opiera się na wspólnych wartościach, które są zakorzenione w jej traktatach i codziennej działalności. Do priorytetowych należą demokracja, prawa człowieka, równość, wolność, państwo prawa oraz poszanowanie godności ludzkiej. Te wartości są nie tylko deklaracją, ale przede wszystkim praktycznym wyznacznikiem naszych działań. W regionie Warmii i Mazur, jak i w całej Europie, widać te wartości w realizowanych projektach.

Przykładem może być rozwój infra-

struktury edukacyjnej, który umożliwia równy dostęp do wysokiej jakości edukacji. Budowa i modernizacja szkół oraz placówek oświatowych to inwestycje, które podnoszą standard nauczania i umożliwiają lepsze przygotowanie młodych ludzi do wymagań współczesnego rynku pracy.

Inwestycje w ochronę zdrowia, z których korzystają wszyscy mieszkańcy, niezależnie od ich statusu społecznego czy ekonomicznego, to przejaw dbałości o równość i godność ludzką. Jak do tej pory wsparciem objęte zostały m.in. Wojewódzki Szpital Dziecięcy oraz Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie czy Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu.

Poprzez projekty związane z demokracją życia publicznego, takie jak cyfrowe platformy umożliwiające udział mieszkańców w kształtowaniu polityki lokalnej, promowany jest aktywny udział obywateli w demokracji.

Z kolei wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw przyczynia się do budowania silnej i konkurencyjnej gospodarki, co jest wyrazem naszej wiary w wolny rynek, ale też w równość szans. Wszystkie te działania są odzwierciedleniem naszych wspólnych wartości europejskich, które stanowią fundament dla budowania silnej i zjednoczonej Unii Europejskiej.

Dzięki nowoczesnej aparaturze w szpitalu wojewódzkim w Olsztynie, dofinansowanej z Funduszy Europejskich, zwiększył się komfort leczenia pacjentów

MILIARD ZŁOTYCH TRAFI DO PRZEDSIĘBIORCÓW

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA PRZEZNACZYŁ OGROMNE ŚRODKI NA WSPARCIE GOSPODARKI W REGIONIE. TO PRAWIE MILIARD ZŁOTYCH. PIENIĄDZE POCHODZĄ Z PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WARMII I MAZUR 2021-2027, KTÓRY OPIEWA ŁĄCZNIE NA NIEMAL 1,8 MLD EURO.

Dobrych firm nigdy za dużo, bo im ich więcej, tym lepiej ma się gospodarka. Ale przedsiębiorcy też potrzebują wsparcia, żeby rozwijać swoje firmy, tworzyć nowe miejsca. Dlatego samorząd województwa od lat przeznacza ogromne środki na wsparcie gospodarki w regionie. Wkrótce do przedsiębiorców w formie dotacji lub pożyczek trafi blisko miliard złotych. Pieniądze pochodzą z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, którego pula wynosi niemal 1,8 mld euro.

Na mocy umowy zawartej między Zarządem Województwa a Warmińsko-Mazurską Agencją Rozwoju Regionalnego ta ma rozdysponować wśród przedsiębiorców niemal 110 mln euro. Będzie to bardzo realne wsparcie dla przedsiębiorców na Warmii i Mazurach. Jak podkreśla marszałek województwa Marcin Kuchciński przedsiębiorcy to ważni partnerzy samorządu województwa w realizacji programów finansowanych przez Unię Europejską. Po pierwsze, nauczyli się skutecznie sięgać po te środki jako beneficjenci, a po drugie, to oni głównie realizują inwestycje finansowane ze środków europejskich.

— W każdej edycji programów regionalnych zabezpieczamy specjalną pulę środków na przedsiębiorczość — zauważa marszałek Marcin Kuchciński. — Rozdział tych pieniędzy wśród przedsiębiorców także i tym razem powierzyliśmy Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, która od wielu lat udziela pomocy przedsiębiorcom. WMARR będzie odpowiedzialna za realizację działań mających na celu

wsparcie przedsiębiorstw w różnych obszarach, w tym w działalności badawczo-rozwojowej, transformacji cyfrowej oraz innowacyjności. Jestem przekonany, że współpraca w tym zakresie z tak doświadczonym partnerem może mieć kluczowe znaczenie dla długoterminowego rozwoju Warmii i Mazur — podkreśla marszałek Kuchciński.

Umowa opiewa na kwotę 109,5 mln euro, a pieniądze mają być zagospodarowane i rozliczone do końca 2029 roku. Do zadań WMARR należeć będzie ogłaszanie naborów wniosków, zawieranie umów z beneficjentami, weryfikacja wniosków o płatność, kontrole projektów oraz monitorowanie ich realizacji.

Pieniądze mają trafić do przedsiębiorców w formule konkursowej jako dotacje. Ma stać się to już niedługo.

— Będziemy starali się już w pierwszym kwartale ogłaszać pierwsze konkursy — zapewnia Marek Karólewski, prezes WMARR.

Jak dodaje prezes Agencji, na szczególną pomoc mogą liczyć firmy z pięciu przygranicznych powiatów (gołdapskiego, węgorzewskiego, kętrzyńskiego, bartoszyckiego i braniewskiego), które zostały odcięte gospodarczo od współpracy z obwodem królewieckim. Dla nich ma być specjalna ścieżka dodatkowe punkty w związku z tym, że działają na obszarze tych pięciu powiatów.

Zarząd Województwa zawarł również umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na finansowanie instrumentów finansowych z programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. Tu umowa opiewa na kwotę 499,85 mln zł. Teraz BGK w przetargach

Od lewej: wicemarszałek Miron Sycz, marszałek Marcin Kuchciński, prezes WMARR Marek Karólewski i członek zarządu WMARR Zbigniew Ciechowski

wybierze partnerów finansujących, którzy będą udzielali pożyczek na terenie Warmii i Mazur.

Pożyczki będą dostępne najprawdopodobniej w drugim kwartale 2024 roku. Bez wątpienia przedsiębiorcy woleliby dostać pieniądze w formie bezzwrotnej dotacji, ale zalecą instrumentów finansowych, czyli po prostu pożyczek, jest to, że po ich

splacie pieniądze znowu trafią do kolejnych przedsiębiorców z naszego regionu. Dzięki formule pożyczkowej raz przyznane środki mogą służyć przedsiębiorcom kilkakrotnie poprzez mechanizm zwrotności.

Pożyczki mają trafić na transformację cyfrową małych i średnich przedsiębiorstw, na poprawę ich efektywności energetycznej i zwiększenie

liczby odnawialnych źródeł energii. Pożyczki będą dostępne zarówno dla przedsiębiorców z województwa warmińsko-mazurskiego, jak i tych, którzy postanowią zainwestować w naszym regionie, co z pewnością pozytywnie wpłynie na rozwój Warmii i Mazur.

SILNA GOSPODARKA TO SILNY REGION

OD KONDYCJI GOSPODARKI ZALEŻY W DUŻEJ MIERZE JAK SIĘ ŻYJE MIESZKAŃCOM WARMII I MAZUR. — TO PRZEDSIĘBIORCY TWORZĄ MIEJSCA PRACY — MÓWI MIRON SYCZ, WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA ODPOWIEDZIALNY ZA WDRAŻANIE FUNDUSZY EUROPEJSKICH W REGIONIE.

— Do przedsiębiorców trafi prawie miliard złotych. Dlaczego samorząd województwa tak szczerze wspiera biznes?

— To wręcz nasz obowiązek, bo od stanu gospodarki w regionie w dużym stopniu zależy poziom życia mieszkańców Warmii i Mazur — czy będą mieli pracę, dobrze zarabiali. Zależy nam na rozwoju gospodarczym województwa, bo silna gospodarka to silny region. Nie zapomnijmy też, że to wpływy z podatku CIT, który płacą firmy, są jednym z podstawowych dochodów budżetu województwa. Im lepiej mają się przedsiębiorcy, tym nasze dochody są wyższe, a to sektor MSP tworzy największy dochód. Gdy dochody

samorządu rosną, mamy więcej pieniędzy chociażby na inwestycje drogowe.

— Część pieniędzy trafi do beneficjentów w formie dotacji, część w formie pożyczek, choć pewnie przedsiębiorcy woleliby, aby sto procent funduszy było rozdysponowywanych jako dotacje.

— Tu trzeba podkreślić, że są to korzystne pożyczki, w tym częściowo umarzane, co jest pewną formą dotacji. Udzielaniem pożyczek będą zajmować się partnerzy finansowani wybrani przez BGK w konkursach. Dzięki takiej formule pieniądze są bliżej tych, którzy ich potrzebują. Bo ci, którzy będą udzielać pożyczek w powiatach, doskonale znają firmy,

które działają na danym terenie, i ich potrzeby. Co ważne, środki te po splacie pozostają w regionie i mogą ponownie być wykorzystane. Dzięki temu przez kolejne lata mogą dalej pracować na rzecz rozwoju gospodarki Warmii i Mazur.

Natomiast pieniądze, które otrzymała do rozdziału WMARR, trafią do przedsiębiorców w formie dotacji.

— Na specjalne traktowanie mogą liczyć przedsiębiorcy z pięciu powiatów nadgranicznych. Ubiegając się o dofinansowanie, będą dostawać dodatkowe punkty w związku z tym, że działają na tym obszarze. Dlaczego?

— Bez naszego wsparcia, ale też prawdę mówiąc rządowego — o co

zwracaliśmy się i będziemy dalej o to występować — tereny te będą się wyludniać, do czego nie możemy dopuścić. Wszelkimi środkami musimy wspierać przygraniczne gminy i powiaty. Stąd we wszystkich programach, nie tylko w tym dotyczącym przedsiębiorców, są dodatkowe, preferencyjne punkty dla terenów przygranicznych. Wyrazem tej troski samorządu województwa o przyszłość tych terenów jest też podpisane niedawno porozumienie ze Stowarzyszeniem Warmińsko-Mazurskich Gmin Pogranicza. Przygraniczne gminy borykają się z dużymi trudnościami i wyzwaniem, wynikającymi z obecnej sytuacji geopolitycznej. Dzięki umowie samorządy

przygranicznych gmin otrzymają 20 mln EURO i mam nadzieję, że to będzie początek tej pomocy, bo potrzeb jest bardzo dużo. Dlatego chcemy zwrócić się do rządu o wsparcie przygranicznych powiatów, bo samorządy same nie poradzą, a z tym są poważne kłopoty. Chodzi o to, żeby mieszkańcy przygranicznych terenów mieli takie same możliwości życia i pracy jak mieszkańcy innych powiatów naszego regionu.

am

TO TWARZ FUNDUSZY EUROPEJSKICH

W TYM ROKU MIJA 20 LAT OD PRZYSTĄPIENIA POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ.
TO DOSKONAŁA OKAZJA DO OCENY NASZYCH DWÓCH DEKAD W UNIJNEJ RODZINIE.

Bez wątpienia w dużym stopniu to dzięki Unii Europejskiej Warmia i Mazury w niespełna 20 lat dokonały znacznego skoku cywilizacyjnego, na miarę kilku dziesięcioleci. Oczywiście zawsze można powiedzieć, że tempo tych zmian jest niedostateczne, ale trzeba pamiętać o tym, z jakiego pułapu startowaliśmy. Dlatego świętując tę rocznicę, warto zastanowić się, jak dziś wyglądałby nasz region i nasze życie, gdyby nie wejście Polski do Unii. Wystarczy tylko popatrzeć na to, co się zmieniło, co nowego powstało dzięki wsparciu funduszy europejskich. Tak naprawdę codziennie z nich korzystamy, gdy jedziemy nową drogą, tramwajem, idziemy na basen lub na koncert w filharmonii czy na mecz siatkarzy w nowej Uranii. To twarz funduszy europejskich.

Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej nad Jeziorem Krzymym w Olsztynie. RPO WiM 2007-2013

Modernizacja Traktu Porodowego i Oddziału Ginekologiczno-Położniczego WSZ w Elblągu. RPO WiM 2014-2020

Budowa infrastruktury uzdrowskiej w Lidzbarku Warmińskim. RPO WiM 2014-2020

Rozbudowa drogi 512 Pieniężno-Bartoszyce. RPO WiM 2014-2020

Rewitalizacja dworca w Ostródzie. RPO WiM 2007-2013

Modernizacja zajezdni tramwajowej w Elblągu. RPO WiM 2014-2020

Budowa elektrociepłowni na biogaz w Falkowie, gm. Susz. RPO WiM 2014-2020

PONIEDZIAŁEK • 29 stycznia

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Agrobiznes Extra - magazyn rolniczy
08:10 Agropogoda
08:15 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:35 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:30 Korona królów. Jagiellonowie
12:05 Agrobiznes; Agropogoda
12:30 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:50 Natura w Jedyńce - Dzika Słowenia - dok., Słowenia, 2020
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Jaka to melodia?

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Gość 19.30
20:15 Pogoda; Sport
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:10 Kud mniemamy czyli Krakowiaci i Górale - spektakl teatralny, 2006
22:40 Świat bez fikcji - Chiny przejmują świat - dok.
23:45 Balans bieli - magazyn
00:30 Żądło - kom. sens., USA, 1973
02:50 Zniewolona: Felix Austria - dramat, Ukraina, 2020

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2020
06:25 Dobre historie - Polska szkoła na Litwie - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:05 Przepis dnia
18:15 Lepsza połowa - serial
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy
19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama
23:10 Stulecie Winnych - serial
00:10 Gang Rosenthala - dramat, Rumunia, USA, Franc., 2013
02:15 Królowa i konkwestador
04:05 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2018
04:55 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:35 Szpital - program obycz.
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:55 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - Ryba smażona z sosem musztardowym - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Lipowo. Zmowa milczenia - serial, Polska
22:40 Mroczny zakątek - sens., USA, Wlk. Bryt., Franc., 2015
00:55 Góra Dantego - film katastroficzny, USA, 1997
03:05 Dowody zbrodni - serial krym., USA
04:00 Uwaga! - program interwencyjny
04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada
05:00 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:00 Farma - reality show
21:05 MEGA HIT - Inferno - thriller, USA, Węgry, 2016
23:35 Zasady walki II - Zdrada - sens., Kan., 2008
02:00 Ryzykanci - thriller, USA, 1997. Jeden z najlepszych specjalistów do walki z terroryzmem, Jack Quinn (Van Damme) zamierza odejść ze służby i przeprowadzić się z żoną do Hongkongu. Sprawy przybierają jednak zły obrót...
04:00 Jędz Kambodżę - prog. podróżniczo-kulinarny
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:05 Niedziela z... rolami Jacka Chmielnika
08:00 C.K. Dezerterzy - kom., Polska, Węgry, 1985
11:00 Rodzina Połanieckich
12:35 Sting. A free man - dokument, Franc., 2017
13:45 Brian DePalma - dok., Wlk. Bryt., 2018
14:45 Rawhide - Incydent na ulicach strachu - western, USA, 1959
15:45 Retro kino - Królowie Słońca - film przygodowo-histeryczny, USA, 1964. Przez wieki Majowie tworzyli wspaniałą cywilizację. Niestety ich miasta zostały zaatakowane.
17:40 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
18:20 Eksperyment w Juilliard: malarka i muzycy - dok., Wlk. Bryt., 2016

20:00 Kino Mistrzów - Pianista - dramat, Polska, Wlk. Bryt., Franc., 2002
22:35 Rzecz Polska - Hodowla Zwierzątek Karola Borsuka - dok., 2018
23:05 Kronos - magazyn kulturalno-społeczny
23:50 Panorama kina polskiego - Salto - dramat, 1965
01:50 Scena muzyczna - Eklektik Selekta - koncert, 2021
02:30 Obce ciało - obycz., Polska, Włochy, Rosja, 2014
04:40 Rzecz Polska - Hodowla Zwierzątek Karola Borsuka - dok., 2018
05:05 Teledyski
05:35 Afisz kulturalny
05:50 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Lekarze na start - Zuza obawia się, że zaszła w ciążę. Piotr natomiast ma kolejne problemy przez bandytów, którzy żądają od niego spłaty długu...
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Leopold Olewinski, po blisko 60 latach odzyskał rodzinny pałac we wsi Olewin, skąd usunęło ich rodzinę w początkach PRL-u...
16:00 Kobra - oddział specjalny - Susanne zostaje porwana. Gangsterzy żądają, aby odzyskała telefon z magazynu dowodów rzeczowych.

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Ocalenie - akcja, USA, Rumunia, 2015. Harry Turner (Kellan Lutz) pracuje dla CIA, podobnie jak kiedyś jego ojciec Leonard (Bruce Willis).
21:55 Przetrzeć do świtu - akcja, USA, 2020
23:50 Tajemnicza przesyłka - akcja, USA, Kan., 2012
01:45 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:40 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:40 Tak jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:20 Z archiwum policji - program kryminalny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:45 Ewa Sama piecze - program kulinarny
10:50 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - Pacjentką ordynatora szpitala, dr Piotra Wójtowicza, jest 18-latką, która kilka dni wcześniej urodziła dziecko.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Paloma - serial, Brazylia
16:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny

15:17 do Paryża - sens., USA, 2018. Wczesnym wieczorem 21 sierpnia 2015 r. świat w napięciu śledził doniesienia o udarmionym ataku terrorystycznym na podąż zmierną do Paryża. Tragedii zapobiegli trzej młodzi Amerykanie. Film przedstawia losy przyjaciół, od ich dzieciństwa, po serię niewiarygodnych zdarzeń
22:05 Wielkie kłamstewka - miniserial, USA
23:15 Żołnierz przyszłości - SF, USA, 1998
01:15 Krwawa układanka - serial, USA
02:15 Tajemnice pół śmierci - dokument
04:00 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 06:50 Dlaczego ja?
07:50 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
08:50 Łowcy skarbow. Kto da więcej
09:50 Trudne sprawy 11:50 Policjantki i Policjanci 12:55 Gliniarze 13:55 Na ratunek 112
14:25 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Sekrety rodziny 18:00 Łowcy skarbow. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:40 Bestia - thriller, USA, 2003
23:40 American Pie: Bractwo Beta - kom., Kan., USA, 2007
01:25 Śmierć na 1000 sposobów 01:55 STOP Drogówka - serial policyjny 02:55 SuperŁadzie - serial opowiadający o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:30 Moja katolicka rodzina
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezpiecz.
Państwa 11:30 Kobietę przy Grobie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wyjście 13:15 Pod opieką Limanowskiej Pani 13:30 Msza święta 14:30 Nadzieja 15:00 Człowiek Boga 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Zwyczajkie Powstanie Wielkop. 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Król Chwały 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:50 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnógórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z węgłą nad wodę

WTOREK • 30 stycznia

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Agrobiznes Extra - magazyn rolniczy
08:10 Agropogoda
08:15 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:35 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:30 Korona królów. Jagiellonowie
12:05 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:50 Estremadura - przyrodniczy raj w Europie - dok., Hiszp., 2022

14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka - serial
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Prog. informacyjny 19.30
19:55 Gość 19.30
20:15 Pogoda; Sport
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:10 Rocky 3 - dramat, USA, 1982
22:55 Porwanie Heinekena - akcja, Belgia, Wlk. Bryt., Niderl., USA, 2015
00:40 Papcio Chmiel - dok., 2020
01:45 W imię prawdy - thriller, USA, 2016
03:30 Ja wam pokażę!

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial, 2020
06:25 Duchowym szlakiem - reportaż
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:15 Z wieszaka historii
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:00 Przepis dnia
18:10 Lepsza połowa - serial, 2020

18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy
19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial obycz.
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama - program informacyjny
23:10 Stulecie Winnych - serial, 2019
00:05 Popioły - dramat, Polska, 1965. Dramatyczna historia młodego szlachcica Rafała Olbromskiego.
02:25 Królowa i konkwestador - serial kostiumowy
04:10 Fascynująca historia narciarstwa - dok., Franc., 2020

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:35 Szpital - program obycz.
15:40 Doradca smaku - Ryba smażona z sosem musztardowym - program kulinarny
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:55 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - naleśniki z brzoskwiniami - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy
21:35 Bitwa o gości - program rozrywkowy
22:40 San Andreas - film katastroficzny, USA, 2015
00:55 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:00 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:55 Szpital - program obycz.
03:40 Uwaga! - program interwencyjny
03:55 Nauka jazdy - reality show
04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:40 Okazja na dom - program edukacyjny
05:05 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - Trwa śledztwo w sprawie bezwzględne go gangu porywaczy dzieci...
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:00 Farma - reality show
21:05 Transformers: Wiek zagłady - akcja, SF, USA, Chiny, 2014
00:45 Korpus weteranów - akcja, USA, Kan., 2006
03:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:00 Jędz Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki - teledyski
07:25 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
08:05 Arkadyjskie piękno - reportaż
08:40 Rzecz Polska - Hodowla Zwierzątek Karola Borsuka - dokument, Polska, 2018
09:05 Jeszcze nie wieczór - dramat, Polska, 2008
11:00 Rodzina Połanieckich - serial
12:30 Eksperyment w Juilliard: malarka i muzycy - dok., Wlk. Bryt., 2016
14:10 Vabank - komedia sens., 1981
16:10 Vabank II, czyli riposta - komedia sens., 1984
18:00 Niedziela z... rolami Jacka Chmielnika
18:50 Panna Madonna legenda tych lat - dok., 1997

20:00 Teatr Telewizji - Szczęśliwe dni - spektakl teatralny, 2009
21:25 Alfabet Andrzeja Dobosza
21:50 Lekkie obczyje - Kobieta z lodu - dramat, kom., Czechy, Franc., 2017. Po śmierci męża Hana mieszka samotnie w rodzinnym domu. Kiedy Hana spotyka Brone, otwiera się przed nią zupełnie nowy świat.
23:45 (Nie)zwykły Manhattan - dok., 2022
01:25 Kino Mistrzów - Pianista - dramat, Polska, Wlk. Bryt., Franc., 2002
04:05 Alfabet Andrzeja Dobosza, 2020
04:35 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny
05:45 Kultura 2

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Susanne zostaje porwana. Gangsterzy żądają, aby odzyskała telefon z magazynu dowodów rzeczowych.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Lekarze na start - Łukasz spłaca w końcu dług Piotrką, ale na tym kłopoty młodych lekarzy wcale się nie kończą.
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Kobra - oddział specjalny - Semir ma pewne podejrzenia wobec znajomego Paula. Wkrótce okazuje się, że...
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - 30-letni Jakub Zalewski całe życie był przekonywany, że ma tylko matkę. Po latach dowiaduje się, że jego ojciec jednak żyje

20:00 Niepokonani - akcja, USA, 2010
22:45 Batalion Donbas - akcja, Ukraina, 2019. Dwóch bojowników Batalionu Ochotniczego „Donbas” zostaje zamkniętych w mieście Hłomyj po tym, jak armia rosyjska wkroczyła na Ukrainę i otoczyła dywizję armii ukraińskiej. Bojownicy starają się dotrzeć na teren nieobjęty bitwą.
01:05 Outlander - przyg., USA, 2008
03:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny
04:25 Z archiwum policji - program kryminalny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:45 Ewa Sama piecze - program kulinarny
10:50 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - Pacjentką dr. Wojciecha Jarosza jest kobieta, którą partner postrelili z huku.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Paloma - serial, Brazylia
16:55 Szpital - Karetka przywozi na SOR 17-letniego Jakuba, pobitego w tramwaju przez dwie nastolatki.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny
20:00 Wygrać ze śmiercią - sens., USA, 1989. Detektyw Mason Storm wpada na trop jednej z największych afer politycznych. Zamieszani w nią politycy postanawiają pozbyć się Storma i nasyłają płatnych morderców.
22:10 Wizyta - horror, USA, 2015
00:00 Wymazać siebie - obycz., Australia, USA, 2018. Dramat o dorastaniu oparty na wspomnieniach Garrarda Conleya.
02:20 Krwawa układanka - serial, USA
03:15 Tajemnice pół śmierci - dokument
04:05 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 06:50 Dlaczego ja?
07:50 Nasz Nowy Dom 08:50 Łowcy skarbow. Kto da więcej
09:50 Trudne sprawy 11:50 Policjantki i Policjanci 12:55 Gliniarze 13:55 Na ratunek 112
14:25 Malanowski i Partnerzy 15:25 Uroczysko 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Sekrety rodziny 18:00 Łowcy skarbow. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:40 Street Fighter: Legenda Chun-Li - akcja, Indie, Japonia, Kan., USA, Tajlandia, 2009
23:40 Uprowadzenie - akcja, SF, Chiny, 2019 01:45 STOP Drogówka - serial policyjny 02:45 SuperŁadzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Święty na każdy dzień 09:40 Nie bójmy się mówić o raku 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Władysław hr. Zamoyński 13:20 Słowo życia 13:30 Msza święta 14:30 Misja Szczecin - Madagaskar 15:00 Mistyczne serce Lasu Wiederskiego 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Rzeźbiarz Wielkiego Króla 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań Zohierem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Ze szkolnej ławki 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z tel. udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna

ŚRODA • 31 stycznia

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:10 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zrzuwani odbudowani - magazyn
08:00 Agrobiznes Extra - magazyn rolniczy
08:10 Agropogoda
08:15 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:35 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:30 Korona królów. Jagiellonowie
12:05 Agrobiznes; Agropogoda
12:30 Rok w ogrodzie Extra
12:50 Natura w Jedynce - Era przyrody - Przebudzenie - dok., Wlk. Bryt., 2020
14:00 Złoty chłopak - serial obyczajowy
15:00 Jaka to melodia?

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Prog. informacyjny 19.30
19:55 Gość 19.30
20:15 Pogoda; Sport
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial
21:10 W imię prawdy - thriller, USA, 2016
22:50 Chirurgia prenatalna - dok., Wlk. Bryt., 2020
23:50 Transporter: Nowa moc - akcja, Chiny, Franc., Belgia, 2015
01:40 Powrót na wyspę - serial, Włochy, 2017
03:40 Jeden dzień dłużej - rep.

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial, 2020
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:15 Zaginione-odnalezione - Kazania Świętokrzyskie • Claude Monet „Plaża w Pourville” - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Lepsza połowa - serial

18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy
19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:45 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama - program informacyjny
23:10 Stulecie Winnych - serial, Polska, 2020
00:10 Piosenka dla Mii - melodramat, muzyczny, Niemcy, 2018
01:55 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz.
03:05 Magiczna broń Chin - dok., Wlk. Bryt., 2021
04:10 Blondynka - Zalew - serial, 2021

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:35 Szpital - program obycz.
15:40 Doradca smaku - naleśniki z brzoskwiniami - program kulinarny
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:55 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - Pajda chleba z soczystą wołowiną - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy
21:35 Razem odNowa - reality show
22:40 Londyn w ogniu - sens., USA, Wlk. Bryt., Bułgaria, 2016
00:40 Dowody zbrodni - serial krym., USA
01:40 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy
02:55 Szpital - program obycz.
03:45 Uwaga! - program interwencyjny
04:00 Nauka jazdy - reality show
04:25 Recepta na stary dom
04:45 Jak to jest zrobione
05:10 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - Mężczyzna zostaje zastrzelony tuż przed swoim domem. Jego trafiona rykoszetem partnerka trafia do szpitala...
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - paradokument
18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:00 Farma - reality show
21:05 Państwo młodzi: Chuck i Larry - kom. romant., USA, 2007
23:30 Ewolucja - kom., SF, USA, 2001
01:55 Super Tata - dram., kom., USA, 1999
03:55 Zjedź Kambodżę - prog. podróżniczo-kulinarny
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:20 Kronos - magazyn kulturalno-społeczny
08:05 Zaginione-odnalezione - Obraz Leonarda da Vinci „Dama z gronostajem”
08:25 Alfabet Andrzeja Dobosza
08:50 Magiczny świat Davida Copperfielda - fab., USA, 2019
11:00 Tajemnica Enigmy - Marsz w historię - serial, 1980
11:50 Alfabet Andrzeja Dobosza
12:10 Panna Madonna legenda tych lat - dok., 1997
13:15 Wspomnij mnie - dok.
14:15 Kot - dram., Franc., 1971
15:50 Muzyka w Opactwie Mischa Maisky - koncert
17:25 Księga Przestrzeni - Mieszkając inaczej
18:05 Którędy po sztukę - Roman Opalka - magazyn
18:20 (Nie)zwykły Manhattan - dok., 2022

20:00 Na wschód od Hollywood - Siła ognia - dramat, Hiszp., Belgia, Szwecja, 2019
21:30 Z przystępu - Polka - widowisko kameralne, 2019
21:55 Tajemnica Błatego Konia - serial, Wlk. Bryt., 2020
22:55 Jazz.pl - Grażyna Auguścik i Kuba Stankiewicz Trio - koncert, 2022
00:25 Lekkie obyczaje - Kobieta z lodu - dramat, kom., Czechy, Franc., 2017
02:25 Chavela - dok., USA, Hiszp., 2017
04:10 Teledyski
05:25 Afisz kulturalny
05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Lekarze na start - Nowym pacjentem Zuzi i Łukasza na SOR-ze zostaje młody mężczyzna skarżący się na silny ból brzucha.
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Odcinek ze specjalnym, gościnnym udziałem Katarzyny Pakosińskiej!
16:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - Helena Kropiwnicka to energiczna 60-latką, która wciąż prowadzi bardzo aktywne, pełne pasji i towarzyskich spotkań życie. Wszystko zmienia się, kiedy pewnego dnia wprowadza się do niej jej syn...

20:00 Vice: Korporacja zbrodni - akcja, USA, 2015. Firma Juliana Michaela oferuje klientom niezwykłą rozrywkę - możliwość realizacji najsłynniejszych i najmroczniejszych fantazji
22:00 Top Gun - akcja, USA, 1986. Pilot myśliwca Maverick służący w lotnictwie marynarki USA podczas szkolenia rywalizuje o pierwsze miejsce z Icemanem
00:05 Kickboxer 5: Odkupienie - akcja, USA, 1995
02:00 Dzielnica strachu - serial
02:55 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:45 Ewa Sama piecze - program kulinarny
10:50 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Paloma - serial, Brazylia
16:55 Szpital - Pogotowie przywozi do szpitala 15-letniego Rafała Janickiego, który zatrut się spalinami.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny

20:00 Wieczorówka - kom., USA, 2018. Aby zdobyć przyzwoitą pracę, Teddy musi ukończyć szkołę wieczorową. Na drodze do sukcesu stoją dwie przeszkody: nauczycielka Carrie oraz dyrektor szkoły Stewart.
22:25 Seks w wielkim mieście II - kom., USA, 2010. Cztery przyjaciółki pragną odciąć się od problemów. W tym celu wylatują do Zjednoczonych Emiratów Arabskich, gdzie wpadają w pułapkę różnic kulturowych.
01:20 Krwawa układanka - serial, USA
02:20 Tajemnice pół śmierci - dokument
04:05 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Pierwsza miłość - serial obycz. **06:50 Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
07:50 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
08:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej
09:50 Trudne sprawy **11:50** Policjantki i Policjanci **12:55** Gliniarze **13:55** Na ratunek 112
14:25 Malanowski i Partnerzy **15:25** Uroczysko **16:00** Policjantki i Policjanci **17:00** Sekrety rodziny **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Uroczysko - serial **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Krym.
21:40 Banita - akcja, Chiny, USA, Franc., Kan., Australia, Luksemburg, 2014 **23:45** Wyrok śmierci - sens., USA, 2007 **01:55** Śmierć na 1000 sposobów **02:25** STOP Drogówka **03:25** Disco Polo Life **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy

09:30 Sanktuarium polskie **09:50** Św. na każdy dzień **10:00** Audycja Generalna Ojca Św. Franciszka **11:00** Życie wg. Św. Jana Pawła II **11:25** Jestem mamą **11:40** Prosto o gosp. **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Polskie dziedzictwo **12:50** Hist. Obrazu Matka Boska AK **13:30** Msza św. **14:30** Lubieszów **15:00** Moja wyspa wiary **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia **17:00** Po stronie prawdy **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inform. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi Cnót **20:30** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzn **21:00** Apel Jasnogórski **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Historia dzieci z obozu na Przemysłowej **23:00** Mistrz i Katarzynka

CZWARTEK • 1 lutego

TVP 1

04:50 Klan - telenowela, Polska
05:15 Dziedzictwo - serial obyczajowy
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Dobre historie - magazyn
08:25 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
08:50 Ranczo - serial obyczajowy
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Program rolny
12:55 Natura w Jedynce - Era przyrody - Świadomość - dok., Wlk. Bryt., 2020
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
18:55 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Prog. informacyjny 19.30
19:55 Gość 19.30
20:15 Pogoda; Sport
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Madame Tussauds - ekspozycja z wosku - dok., Wlk. Bryt., 2021
23:35 Ocaleni - reality show
00:40 Lokatorka III - serial
01:40 Powrót na wyspę - serial, 03:35 Sprawa dla reportera
04:35 Notacje - Krzysztof Musiał. Ciągnęło mnie do podróży - dok., 2020

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial obyczajowy
06:20 Natura bez granic - dok., 2023
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda-Flesz
11:15 W kotle historii - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Lepsza połowa - serial, 2020
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy
19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:40 Dom pod Dwoma Orłami - serial, Polska, 2021
22:30 Panorama - program informacyjny
23:10 Godzina prawdy - thriller, USA, 2020
01:15 Tajemnice rodu Valentów - serial obyczajowy
02:15 Popioły, cz. II - dramat, Polska, 1965

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:35 Szpital - program obycz.
15:40 Doradca smaku - Pajda chleba z soczystą wołowiną - program kulinarny
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:55 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport
19:45 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - Ziemiaki musztardowe z zapiekankami - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy
21:35 Kuchenne rewolucje - prog. kulinarno-rozrywkowy
22:40 40-letni prawniczek - kom., USA, 2005
00:55 Londyn w ogniu - sens., USA, Wlk. Bryt., Bułg., 2016
03:05 Szpital - program obycz.
03:55 Uwaga! - program interw.
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:00 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:00 Farma - reality show
21:05 50 pierwszych randek - komedia romantyczna, USA, 2004
23:15 Plan lotu - thriller, USA, 2005. Kyle Pratt leci z sześciolatnią córką Julie z Berlina do Nowego Jorku. Kyle zasypia po zażyciu środków nasennych. Po przebudzeniu stwierdza, że dziewczynki nie ma w samolocie.
01:20 Cudowny sezon - dram., sportowy, USA, 2018
03:40 Nasz Nowy Dom
04:45 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:25 Program o sztuce
08:10 Którędy po sztukę
08:20 Złota kaczka - baśń filmowa, Polska, 1976
09:25 Kot - dramat, Francja, 1971
11:00 Tajemnica Enigmy - serial, 1980
12:00 Ciemnego pokoju nie trzeba się bać - dramat krótkometrażowy, Polska, 2009
12:50 (Nie)zwykły Manhattan - dok., 2022
14:25 Jasminum - kom. obycz., Polska, 2005
16:30 Pestka - melodramat, 1995
18:10 Res Poloniae - O Polsce z oddali - John Gilhooly - dok., 2022
18:50 Legendy Rocka - Soul R&B - Młodzieżowy idol - dok., Wlk. Bryt., 2020
20:00 Nakarmić kruki - dramat obyczajowy, Hiszp., 1975

21:55 Oficer - serial sensacyjny, Polska, 2004
23:05 Na wschód od Hollywood - Siła ognia - dramat, Hiszp., Belgia, Szwecja, 2019
00:45 Kino nocne - Nocne Graffiti - sens., Polska, 1997. opowieść o byłym spadochroniarzu Marku Kossocie, który ma kłopoty z bratanicą Moniką. Dziewczyna jest narkomanką. Na dodatek zakochana w Koksie - dilerze...
02:35 Córy szczęścia - obycz., Polska, Niemcy, Węgry, 1999
04:30 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny
05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Lekarze na start - Zuza ma pretensje do Kiliana po tym, jak widziała go w barze z Dagą...
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Wiola to 27-latką, której nagle zaczęły wypadać włosy. Okazuje się, że powodem jest choroba - łysienie plackowate.
16:00 Kobra - oddział specjalny - Ojciec Jenny - Martin Dorn - jest faworytem w zbliżających się wyborach na nowego nadburmistrza. W jego samochodzie zostaje podłożony ładunek wybuchowy...
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Straszny film 5 - kom., USA, 2013. Dan i Jody to młode małżeństwo, które adoptuje trójkę dość specyficznych dzieci.
21:45 Stan Helsing - kom., USA, 2009
23:35 Kochanie, poznaj moich kumpli 2 - kom., Australia, 2017
01:10 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:10 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:10 Menu na miarę - program kulinarny
03:45 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:25 Z archiwum policji - program kryminalny
05:00 Menu na miarę - program kulinarny

TVN 7

05:00 Szkoła - program obycz.
06:55 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:45 Ewa Sama piecze - program kulinarny
10:50 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Paloma - serial, Brazylia
16:55 Szpital - 15-letni Kamil Nosal przyprowadza do szpitala 10-letniego Piotra Gronia. Chłopiec przypadkowo zjadł arbuza nasączonego alkoholem.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny

20:00 Gruby i chudszy - kom., USA, 1996. Znany z otyłości profesor Sherman Klump tworzy eliksir, który odchudza w oka mgnieniu. Po jego zażyciu profesor Klump zmienia się nie do poznania. Staje się smukłym, przystojnym mężczyzną.
22:05 Królowa przetrwania - serial show
23:20 Kod dostępu - sens., USA, 2001
01:25 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
02:25 Tajemnice pół śmierci - dokument
03:20 Śmierć przychodzi nocą - serial kryminalny
04:10 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Pierwsza miłość - serial obycz. **06:50 Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
07:50 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
08:50 Łowcy skarbów. Kto da więcej
09:50 Trudne sprawy **11:50** Policjantki i Policjanci **12:55** Gliniarze **13:55** Na ratunek 112
14:25 Malanowski i Partnerzy **15:25** Uroczysko **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok.
17:00 Sekrety rodziny **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Uroczysko - serial **20:30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:40 Mission: Impossible - Rogue Nation - akcja, USA, Hongkong, Chiny, 201

TAKI BÓL, ŻE LEPIEJ PRZESTAĆ ŻYĆ...

O WSZEM, SĄ NA TYM ŚWIECIE TAKIE CHOROBY. TAKIE PRZENOSZONE W POZORNIE NIEWINNY LUB W NIEMOŻLIWY DO WYELIMINOWANIA SPOSÓB, NP. DROGĄ KROPELKOWĄ. TAKIE, NA KTÓRE WCIAŻ NA MA LEKARSTWA. TAKIE, ŻE GDY JUŻ DOJDZIE DO PRAWIDŁOWEJ DIAGNOZY — I TAK JEST ZA PÓŹNO. ALBO I TE, KTÓRE POWODUJĄ BÓL TAK STRASZLIWY, ŻE CHÓRY WOLAŁBY PRZESTAĆ ŻYĆ...

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@
gazetaolsztynska.pl

Niestety, takich chorób jest na całym świecie bardzo wiele — właściwie materiał na całą książkę. I to fakt, że wiele z nich występuje na obszarach, gdzie nasza stopa nie stanie nigdy. Choćby z tego powodu, że to rejony, w których prócz biedy, głodu i chorób — nie ma nic ciekawego turystycznie. Nie zapominajmy jednak o globalizacji, która ma wiele zalet, w tym jedną chorobom sprzyjającą: łatwość przemieszczania się po całym świecie i szybkość docierania w najdalsze zakątki — lub z najdalszych zakątków świata. I tu zaczyna się problem, a kończy pewność, że taka ebola nigdy nie wyjdzie z dżungli

Konga. Tu zatem kończy się też nasze bezpieczeństwo.

ZA MAŁO STRACHU!

Doświadczeni lekarze czasem, obserwując swoich studentów na kierunkach medycznych lub młodych praktykujących już kolegów — mówią: „nie boicie się wystarczająco”. Bo kierowani mniejszym doświadczeniem — młodzi lekarze nie leczą tak agresywnie, jak tego wymaga sytuacja. Tymczasem strach w praktyce lekarskiej powinien być zachowaniem wyuczonym. I obowiązkiem powinna zasada, by pacjentem opiekować się z pełną uwagą, spoglądając na cały organizm — a nie tylko na jakąś jego wybraną część.

Były zatem choroby, od których rok w rok umiera na świecie najwięcej ludzi. Dziś przedstawiam choroby, które zabijają w krótkim

czasie wiele osób i na które najczęściej wciąż nie mamy albo skutecznej szczepionki, albo lekarstwa, albo ani tego, ani tego. Od słynnej choroby szalonych krów po budzący grozę wirus HIV/AIDS — choroby te odcisnęły piętno na historii ludzkości i nadal stanowią wyzwanie dla współczesnej medycyny.

EBOLA I WIRUS MARBURG

Gdy wirus Ebola dotrze do organizmu, atakuje komórki wyściełające naczynia krwionośne, powodując wyciek krwi z narządów wewnętrznych w całym organizmie, od jelit, przez nerki, po mózg. Gdy dotrze do płuc, chorzy toną we własnej krwi. Gdzie można się nim zarazić? Wirus Ebola pojawił się po raz pierwszy w 1976 r. w Zairze i Sudanie, a najnowsze badania sugerują, że pochodzi od nietoperzy owocożer-

nych. W latach 2013-2016 w Afryce Zachodniej doszło do najbardziej śmiertelnej w historii epidemii wirusa Ebola, w wyniku której zginęło ponad 11 tys. osób — wtedy najbardziej dotknęła mieszkańców Liberii i Sierra Leone.

Z kolei wirus Marburg po raz pierwszy został zidentyfikowany w 1967 r. Podobnie jak ebola — może przedostać się ze swojego naturalnego rezerwuaru (nietoperze) do naczelnych (ludzi), ale też innych zwierząt. Następnie może przenieść się na innych ludzi poprzez bezpośredni kontakt z krwią i płynami ustrojowymi. Obie choroby charakteryzują się gorączką, biegunką, wymiotami i krwawieniem, a ich śmiertelność waha się od 25 do 90%. Istnieje 5 gatunków wirusa Ebola, z których gatunek Zair spowodował najwięcej ognisk izgonów.

Wirus Marburg również endemicznie występuje w Afryce i spowodował epidemie w Ugandzie, Demokratycznej Republice Konga, Kenii i Republice Południowej Afryki. Obecnie nie ma zatwierdzonych metod leczenia ani szczepionek przeciwko wirusowi Marburg, chociaż niektóre są testowane w badaniach klinicznych. Na ebolę zatwierdzono dwie szczepionki — obie skierowane przeciwko gatunkowi Zair, oraz dwa sposoby leczenia oparte na przeciwciałach monoklonalnych (również skierowane przeciwko gatunkowi Zair).

MALARIA

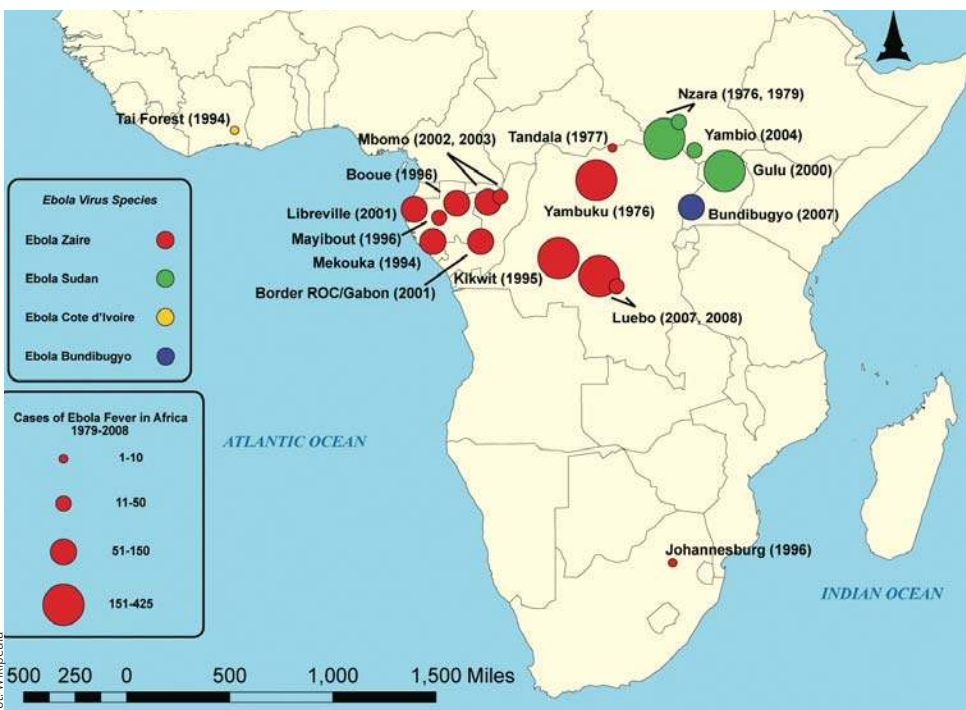
Planujesz pełne wrażenia wakacje w egzotycznym miejscu? Nie zapomnij o środku odstrasającym

owady, a i tak narażasz się na poważne ryzyko. Malaria występuje endemicznie w ponad 100 krajach na całym świecie i stanowi ogromne ryzyko dla około 40% populacji. Choroba ta może nie być tak głośna i budząca grozę jak, powiedzmy, gorączka krwotoczna lub BSE; jednak według szacunków WHO malaria powoduje co roku 300-500 milionów przypadków infekcji, z czego 1 milion kończy się śmiercią pacjenta. Aktualne statystyki pokazują, że w dowolnym roku kalendarzo-

tego choroba rozprzestrzenia się za pośrednictwem komarów przenoszących pasożyty i zakażoną krew, w związku z czym niezwykle trudno jest powstrzymać epidemię, gdy już się rozpocznie. Gdyby malaria była bardziej zjadliwa, istnieje prawdopodobieństwo, że ludzkość nie dożyłaby XXI w., gdy tylko Zachód dotarłby do Afryki i Azji. Pomimo tego i pomimo faktu, że co roku na tę chorobę umiera prawie 1 milion ludzi (prawie cała populacja Trynidadu i Tobago), społeczeństwo w dużej mierze zapomina o malarii jako okropnym zabójcy. Dlatego na wszelki wypadek pamiętajmy o zastrzykach przed wyjazdem na wakacje.

DENGA

Ten tropikalny wirus, występujący w tych samych regionach co malaria, jest spokrewniony z wirusem Zachodniego Nilu, wirusowym zapaleniem mózgu i żółtą febrą. Ma jedną zasadniczą różnicę: chociaż większość wirusów została wytopiona z obszarów metropolitalnych, gorączka

Epidemie gorączki krwotocznej Ebola w Afryce w latach 1979-2008

Oddział zakaźny szpitala w Gulu w Ugandzie podczas epidemii wirusa Ebola w 2000 r

Wysypka w przebiegu gorączki denga w ostrej fazie infekcji

wym około 10% światowej populacji będzie cierpieć na malarię — co oznacza, że choć nie charakteryzuje się ona najwyższym współczynnikiem zgonów, prawdopodobnie jest obecnie najbardziej rozpowszechnioną chorobą.

Malaria jest chorobą przenoszoną wektorowo, co oznacza, że nie przenosi się bezpośrednio z człowieka na człowieka. Zamiast

denga potrafi szybko rozprzestrzeniać się w ośrodkach miejskich, głównie za pośrednictwem komarów. Objawy gorączki denga obejmują wysoką temperaturę, wymioty i krwawą biegunkę, małą liczbę czerwonych krwinek i małą liczbę osocza — wszystko to może przyczynić się do śmierci ofiary. Nasilenie

objawów wydaje się zależeć od tego, którym z czterech typów wirusa dengi pacjent został zarażony. Jedyne wsparcie medyczne, jakie otrzymują pacjenci, ma na celu opanowanie objawów choroby, ale dostępna jest szczepionka.

Gorączka denga po raz pierwszy pojawiła się na arenie międzynarodowej w latach osiemdziesiątych XVIII w. i od razu udowodniła, jak niezwykle poważny jest to wirus, powodując trzy jednoczesne epidemie w Ameryce Północnej, Afryce i Azji. Od tego czasu globalne epidemie wirusa dengi pojawiają się zwykle co 5-6 lat, podczas których wirus mutuje, powodując zupełnie nowy poziom zmartwień wśród lekarzy.

MRSA

MRSA to skrót od angielskiego 'methicillin-resistant Staphylococcus aureus', czyli opornego na metycylinę gronkowca złocistego. W XIX w. ludzie słusznie bali się pójścia do szpitala, bynajmniej jednak nie z powodu tych wszystkich dziwnych zapachów czy chorych ludzi, ale raczej dlatego, że nie chcieli złapać żadnych nieprzyjemnych chorób. MRSA jest współczesnym odpowiednikiem duru brzuszego i cholery — dwóch chorób, które ze względu na skłonność do infekcji szybko rozprzestrzeniają się w placówkach medycznych.

Chociaż MRSA zwykle przebiega bezobjawowo, często objawia się jako małe, czerwone krostkowe zakażenia skóry

MRSA jest mutacją pospolitej bakterii gronkowca złocistego, z tą różnicą, że mutacja ta jest oporna na większość współczesnych antybiotyków, w tym na penicylinę, metycylinę i cefalosporyny. Co oznacza, że gdy już się pojawi, prawdopodobnie nie zniknie. Odkryty w 1961 r. w Wielkiej Brytanii MRSA stał się ogromnym problemem dla personelu szpitali na całym świecie. W rzeczywistości stało się to tak dużym problemem, że badanie przeprowadzone w 2007 r. przez Amerykańskie Centrum Kontroli Chorób sugeruje, że infekcje MRSA są odpowiedzialne za więcej zgonów w USA każdego roku niż AIDS — co jest dość zdumiewającą statystyką. Obecnie nie ma ostatecznych danych co do

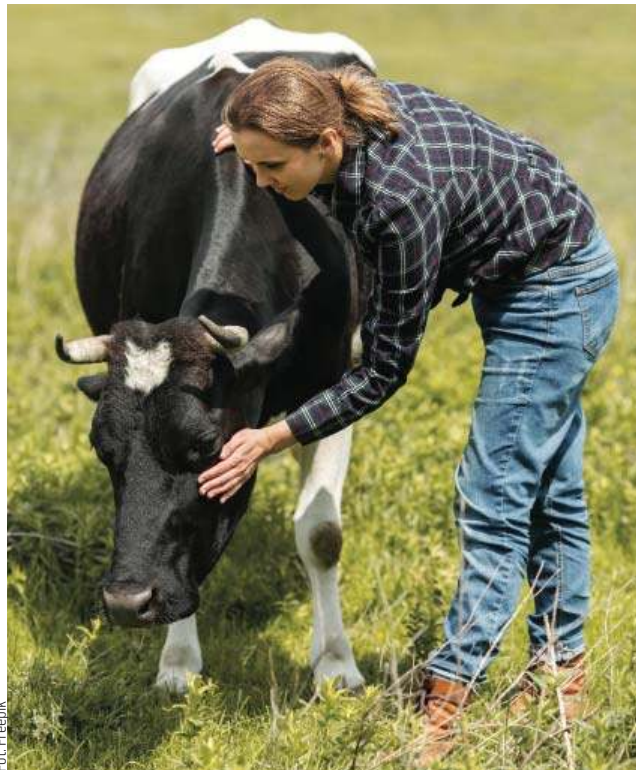
liczby osób, które zmarły z powodu zakażenia MRSA od czasu jego odkrycia, ale najnowsze dane wskazują, że współczynnik zgonów w samym tylko USA w 2005 r. wyniósł około 278 tys.

Gronkowiec złocisty najczęściej infekuje nos — można go tam mieć i nawet o tym nie wiedzieć! Jednym z jedyńskich sposobów sprawdzenia, czy dana osoba ma infekcję gronkowcem, jest pobranie wymazu z wnętrza nosa i wykonanie testów. Jeśli jednak okaże się, że pacjent ma w pełni rozwiniętą infekcję MRSA, można spodziewać się wysypki i czyraków wypełnionych ropą, które szybko rozprzestrzeniają się i powodują zapalenie płuc.

Aby wyleczyć infekcję MRSA, czyraki muszą zo-

stać nakłute i osuszone, pacjent musi zostać odizolowany i w zasadzie należy leczyć całą masą naprawdę wyrafinowanych, bardzo drogich antybiotyków, które w dodatku mogą, ale nie muszą, działać. Jednakże wykazano, że terapia larwami (dosłownie zmuszanie larw do żerowania na kolonii MRSA) zapewnia realną i tańszą opcję leczenia.

CHOROBA WŚCIEKŁYCH KRÓW

BSE

Choroba Creutzfeldta-Jakoba zasadniczo powoduje, że mózg zakażonej osoby staje się porowaty (powstają w nim wielkie dziury), a osoba zaczyna wykazywać oznaki demencji, utraty pamięci, problemów z mową, utraty równowagi, utraty kontroli motorycznej, drgań i ostatecznie śmierci. BSE to choroba występująca głównie u bydła, która zasadniczo topi mózg i rdzeń kręgowy zwierzęcia. Pochodzenie tej choroby jest wciąż nieznane; odkryto jednak, że epidemia BSE, która dotknęła większość europejskiego pogłowia bydła, była spowodowana głównie karmieniem żywych krów szczątkami martwych krów w postaci mączki mięsno-kostnej. Ta infekcja BSE następnie rozprzestrzeniła się na ludzi, którzy zjedli zakażoną wołowinę, powodując coś, co nauka nazwała nową odmianą choroby Creutzfeldta-Jakoba (lub NVCJD).

Tam, gdzie wykryto obecność NVCDJ u ludzi, śmiertelność wynosiła 100%, a ostatnio na tę chorobę zmarło 171 osób na całym świecie. Inny wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba jest dość powszechny w rdzennej populacji Papui-Nowej Gwinei, przede wszystkim w społecznościach podatnych na kanibalizm. Dowodzi to, że choroba Creutzfeldta-Jakoba łatwo się rozprzestrzenia poprzez zjadanie zakażonych

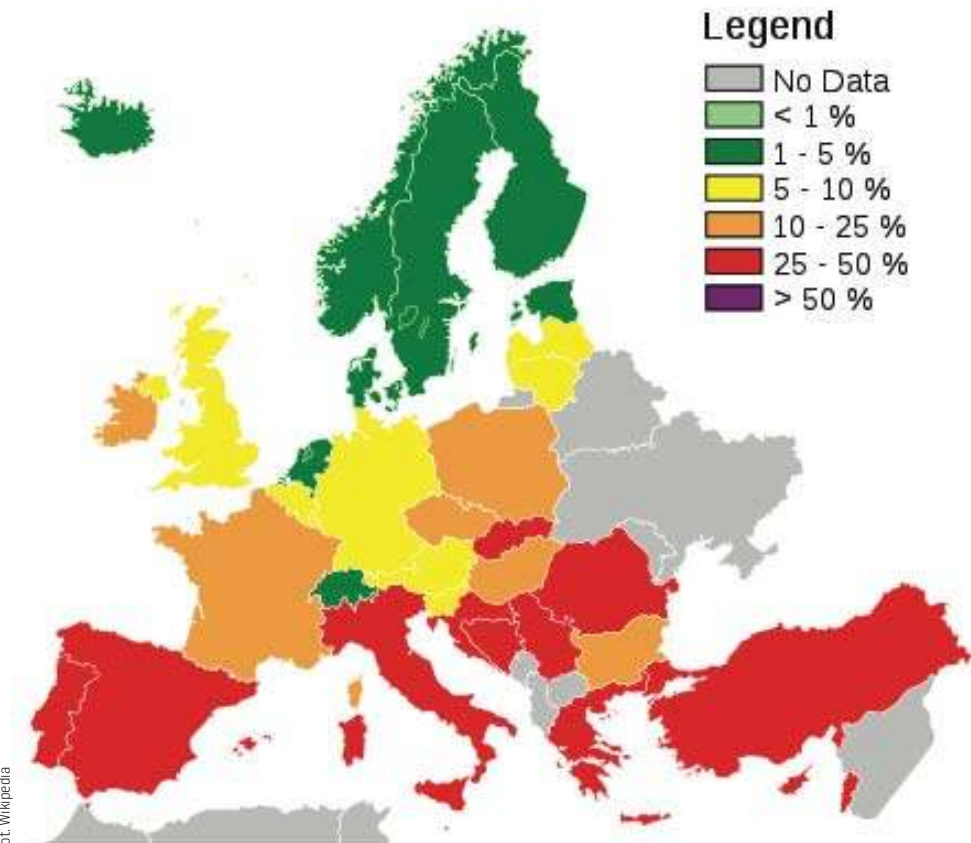
HIV/AIDS

HIV/AIDS to pandemia, która obecnie dotyka każdego mężczyznę, kobietę i dziecko na naszej planecie. AIDS, który pojawił się w połowie XX w. w Afryce Subsaharyjskiej, rozprzestrzenił się na wszystkie kraje na świecie, a dzisiejsze szacunki dotyczące infekcji wskazują, że z wirusem żyje około 33,2 miliona ludzi na całym świecie, a od 1981 r. w wyniku tej infekcji zmarło ponad 25 milionów osób — to więcej osób niż obecna populacja Malesji.

AIDS, wywołany ludzkim wirusem niedoboru odporności (HIV), rozprzestrzenił się poprzez kontakt z zakażonymi płynami ustrojowymi (krew do krwi lub przeniesienie drogą płciową). Przejęcie od HIV do AIDS może zająć do 10 lat — co stanowi jedną z największych obaw związanych z tą chorobą, ponieważ osoby zakażone wirusem mogą nie wiedzieć, że go mają, co zwiększa ryzyko rozprzestrzenienia się infekcji. Gdy choroba rozwinie się do pełnoobjawowego AIDS, bez leczenia przeciwwirusowego średnia długość życia człowieka wynosi tylko około 9 miesięcy. Najstraszniejszą rzeczą w przypadku HIV/AIDS, poza tym, że jest nieuleczalna, jest to, że sam wirus tak naprawdę nie robi nic poza atakiem i osłabieniem układu odpornościowego danej osoby. Jednak gdy układ odpornościowy zostanie osłabiony, jakkolwiek infekcja jakimkolwiek złośliwym organizmem (bakterią lub wirusem) może mieć śmiertelne skutki. Co więcej, wirus HIV wykorzystuje do rozmnażania się twój własny układ odpornościowy, inicjując rodzaj ukrytej wojny w twoim ciele do punktu, w którym białe krwinki zaczynają się atakować. Kiedy to nastąpi i gdy wirus rozwinie się w AIDS, niewiele można zrobić.

Spośród wszystkich chorób na tej liście HIV/AIDS prawdopodobnie przeraża więcej osób tylko dlatego, że stanowi realne, stale obecne zagrożenie.

Korzystałam ze materiałów WHO i Pacific Prime.

Występowanie MRSA w próbkach krwi ludzkiej w krajach, które wzięły udział w badaniu w 2017 r.

WEEKENDOWY REPERTUAR HELIOS

Centrum Handlowe Aura,
Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

Piątek, 26 stycznia

BABY BOOM, czyli Kogel Mogel 5: 15:40, 17:45, 20:00; BABY BOOM, czyli Kogel Mogel 5: 14:30, 16:45, 18:45, 21:00; KOS: 20:45; KOS: 12:30, 17:30; DWIE MINUTY DO PIEKŁA / napisy: 15:10, 19:00, 21:15; PRZESILENIE ZIMOWE / napisy: 12:10; PRZESILENIE ZIMOWE / napisy: 15:20, 19:30; BIEDNE ISTOTY / napisy: 12:40; BIEDNE ISTOTY / napisy: 16:30, 20:15; EKIPA Z DŻUNGLI. Misja ratunkowa / familijny / od 4 lat / dubbing: 10:20; PIES I ROBOT / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:10; PIES I ROBOT / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:00; CHŁOPIEC I CZAPLA / napisy: 11:45, 19:15; AKADEMIA PANA KLEKSA / familijny / od 7 lat: 15:00, 18:00; AKADEMIA PANA KLEKSA / familijny / od 7 lat: 10:30, 13:15, 16:00; WYFRUNIĘCI / familijny / b.o. / dubbing: 10:00; WYFRUNIĘCI / familijny / b.o. / dubbing: 14:20, 17:00; FUKS 2: 18:15; PSZCZELARZ / napisy: 20:30; PIEP*ZYĆ MICKIEWICZA: 13:00; WYSPA PUFFINÓW. Nowi przyjaciele / familijny / b.o. / dubbing: 10:30, 12:30

Sobota, 27 stycznia

BABY BOOM, czyli Kogel Mogel 5: 15:40, 17:45, 20:00; BABY BOOM, czyli Kogel Mogel 5: 10:10, 12:20, 14:30, 16:45, 18:45, 21:00; KOS: 20:45; KOS: 12:30, 17:30; DWIE MINUTY DO PIEKŁA / napisy: 15:10, 19:00, 21:15; PRZESILENIE ZIMOWE / napisy: 12:10; PRZESILENIE ZIMOWE

/ napisy: 15:20, 19:30; BIEDNE ISTOTY / napisy: 12:40; BIEDNE ISTOTY / napisy: 16:30, 20:15; EKIPA Z DŻUNGLI. Misja ratunkowa / familijny / od 4 lat / dubbing: 10:20, 14:45; PIES I ROBOT / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:40; CHŁOPIEC I CZAPLA / napisy: 12:00, 19:15; AKADEMIA PANA KLEKSA / familijny / od 7 lat: 15:00, 18:00; AKADEMIA PANA KLEKSA / familijny / od 7 lat: 13:15; WYFRUNIĘCI / familijny / b.o. / dubbing: 10:30; WYFRUNIĘCI / familijny / b.o. / dubbing: 11:45, 17:00; FUKS 2: 13:00, 18:15; PSZCZELARZ / napisy: 20:30; PIEP*ZYĆ MICKIEWICZA: 14:00; WYSPA PUFFINÓW. Nowi przyjaciele / familijny / b.o. / dubbing: 10:00

Niedziela, 28 stycznia

BABY BOOM, czyli Kogel Mogel 5: 15:40, 17:45, 20:00; BABY BOOM, czyli Kogel Mogel 5: 12:20, 14:30, 16:45, 18:45, 21:00; KOS: 20:45; KOS: 12:30, 17:30; DWIE MINUTY DO PIEKŁA / napisy: 15:10, 19:00, 21:15; PRZESILENIE ZIMOWE / napisy: 12:10; PRZESILENIE ZIMOWE / napisy: 15:20, 19:30; BIEDNE ISTOTY / napisy: 12:40; BIEDNE ISTOTY / napisy: 16:30, 20:15; EKIPA Z DŻUNGLI. Misja ratunkowa / familijny / od 4 lat / dubbing: 10:10, 14:45; PIES I ROBOT / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:40; CHŁOPIEC I CZAPLA / napisy: 12:00, 19:15; AKADEMIA PANA KLEKSA / familijny / od 7 lat: 15:00, 18:00; AKADEMIA PANA KLEKSA / familijny / od 7 lat: 10:30, 13:15, 16:00; WYFRUNIĘCI / familijny / b.o. / dubbing: 10:20; WYFRUNIĘCI / familijny / b.o. / dubbing: 11:45, 17:00; FUKS 2: 13:00, 18:15; PSZCZELARZ / napisy: 20:30; PIEP*ZYĆ MICKIEWICZA: 14:00; WYSPA PUFFINÓW. Nowi przyjaciele / familijny / b.o. / dubbing: 10:00

WEEKENDOWY REPERTUAR KINA AWANGARDA W OLSZTYNIE

Piątek, 26 stycznia

Wandea. Zwycięstwo albo śmierć - prod. Francja: godz. 17.45; Będzie lepiej - prod. Francja: godz. 17.45; Kos - prod. Polska: godz. 18.00; Biedne istoty - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 19.45; Przesilenie zimowe - prod. USA: godz. 19.45; Obsesja - prod. USA: godz. 20.00 sala klubowa

Sobota, 27 stycznia

Wandea. Zwycięstwo albo śmierć - prod. Francja: godz. 15.15; Przesilenie zimowe - prod. USA: godz. 15.30; Dream Scenarij - prod. USA: godz. 15.45; Biedne istoty - prod. USA, Wielka Brytania: godz.

17.15; Będzie lepiej - prod. Francja: godz. 17.45; Kos - prod. Polska: godz. 18.00; La Chimera - prod. Włochy, Francja: godz. 19.45; Przesilenie zimowe - prod. USA: godz. 19.45; Biedne istoty - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 19.45

Niedziela, 28 stycznia

Wandea. Zwycięstwo albo śmierć - prod. Francja: godz. 15.15; Przesilenie zimowe - prod. USA: godz. 15.30; Kos - prod. Polska: godz. 15.30; Biedne istoty - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 17.15; Będzie lepiej - prod. Francja: godz. 17.45; Bracia ze stali - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 17.45; La Chimera - prod. Włochy, Francja: godz. 19.45; Przesilenie zimowe - prod. USA: godz. 19.45; Biedne istoty - prod. USA, Wielka Brytania: godz. 19.45

26 STYCZNIA

Koncert symfoniczny Olsztyn

Wystąpią:
— Anna Sułkowska-Migoń – dyrygentka
— Roksana Kwaśnikowska – skrzypce
— Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej
— Witold Paprocki – prowadzenie koncertu
— Wprowadzenie do koncertu godz. 18.00, sala kameralna filharmonii – Witold Paprocki
Program:
— Felix Mendelssohn-Bartholdy – Uwertura koncertowa h-moll, opus 26 Hebrydy
— Karol Szymanowski – II Koncert Skrzypcowy op. 61
— Antonin Dvorák – VIII Symfonia G-dur op. 88
Godz. 19.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska, ul. Głowackiego 1

26 STYCZNIA

Wernisaż wystawy Agaty Katuszonek Olsztyn

Wernisaż wystawy Agaty Katuszonek pt. „Z mojej teczki”
Wystawa będzie czynna do 8 lutego 2024 roku.
Godz. 17.30, Galeria Stary Ratusz WBP, ul. Stare Miasto 33.

26 STYCZNIA

Blżej Nauki - Kosmogonia: astronomia dźwięku

Olsztyn

Tematem spotkania będą związki astronomii z muzyką, na przykładzie genialnego dzieła Krzysztofa Pendereckiego „Kosmogonia”. Harmonie sfer i dźwięków potęgują odczucia, jakie pojawiają się, gdy sięgamy po tajemnice Wszechświata, ale dlaczego właściwie tak się dzieje? Chór, soliści i orkiestra oddają z pomocą dźwięków symbolikę, piękno i skrajne emocje. Astronomowie w planetarium robią to odtwarzając wygląd nieba, tak jakby wszystko co najlepsze, było zapisane gdzieś na początku, w kodzie samego Wszechświata.
Godz. 18.00, Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne, al. Piłsudskiego 38.

26 STYCZNIA

Warmia i Mazury. Ballada o miłości Olsztyn

Marta Miłoszewska, rodowita Olsztynianka, powraca do swojego kraju lat dziecińczych, sięga do rodzinnych korzeni, by przenieść na scenę wysoko ocenianą reporterską książkę Beaty Szady „Wieczny początek. Warmia i Mazury”. Jak podkreśla reżyserka, „Warmia i Mazury. Ballada o miłości” to spektakl, jakiego jeszcze nie obejrzała, a za jakim tęskniła. Z książki Szady wzięła pełne czułości spojrzenie na społeczność Warmii i Mazur, jednak dalekie od cukierkowej laurki. Za autorką śledzi postawy bohaterów, ich walkę, by w nowym świecie i nieznanych warunkach znaleźć dla siebie miejsce. Bywało przecież i tak, że nowi mieszkańcy wprowadzali się do domów, gdzie w talerzach parowała jeszcze gorąca zupa, przygotowana przez wysiedlanych.
Godz. 19.00, Teatr im. Stefana Jaracza (Scena kameralna), ul. 1 Maja 4b.

27 STYCZNIA

Karnawałowa Gala Operetkowo-Musicalowa „Karnawał w Wiedniu”

Olsztyn

Na scenie wystąpią artyści biorący udział w największych polskich i światowych projektach. Reprezentują najwyższy poziom i sztukę. Bawią i wzruszają publiczność opowiadając historie pisane muzyką. Zapraszamy na ucztę dla duszy przy akompaniamencie wspaniałej orkiestry pod batutą znakomitego dyrygenta. Zabrzmia klasyczne walce Straussa, a także inne znane melodie klasyków zachodnioeuropejskich, polskich i ukraińskich. Druga część koncertu zachwyci Państwa różnymi współczesnymi przebojami - od lat siedemdziesiątych do współczesności. Tego wieczoru zaśpiewają dla Was najlepsi soliści. Balet w olniewających kreacjach przeniesie Państwa do magicznego świata muzyki i tańca.

18.00, Auditorium Maximum Olsztyn, al. Wojska Polskiego 13.

27 STYCZNIA

Inscenizacja ataku wojsk krzyżackich na Olsztyn w 1521 roku

Olsztyn

Inscenizacja ataku wojsk krzyżackich na Olsztyn w 1521 r. i premiera gry „Mikołaj Kopernik w Olsztynie”
W programie:
— 11.00 – rozpoczęcie inscenizacji - uroczyste odpalenie hakownic
— 11.05 – inscenizacja z udziałem kilkudziesięciu uczestników, z oprawą muzyczną i tekstem opisującym zjednoczonym streamingiem wydarzeń na platformie YouTube
— 11.50 – zakończenie inscenizacji i przejście zaproszonych gości oraz dziennikarzy do refektarza olsztyńskiego zamku
— 12.00 - uroczystości związane z premierą gry, aplikacji i filmu o działalności Mikołaja Kopernika w Olsztynie:
— prezentacja projektu i premiera filmu - Piotra Zuchowskiego Dyrektor Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie
— pokaz możliwości aplikacji - Sebastian Mierzyński
— prezentacja gry komputerowej o Mikołaju Koperniku w Olsztynie - przedstawiciel firmy Chronospace
— wystąpienia Marcina Kuchcińskiego Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego i zaproszonych gości.
Godz. 11.00, Zamek Kapituły Warmińskiej, ul. Zamkowa 2.

27 STYCZNIA

Mali odkrywcy sztuki

Olsztyn

Czy w galerii mieszkają zwierzęta?
Skrzydlate, łaciate, w kropki lub w paski. W muzeach i galeriach możemy spotkać wiele ciekawych zwierząt: zarówno te dzikie, jak i leśne, duże i małe – zobaczymy wielbłąda, ale i mrówki; jedne wyglądają jak prawdziwe, inne znane są nam tylko z bajek, ale są też takie, które wymyśliли artyści, dlatego na warsztatach udamy

się w niezwykłą podróż do świata zwierząt, dowiemy się, jakie z nich artyści ukryli na obrazach, a także poznamy takie, których może jeszcze nigdy nie widzieliśmy. Podczas warsztatów stworzymy też własne zwierzątka, czy już macie pomysł jakie?
Godz. 11.30, BWA Galeria Sztuki, al. Piłsudskiego 38.

27 STYCZNIA

Mistrzostwa Polski w szabli

Olsztyn
W programie:
— 11:45 - otwarcie mistrzostw
— 12:00 - rozpoczęcie walk grupowych turnieju indywidualnego
— ok. 16:30 - ćwierćfinały
— ok. 17:00 - półfinały
— ok. 17:30 - finały
— dekoracja zwycięzców
Godz. 11.45, Warmińsko-Mazurskie Centrum Sermierki i Kultury Fizycznej, ul. Olecka 3.

27 STYCZNIA

Spektakl „Petarda” Teatru Kamienica

Olsztyn
„Petarda” to przeżabawna farsa w reżyserii mistrza gatunku Jerzego Bończaka, która rozbawi Was do łez i dobitnie pokaże, że nie ma takiej trudnej sytuacji, z której przy odrobinie sprytu nie dałoby się wybrnąć!
Uroczy domek w górach, szampan, truskawki, piękna kobieta obok- czyż można lepiej przywitać Nowy Rok? Roman, biznesman i play-boy miał wszystko idealnie zaplanowane, ale namiętą schadzke z ponętą, choć niezbyt rozgarniętą Sandrusią przerywa mu lawina nieoczekiwanych zdarzeń i kłopotliwych gości. Zaczyna się od pary przypadkowych włamywaczy, sprytniej i rezolutnej Malwinki oraz przebiegłego kombinatora Zbysia, a kończy na wizycie bardzo wkurzonej i religijnej żony, szukającej dowodów na zdradę męża z pomocą adwokata, detektywa i fotografa amatora w jednym, Alfreda Pszczółki. Kiedy cała ta grupka znajdzie się pod jednym dachem zacznie się niezłe zamieszanie, pełne humoru i dynamicznych zwrotów akcji. Nie zabraknie nawet arabskiego szejka i syren znad Bałtyku.
Godz. 16.00, Aula Widowiskowo-Konferencyjna im. Anny Wasilewskiej, ul. Kościńskiego 11.

28 STYCZNIA

Czytawisko: Jak to jest z tą sztuką vol. 3

Olsztyn
Spotkanie z książką Łukasza Gorczycy Bałwan w lodówce oraz warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku 8-12 lat.
Godz. 15.00, Galeria Dobro, ul. Stare Miasto 24/25.

28 STYCZNIA

Jazz w Filharmonii - Filip Wojciechowski Quartet „View”

Olsztyn
Filip Wojciechowski jest jednym z niewielu pianistów, którzy w swojej karierze łączą jazz i muzykę klasyczną. Jest absolwentem Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie fortepianu prof. Bronisławy Kawalla.

Swoje pierwsze znaczące sukcesy odnosił w zespole Central Heating Trio z, którym zdobył wiele nagród na konkursach jazzowych w kraju i za granicą m.in. I miejsce na festiwalu Jazz Juniors w Krakowie, Klucz Do Kariery podczas Pomorskiej Jesieni Jazzowej.
Godz. 18.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego, ul. Głowackiego 1.

31 STYCZNIA

Promocja książki „Zagrody chłopskie i kościoły drewniane w Prusach Wschodnich”

Olsztyn
Dyrektor Muzeum Budownictwa Ludowego - Parku Etnograficznego w Olsztynku zaprasza na promocję książki Richarda Dethlefsena „Zagrody chłopskie i kościoły drewniane w Prusach Wschodnich”. Prelekcje wygłoszą: Ewa Wrochna, Iwona Liżewska i Bogdan Radzicki.
Godz. 17.00, Stary Ratusz WBP, Stare Miasto 33.

31 STYCZNIA

Środa dla seniora w BWA

Olsztyn
To propozycja dedykowana dla osób starszych, które chcą poszerzyć swoją wiedzę z zakresu kultury i sztuki. Program spotkań obejmuje tematyczne prelekcje pogłębione dyskusją z uczestnikami.
Pierwsze spotkanie w nowym roku to powrót do tematów związanych z architekturą. Tym razem skupimy się na historii bloków, które są stałym elementem naszego krajobrazu, mieszka w nich wiele Polek i Polaków, ale czy wiemy skąd się właściwie wzięły, jakie idee stały za ich powstaniem i co nam dziś zostało z tych pierwotnych założeń? I choć bloki obrosły w wiele legend, to są nieodłącznym elementem naszego otoczenia, warto coś o nich wiedzieć, a nawet docenić – ich historia wcale nie jest taka oczywista, a podczas spotkania postaramy się odczarować ich nadszarpnięty wizerunek!
Godz. 17.30, BWA Galeria Sztuki, Al. Piłsudskiego 38.

1 LUTEGO

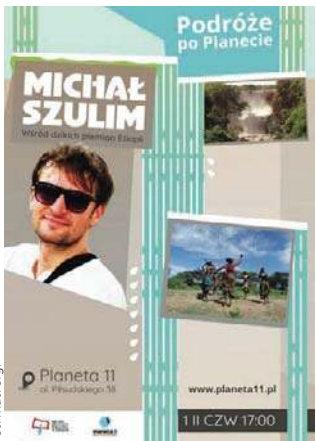
Forever Young

Olsztyn
„Wiecznie młody... Chcę być wiecznie młody” – głoszą słowa refrenu piosenki „Forever Young”, wielkiego przeboju lat 80 grupy Alphaville. I to jest właśnie jeden ze sposobów na zachowanie młodości: zanurzyć się w świat muzyki, gdy dzisiejsi dojrzały słuchacze byli zaledwie nastolatkami. To świat hitów śpiewających aktorów – od urodzonego sto lat temu Franka Sinatry do Justina Timberlake’a, rówieśnika obecnych czterdziestolatków.
Godz. 19.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego, ul. Głowackiego 1.

1 LUTEGO

Podróże po Planecie | Michał Szulim: Wśród dzikich plemion Etiopii

Olsztyn
To tutaj znajduje się pewna niezwykła pustynia z lawy, będąca najgorętszym miejscem na ziemi. Stąd także wywodzi się kawa, którą pija się... z solą i masłem!
Podczas spotkania poznamy również z bliska najbardziej dzikie plemiona świata i będziemy świadkami ceremonii pasowania chłopca na mężczyznę. Posłuchamy też o plemieniu, w którym do dzisiaj wykonuje się szokujące zabiegi inicjacyjne dziewcząt.. Dowiemy się także

jak smakuje sfermentowany naleśnik i poznamy historię najstarszego człowieka na ziemi.
Po spotkaniu będzie możliwość kupna książek z autografami autora.
Godz. 17.00, Biblioteka Multimedialna Planeta 11, Al. Piłsudskiego 38.

2 LUTEGO

Faust - Godslut 2024

Olsztyn
Od 25 lat Faust serwuje brutalny jednak nie pozbawiony melodii death / thrash metal z elementami black metalu i delikatnie inkrustowany elementami autentycznej muzyki etnicznej. Polskie, zaangażowane teksty wyśpiewywane przez wokalistę i tworzony przez muzykę klimat. Zespół posiada swój unikalny i niepodrabialny styl. Dziennikarze muzyczni jego korzenie widzą w tym, co znamy z najbrutalniejszych dokonań Testament czy sterego wcielenia KAT.
Godz. Scena Zgrzyt, ul. Nowowiejskiego 15.

3 LUTEGO

XIII Rejza na zamek w Nidzicy

Nidzica
W programie:
— 13:00 - otwarcie turnieju
— 13:15 - turniej bojowy 1/1 (miecz i tarcza)
— 13:30 - turniej łuczniczy
— 14:00 - wielobój rycerski
— 15:00 - turniej walk 2/2 (bohurt punktowy)
— 16:00 - zakończenie turnieju (wręczenie nagród)
Godz. 13.00, Zamek w Nidzicy, ul. Zamkowa 2.

4 LUTEGO

XIII Rejza na Pola Grunwaldu

Stębark
W programie:
— 9:30-17:30 - możliwość zwiedzania muzeum z przewodnikiem w ulgowych cenach
— 11:00 - pokazy walk rycerskich (sala rycerska)
— 11:15-14:00 - oprowadzanki konne nauka strzelania z łuku
— 12:00 - turniej miecza sportowego dla dzieci
— 14:00 - opowieści historyczne o tajemnicach Grunwaldu
— 14:30 - ognisko
Godz. 9.30, Muzeum Bitwy pod Grunwaldem, Stębark 70a.

7 LUTEGO

Hard Times

Olsztyn
Hard Times to trzech muzycznych gentlemanów z Krakowa grających trochę folku, trochę bluesa, czasem na smutno o miłości, a czasem na wesoło o urokach życia. Grają piękne, pozbawione niepotrzebnej egzaltacji piosenki, pełne szorstkiej, męskiej liryki, ściskające za gardło lub porywające do tańca. Nikt wcześniej z taką lekkością nie mieszał gospel z flamenco, ani bluesa z krakowską balladą.
Godz. 19.00, Galeria Sowa, ul. Zamkowa 2.

STYCZEŃ 2024

NASZ

DOM

PARTNER WYDANIA

 investor
nieruchomości

PIOTR PŁOSKI

POŚREDNICY PODSUMOWUJĄ ROK

czytaj na str. 2

PRZYSZŁOŚĆ OLSZTYNA: CZY WARTO SIĘ NIEPOKOIĆ W 2024?

STR. 3

MAPA BIUR NIERUCHOMOŚCI

STR. 8-9

JAKIE NAS CZEKAJĄ CENY MIESZKAŃ W REGIONIE?

STR. 10-11

Na zdjęciu Piotr Płoski, dyrektor biura
„Investor Nieruchomości” w Olsztynie

str. 3

W OLSZTYNIE REKORDOWE PODWYŻKI CEN MIESZKAŃ

W 2023 ROKU WZROST CEN NIERUCHOMOŚCI NIE OMINAŁ ŻADNEGO MIASTA. W GRUDNIU UBIEGŁEGO ROKU ZA M KW. NOWEGO M W OLSZTYNIE NALEŻAŁO ZAPŁAĆ ŚREDNIO 12 471 ZŁ. ROK DO ROKU TO WZROST O 24%. CO JESZCZE WARTO WIEDZIEĆ O LOKALNYM RYNKU NIERUCHOMOŚCI?

Fot. Zbigniew Wozniak

Ceny mieszkań w Olsztynie

Z danych BIG DATA RynekPierwotny.pl wynika, że rok do roku ceny mieszkań w stolicy województwa warmińsko-mazurskiego wzrosły o 24%. W grudniu 2022 roku m kw. takiego lokum kosztował średnio 10 025 zł, czyli niemal 2,5 tys. zł mniej niż aktualnie.

Jaka jest przyczyna tak wysokich podwyżek? Średnia cena za mkw. mieszkania podnosi się, gdy ma miejsce wyprzedaż najtańszych

lokali, a ceny tych wprowadzanych na rynek są coraz wyższe. Za M płacimy więcej także dlatego, że rosną koszty budowy. Nie bez znaczenia jest również malejąca baza gruntów i ogromny popyt na nieruchomości (zwłaszcza w drugiej połowie ubiegłego roku).

W Olsztynie najdroższe są małe mieszkania. W grudniu 2023 roku za m kw. kawalerki płaciliśmy średnio 13 460 zł. Z kolei cena m kw. dwupokojowego mieszkania wynosiła 14 461 zł. Czyli dużo powy-

żej średniej. Ta dysproporcja wynika z faktu, iż małe mieszkania mają niższą cenę jednostkową, a to zachęca deweloperów do windowania ceny za m kw.

Oferta deweloperów coraz mniejsza

Wg danych BIG DATA RynekPierwotny.pl w grudniu ubiegłego roku w ofercie olsztyńskich deweloperów znajdowały się 433 mieszkania. To o 58% mniej niż w grudniu 2022 roku. Jak natomiast kształtuje się średnia powierzchnia

nieruchomości dostępnych w Olsztynie? W ostatnim miesiącu ubiegłego roku średnia powierzchnia mieszkania prezentowanego w ofercie deweloperów wynosiła 54,91 m kw.

Co dalej z cenami mieszkań?

— Aby średnia cena metra kwadratowego mieszkań na rynku pierwotnym przestała rosnąć, deweloperzy musieliby radykalnie zwiększyć podaż mieszkań — mówi Marek Wielgo, ekspert portalu RynekPierwotny.pl.

Czy tak się stanie w 2024 roku? Odpowiedź na to pytanie może okazać się forma rządowej pomocy w zakupie pierwszego mieszkania i to czy deweloperzy uwierzą w trwałość wzrostu popytu.

Zawieszony od stycznia 2024 r. program "Bezpieczny Kredyt 2%" ma być zastąpiony w lipcu nowym. Zdaniem ekspertów najprawdopodobniej wpłynie on na zwiększenie popytu. Ale czy również na podaż? — Deweloperzy dysponują zapasem mieszkań, na które uzyskali w poprzed-

nich latach pozwolenia na budowę, ale jeszcze jej nie zaczęli. Takie inwestycje można zaś rozpocząć w stosunkowo krótkim czasie — ocenia Marek Wielgo. I dodaje, że optymizmem mogą napawać wyniki podażowe z czwartego kwartału.

W ostatnich miesiącach ubiegłego roku deweloperzy włączyli wyższy bieg. Na siedmiu rynkach nowa podaż wzrosła aż o 78% w porównaniu z trzecim kwartałem.

Mat.pras

PRZYSZŁOŚĆ OLSZTYNA: Czy warto się niepokoić w 2024?

Co się działo na rynku nieruchomości w 2023 roku

Z rynkiem nieruchomości związany jestem od wielu lat, jako samorządowiec, były wójt Purdy, urbanista i dyrektor olsztyńskiego oddziału biura Investor Nieruchomości. Wszelkie aspekty prawne związane z nieruchomościami i wszelkie zawile historie po takim czasie nie są mi straszne. Uwielbiam pomagać w trudnych sprawach związanych z darowiznami, sprawami spadkowymi, przekształceniami gruntów czy w obliczu długów związanych z nieruchomością. Sytuacja na rynku jednak wciąż często mnie zaskakuje. Miniony rok był dla nas wszystkich właśnie rokiem niespodzianek. Szczególnie jeśli mamy na myśli rynek mieszkaniowy, który jest wrażliwy na sytuację gospodarczą. Chcąc nie chcąc, zakładaliśmy stagnację. Wysokie stopy procentowe i rygorystyczne warunki kredytowania, połączone z niewielkim wzrostem dochodów, zgodnie z logiką miały spowodować drastyczne ograniczenie popytu mieszkaniowego, sięgając poziomów nieosiągniętych od czasu globalnego kryzysu finansowego w 2008 roku. Wielu deweloperów, przewidując spowolnienie, zdecydowało się na wstrzymanie swoich inwestycji, minimalizując liczbę nowych mieszkań wprowadzanych na rynek. Nasze prognozy zderzyły się jednak z rzeczywistością już na początku 2023 roku. Pierwszym sygnałem było zauważalne zainteresowanie mieszkaniami na rynku pierwotnym przez potencjalnych beneficjentów programu dopłat do kredytów Bezpieczny Kredyt 2%, który został ogłoszony przez rząd w grudniu 2022 roku. Decyzja Komisji Nadzoru Finansowego łagodząca warunki udzielania kredytów zwiększyła zdolność kredytową i otworzyła drzwi do zakupu mieszkania wielu osobom.

Wpływ Bezpiecznego Kredytu 2%

W momencie wprowadzenia programu dopłat w połowie roku, banki załapała fala wniosków. Liczba udzielonych kredytów mieszkaniowych z rządowym wsparciem przekroczyła podobno 60 tysięcy do końca 2023 roku. W międzyczasie, tuż przed wyborami, Narodowy Bank Polski wręcz zaskakująco obniżył stopy procentowe, co jeszcze bardziej napędziło popyt kredytowy. Wobec słabej sprzedaży pod koniec 2022 i na początku 2023 roku większość chciała wykorzystać swoje pięć minut – zarówno sprzedający jak i beneficjenci programu. Co z tego wynikało? Ceny nieruchomości wzrastały z dnia na dzień, mieszkania w mniej pożądanym lokalizacjach zaczęły osiągać ceny transakcyjne takie, jak dotychczas te w topowych lokalizacjach. Dostępność mieszkań malała, a liczba potencjalnych kupujących rosła.

Spontaniczność decyzji

Gdy wymienialiśmy się w biurze spostrzeżeniami na temat sytuacji na rynku, często zwracaliśmy uwagę na temat spontaniczności decyzji o chęci nabycia mieszkania. Nierzadko mieliśmy do czynienia z osobami, które zgłaszały się do nas, poszukując nieruchomości, a decyzję o tym, że to czas na zakup własnego lokum, podejmowały z dnia na dzień. „Nigdy nie wiadomo, ile to potrwa i na ile wystarczy” – to zdanie pojawiało się nagminnie, zarówno w czasie rozmów z klientami, jak i z osobami z branży. Szczególnie zauważalne było poruszenie wśród ludzi młodych, często u progu dorosłości, które jeszcze kilka miesięcy wcześniej nie miałyby szans na pozytywną decyzję kredytową.

Kredyt nie tylko dla Polaków

Wybuch wojny na Ukrainie miał wpływ na wiele dziedzin życia nie tylko jej obywateli, ale także

Pośrednicy Investor Nieruchomości Oddział w Olsztynie: od lewej Robert Lipiński, Wiktoria Głodkowska, Piotr Płoski, Ewelina Bandzul, Jacek Kwiatkowski

Polaków. O ile w 2022 roku szczególnie zauważalne zmiany nastąpiły na polskim rynku najmu, o tyle w 2023, obserwowaliśmy poruszenie na rynku sprzedaży. Biorąc pod uwagę, ilu klientów pochodzących z Ukrainy obsługiwaliśmy i obsługujemy, mamy wrażenie, że niekończący się konflikt w granicach własnego kraju i towarzyszące temu życie na walizkach wywołały u wielu chęć nabycia czegoś swojego, a więc miejsca, w którym mogliby czuć się bezpiecznie, a jednocześnie do którego zdążyli już się przyzwyczaić. Co ciekawe, nierzadko zakup ten finalizowany był przy pomocy Bezpiecznego Kredytu 2%. Prawdopodobnie wydaje się więc założenie, że tendencja do zakupu nieruchomości przez Ukraińców w 2024 roku przy pomocy kredytów, bądź własnych źródeł finansowania będzie wzrostowa.

Jaki jest olsztyński rynek nieruchomości

Interesujący. To pierwsze, co przychodzi na myśl, analizując nasze okolice. Nie da się ukryć, że zarówno rynek najmu, jak i rynek sprzedaży prezentuje ceny, których do tej pory nie obserwowaliśmy przy jednoczesnym niewielkim wzroście wynagrodzeń. Mimo to coraz częściej w Olsztynie pojawiają się inwestorzy z większych miast, takich jak Warszawa, Gdańsk czy Poznań, szukając mieszkań do zakupu. Czym jest to spowodowane? Olsztyn pomimo wzrostów cen sprzedaży wciąż ma relatywnie niskie ceny. Znacząco za to wzrastają koszty najmu, stając się często porównywalnymi do tych występujących w innych miastach (szczególnie miastach akademickich). Oznacza to zdecydowanie wyższą stopę zwrotu. Można uznać, że inwestycje w Olsztynie po prostu się opłacają.

Co przyniesie rok 2024

Pouczeni doświadczeniem prognozy formułujemy z ostrożnością. Musimy pamiętać, że ubiegły rok był rokiem wyborów, a co za tym idzie – obietnic wyborczych. Deklarowano praktycznie wszystko: od budowy tysięcy mieszkań przez samorządy po dopłaty dla najemców i kredyty z oprocentowaniem 0%. Ostateczne kształtowanie się tych planów zależeć będzie od tego, jak nowa władza zinterpretuje swoje obowiązki, a to pozostanie zagadką przez kolejne miesiące. Pamiętajmy, że w tym roku również

czekający nas wybory samorządowe i do Parlamentu Europejskiego, co oznacza nowe obietnice i niekontrolowane zmiany. Informacje posiadane na tę chwilę, między innymi wstępne założenia nowego programu kredytowego, to za mało, aby móc na ich podstawie przewidywać, jak będzie wyglądać nadchodzący rok w nieruchomościach, dlatego możemy ewentualnie skupić się na posiadanych informacjach. Zakłada się, że w 2024 roku liczba oddanych do użytku nowych mieszkań będzie najniższa od wielu lat. Jednocześnie wprowadzane programy rządowe, rosnące ceny najmu oraz – jak choćby w przypadku uchodźców z Ukrainy – przywiązanie do miejsca zamieszkania wywołują chęć posiadania czegoś na własność. Możemy więc spodziewać się rosnącego popytu przy jednoczesnym spadku podaży. Czy więc ceny nieruchomości spadną? Z ekonomicznego punktu widzenia spaść nie powinny. Wręcz przeciwnie, na chłopski rozum powinny wzrosnąć. Rynek nieruchomości jednak nieraz już zaskoczył i może tym razem zaskoczy ponownie.

Piotr Płoski

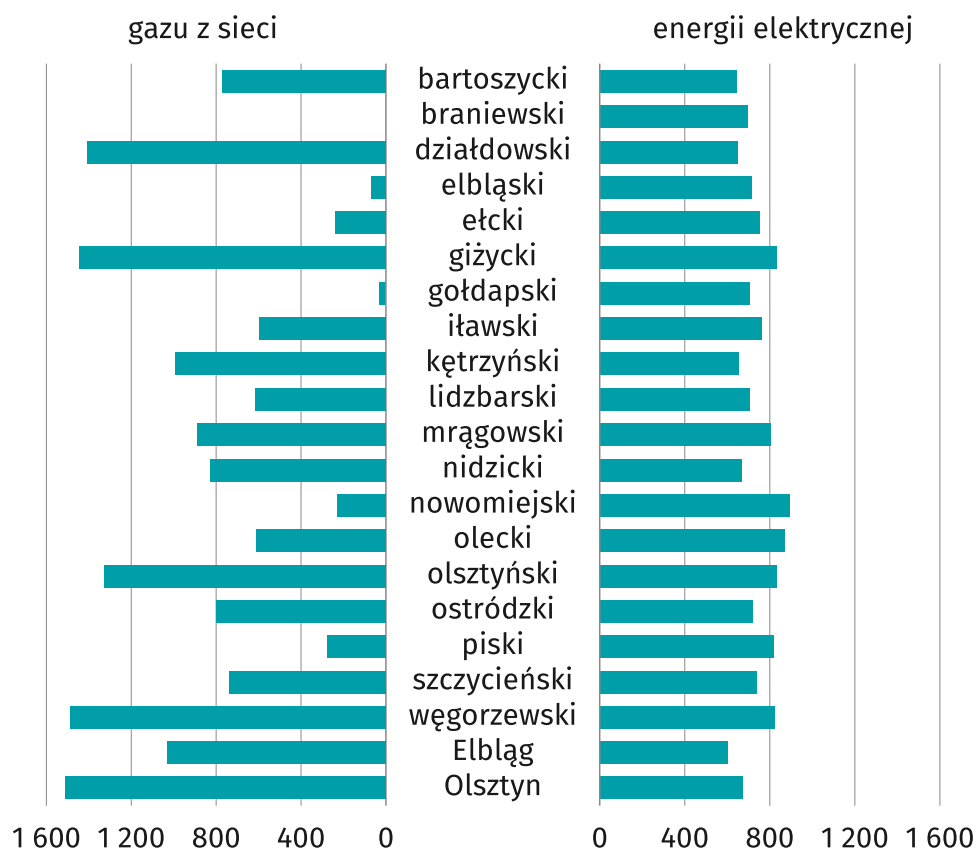
urbanista, pośrednik w obrocie nieruchomościami,
dyrektor olsztyńskiego oddziału
Investora Nieruchomości

 investor
nieruchomości

Piotr Płoski
nr tel. 696 402 623
mail: piotr.ploski@wp.pl
Investor Nieruchomości
Oddział w Olsztynie
aleja Warszawska 71B/2
10-083 Olsztyn

Zużycie gazu z sieci i energii elektrycznej w gospodarstwach domowych województwa warmińsko-mazurskiego w 2022 r.

Zużycie w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca (w kWh)

Zużycie gazu sieciowego w województwie w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 864,7 kWh i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyło się o 4,8%.

Najwięcej gazu zużył przeciętnie mieszkaniec Olsztyna i powiatu węgorzewskiego, natomiast najmniej – gołdapskiego i elbląskiego. Z sieci gazowej korzystało 43,3% mieszkańców województwa.

Mieszkaniec województwa w ciągu roku zużył średnio 730,7 kWh energii elektrycznej (w kraju 794,7 kWh).

Najwięcej zużył jej przeciętnie mieszkaniec powiatu nowomiejskiego i oleckiego, natomiast najmniej – Elbląga i powiatu bartoszyckiego.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

REKLAMA

Maciej Cydzik, właściciel GOOD LIFE ESTATES przedstawia wstępne założenia nowego programu kredytowego

Nasza wiedza na temat nowego programu rządowego, który ma wejść w życie jeszcze w tym roku, jest na razie okrojona. Udało nam się jednak ustalić kilka założeń.

ZMIANA W STOSUNKU DO BK 2%: kredyt mogą zaciągnąć pary bez związku formalnego również tej samej płci.

Maksymalna wysokość preferencyjnego kredytu w ramach programu:

- dla 1-osobowego gospodarstwa domowego 200 tys. zł,
- dla 2-osobowego 400 tys. zł,
- dla 3-osobowego 450 tys. zł,
- dla 4-osobowego 500 tys. zł,
- dla 5-osobowego 600 tys. zł.

CO TO OZNACZA?

Nie oznacza to maksymalnej ceny nieruchomości, ani maksymalnej ceny kredytu, jaki można wziąć. Podane przez ministerstwo kwoty to wysokość kredytu preferencyjnego, a powyżej tych kwot kredyt jest liczony na rynkowych zasadach lub można kwotę uzupełnić wkładem własnym w dowolnej wielkości.

BĘDZIE LIMIT DOCHODU:

- 10 tys. zł dla gospodarstwa jednoosobowego,
- 18 tys. zł dla gospodarstwa dwuosobowego,
- 23 tys. zł dla gospodarstwa trzyosobowego,
- 28 tys. zł dla gospodarstwa czterosobowego,
- 33 tys. zł dla gospodarstwa pięciosobowego.

WAŻNE:

- Nie ma limitu ceny nieruchomości
- Nie ma limitu wysokości wkładu własnego
- Można zaciągnąć kredyt, nie posiadając wkładu własnego
- Maksymalny wiek singla to 35 lat (nie dotyczy singla z dzieckiem)
- Osoby, które nie miały i nie mają własnego mieszkania, czy domu jednorodzinnego (chyba, że posiadany majątek jest udział nie wyższy niż 50 proc. w prawie własności mieszkania lub spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu, uzyskany w drodze dziedziczenia lub darowizny)
- Osoby, które mają jedno mieszkanie, a w skład ich gospodarstwa domowego wchodzi co najmniej troje dzieci.

Dopłaty do rat kredytu mają obowiązywać przez 10 lat i być zróżnicowane w zależności od wielkości gospodarstwa domowego.

Dopłata będzie obniżała oprocentowanie kredytu do:

- 1,5 proc. w przypadku jednoosobowego i dwuosobowego gospodarstwa domowego,
- 1 proc. w przypadku trzyosobowego gospodarstwa domowego,
- 0,5 proc. w przypadku czterosobowego gospodarstwa domowego,
- 0 proc. w przypadku pięciosobowego i większego gospodarstwa domowego oraz w przypadku kredytów udzielanych jako kredyt konsumencki na pokrycie kosztów partycypacji w SIM/TBS, albo wkładu mieszkaniowego w spółdzielni mieszkaniowej.

Są to pierwsze informacje, które spływają z ministerstwa. Program nadal jest konsultowany i może być dowolnie zmieniany. Program przewidziany jest na lata 2024 i 2025.

OD LAT ZAJMUJEMY SIĘ SPRZEDAŻĄ NIERUCHOMOŚCI RÓŻNEGO RODZAJU NA OBSZARZE CAŁYCH WARMII I MAZUR.

Każdy z naszych wykwalifikowanych agentów specjalizuje się w konkretnej dziedzinie nieruchomości: np. tylko w sprzedaży gruntów rolnych, budowlanych, rekreacyjnych. Inni sprzedają tylko domy, jeszcze inni mieszkania. Dlatego klient może być pewny, że agent, który zajmie się sprzedażą jego nieruchomości, będzie specjalistą w tym segmencie. Taka specjalizacja ma wiele zalet, a największą z nich jest wiedza na temat cen transakcyjnych. Nasi agenci dokładnie wiedzą co i za ile się sprzedaje, a zwykle bardzo dokładnie potrafią także oszacować czas potrzebny na sfinalizowanie transakcji.

Otrzymaliśmy tytuł LIDERA OTODOM na Warmię i Mazury, ponieważ profesjonalnie podchodzimy do naszej pracy. Potwierdzają to także dziesiątki pięciogwiazdkowych opinii.

Każda nasza oferta jest przygotowywana z największą starannością. Prowadzimy marketing na wielu płaszczyznach: media społecznościowe, dziesiątki stron branżowych, gazety, wewnętrzne kontakty, a to tylko część naszych narzędzi do promocji ofert. **Zapraszamy!**

BIURO NIERUCHOMOŚCI
GOOD LIFE ESTATES

SZUKASZ WYMARZONEGO MIESZKANIA?

A MOŻE NIE WIESZ, ZA ILE SPRZEDAĆ SWOJE?

ODWIEDŹ NAS W NASZYM BIURZE JANOWICZA 3, LOK. M (z tyłu budynku), tel. 667-652-271

NEW HOUSE

UMACNIA POZYCJĘ NA RYNKU

To był pracowity i bardzo owocny rok w biurze nieruchomości Łukasza Wróbla. Aktywna praca i szereg ruchów marketingowych sprawiły, że New House to w tej chwili jedna z najbardziej rozpoznawalnych i uznanych marek na lokalnym rynku. Następnym krokiem było poszerzenie obszaru działalności.

KIERUNEK: MIKOŁAJKI

Otwarcie biura w żeglarskiej stolicy Mazur stało się faktem w sposób naturalny: kilku agentów New House pochodzi z tych okolic. Dysponują więc znajomością tego specyficznego rynku, licznymi kontaktami i wiedzą nieosiągalną dla innych biur nieruchomości.

– Obszar Wielkich Jezior Mazurskich przyciąga kupujących z całej Polski, pragnących bądź to znaleźć swój upragniony zakątek do życia, bądź zainwestować w atrakcyjne turystycznie nieruchomości – tłumaczy Łukasz Wróbel. – New House ma w swojej ofercie domy, apartamenty w pobliżu jezior, atrakcyjne działki czy siedliska. Znajdźcie nasze biuro w samym centrum Mikołajek, tuż obok pomnika Króla Siewa.

ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI W OLSZTYNIE

– Rok 2023 to dużo sukcesów transakcyjnych w stolicy regionu i okolicach – podkreśla Łukasz Wróbel. – Dzięki silnej pozycji na rynku i mnóstwie kontaktów udaje nam się sprawnie sprzedawać nieruchomości, których właściciele oczekują szybkiej transakcji, ale wciąż po rynkowej cenie. Od tego roku związaliśmy się poprzez ścisłą umowę współpracy z jednym z ogólnopolskich banków i z sukcesem pomagamy jego klientom w przypadku, gdy mają potrzebę restrukturyzacji kredytu. Można powiedzieć, że specjalizujemy się w pomaganiu ludziom w kłopotach. Często spotykamy się również z prośbami o wstępną wycenę nieruchomości czy o podpowiedź jak przygotować ją do transakcji. W takich sytuacjach możemy bezpłatnie i bez zobowiązań wstępnie oszacować potencjał do sprzedaży, porozmawiać o realnej cenie i czasie potrzebnym na znalezienie kupca. Po usłyszeniu naszych propozycji właściciel podejmuje decyzję o ewentualnej dalszej współpracy z nami.

NEW HOUSE GRA W MONOPOLY

2023 to rok, w którym Olsztyn zyskał własną wersję słynnej gry Monopoly. W porównaniu z klasyczną wersją w olsztyńskiej zamiast czterech dworców mamy do

Agenci New House na premierze olsztyńskiej wersji Monopoly

kupienia cztery jeziora (Kortowskie, Skanda, Długie i Ukiel). Są też pola lokalnych partnerów gry, a wśród nich... New House Nieruchomości. – Nasze hasło brzmi „Porozmawiajmy o nieruchomościach” – opowiada Łukasz Wróbel. – Mam nadzieję, że pochylając się nad olsztyńską planszą Monopoly, uczestnicy będą je realizować z rodziną, bliskimi, przyjaciółmi. Jesteśmy dumni i szczęśliwi, że będziemy mieć swój udział w tej zabawie.

New House zaprasza do swoich biur w Olsztynie i Mikołajkach!

NEW HOUSE
nieruchomości
WWW.NEWHOUSE.CO

Olsztyn, ul. Warmińska 7/4
Mikołajki, pl. Wolności 4/1
tel. 89 519 58 10, 572 378 374

(NIE)STANDARDOWE PODEJŚCIE DO NIERUCHOMOŚCI

Temat nieruchomości w Polsce w ostatnich kilku latach przyprawia o zawrót głowy. Kupujemy, sprzedajemy, inwestujemy...

Damian Linkner, właściciel Biura Nieruchomości Home Link:

Polacy jako eksperci we wszystkich dziedzinach życia – (np. podczas mundialu każdy wie wszystko o piłce nożnej) – znają się również na nieruchomościach. Codziennie w swoim biurze odbywam rozmowy telefoniczne, które puentowane są przez klientów pytaniem „**Panie Damianie, co z tymi cenami będzie? Dalej będą rosły?**” Oczywiście, że będą rosły, ale określić należy skalę tych wzrostów i czynniki zewnętrzne.

Według Eurostatu w 2022 roku aż 87% Polaków mieszkało na swoim. To jeden z wyższych wskaźników w całej Europie (co drugi mieszkaniec Niemiec wynajmuje mieszkanie lub dom). Zaciągamy też kredyty, ale zaledwie 12,9% (wg Eurostatu) polskich gospodarstw domowych w 2022 r. posiadało kredyt na swojej nieruchomości. Dla porównania aż 60% Holendrów po-

siadało kredyt lub pożyczkę do spłaty. Jako społeczeństwo bogacimy się, co również zauważamy w naszym biurze nieruchomości. Pamiętam, że w latach 2011-2016 zaledwie co piąta nieruchomość finalizowana była ze środków własnych (bez kredytu hipotecznego). Obecnie przyjmuję, że co najmniej połowa wszystkich transakcji to transakcje gotówkowe.

Ale co z tymi cenami? Dosyć długi wstęp, który ma na celu wyjaśnienie, że niewidzialna ręka popytu i podaży działa doskonale, jeśli rynek jest stabilny i przewidywalny. W latach 2011-2016 ceny rosły zaledwie o 1-2% w skali roku i były to wzrosty, które wynikały z delikatnych podwyżek podatków, średnich płac, czy cen materiałów. Obecnie wpływ na wzrosty cen nieruchomości mają przede wszystkim bodźce zewnętrzne, m.in. tanie kredyty/niskie stopy procentowe, inflacja czy programy rządowe wspoma-

gające możliwości nabywania nieruchomości. Ostatni program rządowy – Bezpieczny Kredyt 2% spowodował wzrost cen ofertowych mieszkań nawet o 15-20% rok do roku. Dla jednych osób była to jedyna możliwość kupienia swojej nieruchomości (banki liczyły znacznie wyżej zdolność kredytową), dla innych stabilny i tani kredyt na najbliższe lata (przy kredytach rzędu 500-600 tys. zł nawet dwa razy niższa rata!). Rynek dąży do stabilizacji, ale nadmiar pieniądza na rynku dóbr, których podaż może wzrosnąć z opóźnieniem, go rozregulowuje. Inwestycja deweloperska od kupna działki do oddania budynku do użytku trwać może 3-4 lata. To wszystko odbija się na skokowych wzrostach cen nieruchomości. Jeśli najbliższy program rządowy będzie dobrze skalibrowany, wzrosty mogą nie być dotkliwe, a może nawet niektóre kategorie nieruchomości ulegną korekcie cen ofertowych.

Twój partner w nieruchomościach

ul. Barcza 54 lok. 35 (1 piętro), tel. 89 3000 270

BIURO NIERUCHOMOŚCI

W naszym biurze Home Link s.c. zajmujemy się zawodowo sprzedażą nieruchomości (już od 13 lat). Jednak na pierwszym spotkaniu najpierw doradzamy naszym klientom, co należy zrobić, aby być

Zapraszamy do naszego biura przy ul. Barcza 54/35 (os. Nagórki).

Jestem przekonany, że przy smacznej kawie jeszcze łatwiej sprostamy państwa oczekiwaniom.

INTENSYWNY ROK TREEHOUSE NIERUCHOMOŚCI

Początek roku to nieunikniony czas podsumowań. Ubiegły rok był dla nas niezwykle intensywny pod każdym względem i pragniemy podzielić się z Wami osiągnięciami, które zdefiniowały ostatnie dwanaście miesięcy w TreeHouse Nieruchomości.

W ciągu roku 2023 sprzedaliśmy imponującą liczbę nieruchomości:

- 118 mieszkań,
- 23 domy,
- 22 działki.

Ponadto zrealizowaliśmy 11 transakcji wynajmu nieruchomości.

Suma cen transakcyjnych nieruchomości sprzedanych za naszym pośrednictwem przekroczyła 70 000 000 zł!!!

Te liczby potwierdzają naszą silną pozycję na rynku i zaufanie, którym nas obdarzają nasi klienci. Dziękujemy!!!

Ponadto do najważniejszych wydarzeń zaliczamy zdobycie prestiżowej nagrody Lider Nieruchomości Otdom. To nie tylko zaszczytne wyróżnienie, ale także potwierdzenie naszej nieustannej determinacji w dostarczaniu najwyższej jakości usług na rynku nieruchomości.

Pod koniec roku 2023 osiągnęliśmy kolejny kamień milowy, podpisując umowę z renomowanym deweloperem. W wyniku współpracy z Pachucki Development i Nowe Jaroty sp. z o.o. rozpoczęliśmy sprzedaż na wyłączność dwóch inwestycji: Zielona Ostoja, tj. 10 domów w zabudowie bliźniaczej w Bartagu, i Jaroty Południe. Inwestycja ta obejmuje bu-

dowę trzech bloków z łączną liczbą 180 mieszkań, które będą stanowić nowoczesne i komfortowe miejsce zamieszkania.

Cieszymy się również z dynamicznego rozwoju naszego zespołu. Poszerzenie naszej wyszkolonej kadry umożliwiło nam jeszcze lepsze i skuteczniejsze obsługiwanie naszych klientów oraz realizowanie ambitnych projektów.

Wierzimy, że rok 2023 to tylko początek naszych sukcesów, a dalsze lata przyniosą równie obfite owoce naszej pasji i zaangażowania w obszarze nieruchomości. Dziękujemy naszym klientom, partnerom i zespołowi za wsparcie i zaufanie, które umożliwiły nam osiągnięcie tych znaczących sukcesów.

OSIEDLE JAROTY POŁUDNIE – LOKALIZACJA NA MIARĘ TWOICH POTRZEB!

Osiedle znajduje się w Jarotach, kameralnej miejscowości, która bezpośrednio graniczy z Olsztynem. To doskonała lokalizacja, jeśli cenisz sobie bliskość miejskich udogodnień, a jednocześnie lubisz wypoczywać na łonie natury – nad jeziorem, rzeką lub podczas spacerów w lesie.

I etap sprzedaży już wystartował!

Możesz być jednym z pierwszych szczęśliwych mieszkańców tego nowoczesnego osiedla, na którym każde mieszkanie będzie miało rekuperację!

ZNAJDŹ SWOJE MIEJSCE MARZEŃ Z NAMI!

Zapraszamy do kontaktu i odkrycia, dlaczego osiedle Jaroty Południe to nie tylko miejsce do mieszkania, ale przede wszystkim do życia!

Zapraszamy do kontaktu!
www.jarotypoludnie.pl

OSIEDLE PREMIUM „ZIELONA OSTOJA”

Ta wyjątkowa inwestycja znalazła swoje miejsce w sercu malowniczej miejscowości Bartąg, przy ul. Łąskiej, gm. Stawiguda.

To nie jest tylko miejsce – to prawdziwa ostoja spokoju i luksusu! Inwestycja wkomponowana jest w otaczającą ją las i zielen.

Dzięki dogodnemu położeniu szybko dostaniesz się do Olsztyna, korzystając z bliskości obwodnicy. Teraz możesz mieć i spokój przyrody, i szybki dostęp do uroków miasta! W cenie inwestycji zawiera się pełen pakiet rozwiązań, zwiększających efektywność energetyczną: zastosowanie nowoczesnej pompy ciepła, systemu fotowoltaicznego oraz rekuperacji. Pompa ciepła pozwoli na efektywne ogrzewanie domu, wykorzystując energię z odnawialnych źródeł. Fotowoltaika umożliwi produkcję własnej energii elektrycznej, redukując koszty związane z korzystaniem z sieci energetycznej. Natomiast rekuperacja zagwarantuje świeże i zdrowe powietrze w każdym pomieszczeniu, odyskując ciepło z wykorzystywanego już powietrza.

Bądź częścią tego wyjątkowego projektu i stwórz swoje nowe życie w „Zielonej Ostoje”!

Więcej informacji: www.treehouse-nieruchomosci.pl

TreeHouse

Nieruchomości

SKUTECZNA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI

TreeHouse Nieruchomości
ul. Marka Kotańskiego 1, lok. 102
10-166 Olsztyn | 698 692 788
biuro@treehouse-nieruchomosci.pl

OLSZTYŃSKI LIDER SPRZEDAŻY DOMÓW Z RYNKU PIERWOTNEGO

WISDOM Nieruchomości – olsztyński lider sprzedaży domów z rynku pierwotnego, zaprasza do zapoznania się z najbogatszą ofertą domów w standardzie deweloperskim oraz „pod klucz”, zlokalizowanych na obrzeżach Olsztyna. Domy z własną plażą, bliskością lasu, rzeki, jeziora, z dobrym dojazdem do Olsztyna.

WYBIERZ DOM Z NASZEJ OFERTY:

- Osiedle Plażowa Szczęsne,
- Osiedle Zakątek Bartąg,
- Osiedle Harmonia Park Różnowo, etap 1 – klucze „od ręki”,
- Osiedle Harmonia Park Różnowo, etap 2,
- Osiedle Sunset Naterki – klucze „od ręki”,
- Osiedle Szmaragdowa Gutkowo – klucze „od ręki”,
- Osiedle Kormorana Ługwałd, etap 1 – klucze „od ręki”,
- Osiedle Kormorana Ługwałd, etap 2,
- Villa Rosa Różnowo – klucze „od ręki”.

Ceny już od **519 000 zł.**

DOMY WYKOŃCZONE „POD KLUCZ”

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom naszych Klientów, wspólnie z Deweloperami wprowadziliśmy na rynek nowy produkt

w postaci domów wykończonych „pod klucz”. Część nieruchomości została wzbogacona dodatkowo o wykonanie gładzi i pomalowanie ścian, położenie podłóg, wykonanie łazienek (kompleksowo wraz z armaturą), wykonanie schodów, zabudowy kuchennej wraz ze sprzętami, zabudowy przedpokoju, montaż oświetlenia. Domy gotowe do wprowadzenia się.

RYNEK WTÓRNY I TRANSAKcje WIĄZANE

Od lat zajmujemy się również sprzedażą i wynajmem nieruchomości z rynku wtórnego: mieszkań, domów, działek, lokali. W imieniu naszych Klientów przeprowadzamy transakcje związane. Pomagamy sprzedać posiadaną nieruchomość, aby umożliwić zakup nowego wymarzonego mieszkania lub domu.

Zapraszamy do współpracy Klientów Indywidualnych oraz Deweloperów.

KONTAKT

WISDOM Nieruchomości
ul. Lanca 3/3, 10-528 Olsztyn
tel. 577 550 035, 505 626 326,
512 594 945
www.wisdom-nieruchomosci.pl

74240tr-a-M

Lidia Barasińska: KLUCZ DO SUKCESU TO WIEDZA I PROFESJONALIZM

Biuro Nieruchomości Warmia Brokers z sukcesami rozwija swoją markę dzięki kilku konsekwentnie wprowadzanym w życie zasadom. Opowiada o nich właścicielka, Lidia Barasińska.

Lidia Barasińska działa na rynku nieruchomości od 2012 roku, a od kilku lat rozwija swoją markę Warmia Brokers. Z powodzeniem, bo biuro cieszy się wielkim zaufaniem klientów, co widać choćby po ocenach w sieci i branżowych nagrodach. Zdaniem pani Lidii, podstawą sukcesu jest wiedza merytoryczna i profesjonalizm w każdym aspekcie pracy z klientem. Do tego dochodzi doskonałe rozeznanie jego potrzeb i umiejętne dobranie metod pracy. – Praca pośrednika opiera się na zaufaniu klienta, a to buduje

się poprzez własny profesjonalizm – tłumaczy Lidia Barasińska – Dlatego nie tylko posiadam licencję pośrednika w obrocie nieruchomościami, bo uważam, że jest to niezbędne - jednocześnie stale poszerzam swoje kompetencje, by lepiej wykonywać swój zawód. Doświadczenie zdobywa się w trakcie pracy. Mam na koncie już kilkadziesiąt przeprowadzonych transakcji, zawsze mając na celu korzystną i bezpieczną sprzedaż nieruchomości.

– Wiem również, w jakie mieszkania inwestować i jak je przygotować, by osiągnąć jak najwyższą stopę zwrotu z wynajmu oraz z jakich mieszkań warto zrobić tzw. flipa. Podstawa to odpowiednie przygotowanie nieruchomości do sprzedaży i dopasowanie strategii sprzedaży dla konkretnej transakcji, w tym ustalenie rynkowej ceny. To jest bardzo istotne również w transakcjach wiązanych.

– Dzisiejszy rynek stawia twarde wymagania. Trzeba zapewnić klientowi kompleksową usługę na każdym etapie transakcji. Dlatego mam przygotowanie z profesjonalnej fotografii wnętrz oraz z home stagingu. To się przydaje w sporządzaniu ofert, bo wiem co przyciąga oko klienta poszukującego nieruchomości. – Jako pośrednik chcę wyznaczyć nowy standard obsługi klienta – deklaruje Lidia Barasińska. – Sprzedaż nieruchomości to coś więcej niż transakcja, sprzedaż gruntu, czy murów. To praca z człowiekiem, jego emocjami. Transakcja zakupu, czy sprzedaży nieruchomości to jedna z ważniejszych decyzji życiowych. W grę wchodzi pokaźne środki finansowe, zmiana stylu życia, czy wieloletnie zobowiązania kredytowe. Moją rolą jest przekonanie klienta, że może czuć się bezpiecznie na każdym etapie transakcji. Do tego wszystkiego po-

trzeba dużej wiedzy merytorycznej, ale też wycucia i wsparcia mentalnego. Dlatego doszłam się także z psychologii sprzedaży. Zrobiłam nawet kurs zawodowy trenera mentalnego w biznesie. – Myślę, że moje metody się sprawdzają – uśmiecha się serdecznie pani Lidia. – Otóż od wielu lat bazuję na klientach z polecenia i również umowach na wyłączność. Dzięki opiniom klientów corocznie otrzymuję branżową nagrodę w plebiscycie Orły Nieruchomości, i za każdym razem jestem w pierwszej trójce wśród biur nieruchomości w Olsztynie.

Otrzymywanie opinii i polecenia od klientów są dla mnie dowodem na rzetelność w wykonywaniu mojej pracy. Co więcej, praca w branży nieruchomości to dla mnie nie tylko zawód. To także moja pasja, w której pomagam klientom w realizacji ich celów i marzeń o nieruchomości.

**WARMIA
BROKERS**

WARMIA BROKERS NIERUCHOMOŚCI
Olsztyn, ul. Kopernika 28, lok. 2, kom. 664 004 517,
www.warmiabrokers.pl

64240tr-a-M

1

Investor Nieruchomości Piotr Płoski
Oddział Olsztynul. Aleja Warszawska 71B lok. 2
10-083 Olsztyn
Domy, mieszkania, działki

2

FREEDOM Nieruchomościul. Adama Mickiewicza 21/23/420
kupno, sprzedaż, wynajem nieruchomości

3

NEW HOUSE BIURO NIERUCHOMOŚCIul. Warmińska 7/4
Warmia-Mazury domy, siedliska, atrakcyjne
działki, nieruchomości komercyjne

4

Dom Polski Nieruchomościul. Partyzantów 1/2 lok.105
sprzedaż mieszkań, domów i działek,
wynajem, zdjęcia, home staging,
zdjęcia z drona

5

Good Life Estatesul. Janowicza 3 Lok. M
Sprzedaż domów, mieszkań, działki,
bezpieczeństwo, Jeżeli nie wiesz za ile
możesz sprzedać swoją nieruchomości
zadzwoń do nas.

6

TreeHouse NieruchomościMarka Kotańskiego 1, lok. 102
Mieszkania, domy, obiekty, kupno, sprzedaż,
wynajem, home staging

7

PROFiN Finanse i Nieruchomościul. Kajki 3
rynek wtórny, kredyty, dron, wysoka jakość

8

BIURO PÓŁNOC Nieruchomościul. Jarocka 59 lok. 4 (II piętro)
Sprzedaż, wynajem, kredyty hipoteczne

9

WARMIA BROKERS**Lidia Barasińska**
ul. Mikołaja Kopernika 28/2
mieszkania domy działki home staging

10

HOME LINK SCul. Barcza 54/35
sprzedaż mieszkań, domów rynek wtórny
i pierwotny, działki, kredyty, doradztwo

11

Metrohouse Olsztyn
(inHome Nieruchomości)ul. 11 Listopada 13/2
Kup i sprzedaj mieszkania, domy, działki,
zapytaj o kredyt hipoteczny

12

Aktywa24ul. 11 Listopada 13/2
sprawdzone inwestycje

13

REMAX Libertyul. Staromiejska 13/6
Mieszkania, domy, lokale, działki, kupno,
sprzedaż, wynajem

14

WISDOMul. Lanca 3/3
sprzedaż mieszkań, działek inwestycji
developerskich

15

Apronieruchomości.plul. 11 Listopada 7B
mieszkania, domy, home staging, kredyty

16

Biuro Nieruchomości BROKERSplac Konsulatu Polskiego 1
sprzedaż i wynajem, mieszkań,
domów, działek, lokali